

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) 2016/631

2016 m. balandžio 14 d.

dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi generatorių prijungimo prie elektros energijos tinklo reikalavimai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 ⁽¹⁾, ypač į jo 6 straipsnio 11 dalį,

kadangi:

- (1) siekiant išlaikyti energijos tiekimo saugumą, didinti konkurencingumą ir užtikrinti, kad visi vartotojai galėtų pirkti energiją priimtinomis kainomis, ypač svarbu greitai baigti kurti visiškai veikiančią jungtinę energijos vidaus rinką;
- (2) siekiant užtikrinti tinkamą elektros energijos vidaus rinkos veikimą, Reglamentu (EB) Nr. 714/2009 nustatytos nediskriminacinės taisyklės, kuriomis reglamentuojama prieiga prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo. Be to, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB ⁽²⁾ 5 straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės arba, jei taip numato valstybės narės, reguliavimo institucijos, be kita ko, užtikrintų, kad būtų parengtos objektyvios ir nediskriminacinės techninės taisyklės, kuriomis būtų nustatyti būtinieji techniniai konstrukcijos ir veikimo reikalavimai, taikomi jungiant prie sistemos. Tos pačios direktyvos 37 straipsnio 6 dalyje reikalaujama, kad, kai reikalavimai nustatomos prijungimo prie nacionalinių tinklų sąlygos, reguliavimo institucijos nustatytų arba patvirtintų bent tų reikalavimų apskaičiavimo arba nustatymo metodikas. Siekiant užtikrinti sistemų saugumą jungtinėje perdavimo sistemoje, būtina, kad elektros energijos gamybos moduliams keliami reikalavimai būtų suprantami vienodai. Reikalavimai, kurie padeda palaikyti, išsaugoti ir atkurti sistemos saugumą ir taip sudaryti sąlygas tinkamai veikti elektros energijos vidaus rinkai sinchroninėse zonose ir tarp tų zonų, taip pat siekti, kad sąnaudos būtų efektyvios, turėtų būti laikomi tarpvalstybinių tinklų ir rinkos integracijos klausimais;
- (3) siekiant užtikrinti aiškų teisinį jungimo prie tinklo pagrindą, palengvinti prekybą elektros energija visoje Sąjungoje, užtikrinti sistemos saugumą, sudaryti sąlygas integruoti atsinaujinančiuosius elektros energijos išteklius, vartotojų naudai didinti konkurenciją ir užtikrinti galimybę efektyviau naudoti tinklą ir išteklius, reikėtų nustatyti suderintas elektros energijos gamybos modulių jungimo prie tinklo taisykles;
- (4) sistemos saugumas iš dalies priklauso nuo elektros energijos gamybos modulių techninių galimybių. Todėl nuolatinis perdavimo ir skirstomųjų tinklų koordinavimas, tinkamas prie perdavimo ir skirstomųjų tinklų

⁽¹⁾ OL L 211, 2009 8 14, p. 15.

⁽²⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinti Direktyvą 2003/54/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 55).

prijungtos įrangos veikimas ir pakankamas atsparumas trikdžiams yra pagrindinės būtinos sąlygos, kad būtų galima išvengti didelių energijos tiekimo sutrikimų arba lengviau atkurti sistemą po gedimo;

- (5) saugus sistemos veikimas įmanomas tik tada, kai elektros energijos gamybos objektų savininkai ir sistemos operatoriai glaudžiai bendradarbiauja. Visų pirma, sistemos veikimas neįprastomis veikimo sąlygomis priklauso nuo elektros energijos gamybos modulių atsako į nuokrypius nuo vienetinės įtampos santykiniais vienetais ir vardinio dažnio. Kalbant apie sistemos saugumą, sistemų inžinerijos požiūriu tinklai ir elektros energijos gamybos moduliai turėtų būti laikomi vienu vienetu, nes tos dalys tarpusavyje susijusios. Todėl turėtų būti nustatyti atitinkami reikalavimai elektros energijos gamybos moduliams, kaip būtina prijungimo prie tinklo sąlyga;
- (6) reguliavimo institucijos, pagal Direktyvos 2009/72/EB 37 straipsnio 1 ir 6 dalis ir Reglamento (EB) Nr. 714/2009 14 straipsnį nustatydamos ir patvirtindamos perdavimo ir skirstymo tarifus ar jų nustatymo metodikas arba patvirtindamos prijungimo ir prieigos prie nacionalinio tinklo sąlygas, turėtų atsižvelgti į pagrįstas su šio reglamento įgyvendinimu susijusias sistemų operatorių faktiškai patiriamas sąnaudas;
- (7) įvairių sinchroninių elektros sistemų savybės Sąjungoje skiriasi; į tai būtina atsižvelgti nustatant reikalavimus generatoriams. Todėl nustatant prijungimo prie tinklo taisykles dera atsižvelgti į regioninius ypatumus, kaip reikalaujama Reglamento (EB) Nr. 714/2009 8 straipsnio 6 dalyje;
- (8) turint omenyje, kad būtina užtikrinti reguliavimo tikrumą, šio reglamento reikalavimai turėtų būti taikomi naujiems elektros energijos gamybos moduliams, tačiau jie neturėtų būti taikomi esamiems elektros energijos gamybos moduliams ir moduliams, kurių planavimas jau gerokai pažengęs, bet dar nebaigtas, nebent atitinkama reguliavimo institucija arba valstybė narė, atsižvelgdama į sistemos reikalavimų raidą, išsamią sąnaudų ir naudos analizę arba tai, kad tas elektros energijos gamybos objektas buvo iš esmės modernizuotas, nuspręstų kitaip;
- (9) elektros energijos gamybos modulių svarba turėtų būti grindžiama jų dydžiu ir jų poveikiu visai sistemai. Sinchroninės mašinos turėtų būti klasifikuojamos pagal mašinos dydį ir jose turėtų būti visi elektros energijos gamybos objekto, kuris paprastai veikia kaip nedalomas vienetas, komponentai, pvz., atskiri kintamosios srovės generatoriai, varomi atskiriomis dujų ir garo turbinomis viename kombinuoto ciklo dujų turbinų įrenginyje. Jei objekte yra keli tokie kombinuoto ciklo dujų turbinų įrenginiai, turėtų būti vertinamas kiekvieno tokio įrenginio dydis, o ne bendras viso objekto pajėgumas. Nesinchroniškai prijungti elektros energijos gamybos įrenginiai, kai jie kartu sudaro ekonominį vienetą ir turi vieną prijungimo tašką, turėtų būti vertinami pagal jų suminį pajėgumą;
- (10) turint omenyje, kad skiriasi prijungiamų generatorių įtampa ir didžiausias elektros energijos gamybos pajėgumas, šiame reglamente turėtų būti skiriami įvairūs generatorių tipai ir jiems nustatomi skirtingi reikalavimai. Šiame reglamente nenustatoma taisyklių prijungimo taško, prie kurio jungiamas elektros energijos gamybos modulis, įtampos lygiui nustatyti;
- (11) reikalavimai A tipo elektros energijos gamybos moduliams turėtų būti bazinio lygio, kuris būtinas, kad būtų užtikrinta galimybė gaminti elektros energiją esant ribotam automatiniam atsakui ir minimaliam sistemos operatoriaus atliekamam valdymui. Jie turėtų užtikrinti, kad sistemos veikimo intervaluose nebūtų didelio masto elektros energijos gamybos pertrūkių ir taip būtų kuo labiau sumažinta kritinių įvykių, taip pat apimti reikalavimus, būtinus plataus masto intervencijai per sistemos kritinius įvykius;
- (12) B tipo elektros energijos gamybos moduliams taikomais reikalavimais turėtų būti numatytas įvairesnis automatinis dinaminis atsakas ir didesnis atsparumas veiklos įvykiams, siekiant užtikrinti, kad toks dinaminis atsakas ir didesnės sistemos operatoriaus galimybės, susijusios su valdymu ir informacija, būtų tinkamai išnaudojami. Jie užtikrina automatinį atsaką sistemos įvykių poveikiui mažinti ir dinamiškesnį energijos gamybos atsaką reaguojant į tuos įvykius;
- (13) C tipo elektros energijos gamybos moduliams taikomais reikalavimais turėtų būti numatytas tikslus, stabilus ir gerai valdomas dinaminis atsakas realiuoju laiku, kad būtų galima teikti svarbiausias pagalbines paslaugas tiekimo saugumui užtikrinti. Šie reikalavimai turėtų apimti visas sistemos veikimo būsenas ir jais turėtų būti nuosekliai ir išsamiai nustatyta reikalavimų, funkcijų, valdymo ir informacijos sąveika, kad tos galimybės būtų išnaudojamos ir užtikrinamas sistemos atsakas realiuoju laiku, siekiant išvengti sistemos įvykių, juos valdyti ir į juos reaguoti. Be to, šiais reikalavimais turėtų būti numatytas pakankamas elektros energijos gamybos modulių gebėjimas reaguoti ir į tinkamą sistemos veikimą, ir į sutrikimus, taip pat užtikrinti būtiną informaciją ir valdymą, kad būtų galima išnaudoti elektros energijos gamybos galimybes įvairiose situacijose;

- (14) D tipo elektros energijos gamybos moduliams taikomi reikalavimai turėtų būti specialiai skirti aukštesnės įtampos elektros energijos gamybai, darančiai poveikį visos sistemos valdymui ir veikimui. Jie turėtų užtikrinti stabilų visos jungtinės sistemos veikimą ir galimybę naudotis elektros energijos gamybos visoje Europoje pagalbėmis paslaugomis;
- (15) reikalavimai turėtų būti grindžiami nediskriminavimo, skaidrumo ir optimalios didžiausio bendro efektyvumo ir mažiausių bendrųjų išlaidų visoms susijusioms šalims pusiausvyros principais. Todėl jie turėtų atspindėti elektros energijos gamybos technologijų, kurioms būdingos skirtingos savybės, vertinimo skirtumus ir jais turėtų būti siekiama išvengti nereikalingų investicijų tam tikrose geografinėse vietovėse, atsižvelgiant į atitinkamo regiono ypatumus. Į tuos skirtumus gali atsižvelgti perdavimo sistemos operatoriai (PSO), skirstomųjų tinklų operatoriai (STO) ir uždarytųjų skirstomųjų tinklų operatoriai (USTO), nustatydami reikalavimus pagal šio reglamento nuostatas, kartu pripažįstama, kad slenkstinės vertės, kurios nulemia, ar sistema laikoma perdavimo sistema, ar skirstomuoju tinklu, nustatomos nacionaliniu lygmeniu;
- (16) atsižvelgiant į tarpvalstybinį šio reglamento poveikį, juo turėtų būti siekiama visiems įtampos lygiams, bent jau toje pačioje sinchroninėje zonoje, nustatyti vienodus su dažniu susijusius reikalavimus. Tai yra būtina, nes sinchroninėje zonoje, pakeitus dažnį vienoje valstybėje narėje, iš karto pasikeistų dažnis ir galėtų būti padaryta žalos įrangai visose kitose valstybėse narėse;
- (17) siekiant užtikrinti sistemos saugumą, kiekvienoje sinchroninėje zonoje turėtų būti įmanoma, kad elektros energijos gamybos moduliai liktų neatsijungę nuo sistemos nustatytuose dažnio diapazonuose ir įtampos intervaluose;
- (18) šiame reglamente turėtų būti numatyti parametru intervalai, kurie leistų pasirinkti nacionalinius atsparumo triktims užtikrinimo variantus, kad būtų laikomasi proporcingo požiūrio ir atsižvelgiama į įvairius sistemų poreikius, pvz., atsinaujinančiųjų energijos išteklių (AEI) naudojimo lygį ir esamas perdavimo bei skirstomųjų tinklų apsaugos sistemas. Atsižvelgiant į tam tikrų tinklų konfigūraciją, viršutinė atsparumo triktims užtikrinimo reikalavimų riba turėtų būti 250 milisekundžių. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad Europoje daugumos triktų pašalinimo laikas šiuo metu yra 150 milisekundžių, subjektas, kurį valstybė narė paskyrė šio reglamento reikalavimams tvirtinti, prieš patvirtindamas ilgesnį trikties pašalinimo laiką, gali patikrinti, ar jo pagrįstai reikia;
- (19) nustatydami atsparumo triktims užtikrinimo sąlygas prieš triktį ir po trikties, atitinkami PSO, atsižvelgdami į sistemos charakteristikas, pvz., tinklo topologiją ir energijos gamybai naudojamų išteklių derinį, turėtų nuspręsti, ar pirmenybė teiktina elektros energijos gamybos modulių veikimo sąlygoms prieš triktį, ar ilgesniam trikties pašalinimo laikui;
- (20) jungtinės sistemos veikimui užtikrinti svarbu, kad po atsitiktinio atjungimo, kuris įvyko dėl trikdžio tinkle, įrenginys būtų vėl tinkamai prijungtas. Siekiant išlaikyti sistemos stabilumą ir saugumą, ypač kai sutrinka sistemos veikimas, svarbu užtikrinti tinkamą tinklo apsaugą. Apsaugos sistemos gali padėti išvengti trikdžių padažnėjimo ir apriboti jų padarinius;
- (21) tinkamas sistemos operatorių ir elektros energijos gamybos objektų savininkų keitimasis informacija – būtina sąlyga, kad sistemos operatoriai galėtų užtikrinti sistemos stabilumą ir saugumą. Sistemos operatoriai turi galėti nuolat apžvelgti sistemos būseną, t. y. turėti informaciją apie elektros energijos gamybos modulių veikimo sąlygas ir galėti palaikyti ryšį su jų operatoriais, kad perduotų veiklos nurodymus;
- (22) avarinėse situacijose, kuriose gali kilti grėsmė sistemos stabilumui ir saugumui, sistemos operatoriai turėtų turėti galimybę duoti nurodymus pakoreguoti elektros energijos gamybos modulių galią taip, kad sistemos operatorius galėtų įvykdyti savo pareigą užtikrinti sistemos saugumą;
- (23) tarpusavyje sujungtų sistemų įtampos intervalai turėtų būti suderinti, nes jie itin svarbūs siekiant užtikrinti saugų elektros energijos sistemos planavimą ir veikimą sinchroninėje zonoje. Atjungimas dėl įtampos triktų daro poveikį gretimoms sistemoms. Nenustačius įtampos intervalų, gali kilti didelių neaiškumų dėl sistemos planavimo ir veikimo neįprastomis veikimo sąlygomis;
- (24) gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią poreikis priklauso nuo kelių veiksnių, pvz., tinklo tankio ir tiekimo ir vartojimo santykio, į kuriuos reikėtų atsižvelgti nustatant reaktyviosios galios reikalavimus. Jei rajone, už kurį atsakingas sistemos operatorius, regioninių sistemų charakteristikos skiriasi, gali būti tinkama taikyti daugiau nei

vieną profilį. Reaktyviosios galios, vadinamosios vėluojančiosios srovės, gamyba esant aukštai įtampai ir reaktyviosios galios, vadinamosios aplenkiančiosios srovės, vartojimas esant žemai įtampai gali būti nebūtinai. Dėl reaktyviosios galios reikalavimų gali būti ribojama elektros energijos gamybos objektų konstrukcija ir naudojimas. Todėl svarbu nuodugnai įvertinti, kokios galimybės faktiškai būtinos efektyviam sistemos veikimui užtikrinti;

- (25) sinchroniniams elektros energijos gamybos moduliams būdingas gebėjimas stabdyti arba sulėtinti dažnio nuokrypius – šios savybės neturi daugelis atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų. Todėl turėtų būti imtasi priemonių, kad laikotarpiu, kai daug energijos gaminama iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, būtų išvengta spartesnių dažnio pokyčių. Dirbtinė inercija galėtų palengvinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kurie savaimine inercijos nedidina, plėtrą;
- (26) turėtų būti nustatytas tinkamo ir proporcingo atitikties bandymo reikalavimas, kad sistemos operatoriai galėtų užtikrinti eksploataavimo saugumą;
- (27) reguliavimo institucijos, valstybės narės ir sistemos operatoriai turėtų užtikrinti, kad, vykdant jungimo prie tinklo reikalavimų rengimo ir tvirtinimo procesą, tie reikalavimai būtų kuo labiau suderinti, siekiant užtikrinti visišką rinkos integraciją. Rengiant prijungimo reikalavimus visų pirma turėtų būti atsižvelgta į pripažintus techninius standartus;
- (28) turėtų būti nustatyta nuostatų, leidžiančių nukrypti nuo šio reglamento reikalavimų, taikymo tvarka, kad būtų galima atsižvelgti į vietos aplinkybes, kai tam tikrais atvejais, pvz., dėl tų taisyklių laikymosi, galėtų kilti pavojus vietinio tinklo stabilumui arba kai saugiam elektros energijos gamybos modulio veikimui užtikrinti gali reikėti reglamento neatitinkančių veikimo sąlygų. Taikant šiame reglamente nustatytas taisykles tam tikroms kogeneracinėms elektrinėms, kurių našumas yra platesnio pobūdžio, galėtų būti patiriama neproporcingų sąnaudų ir tas našumas būtų prarandamas;
- (29) sistemos operatoriams turėtų būti suteikta galimybė siūlyti leidžiančias nukrypti nuostatas taikyti tam tikrų kategorijų elektros energijos gamybos moduliams, jei atitinkama reguliavimo institucija ar – kai tinkama valstybėje narėje – kita institucija tam pritaria;
- (30) šis reglamentas priimtas remiantis Reglamentu (EB) Nr. 714/2009, jį papildo ir yra jo neatsiejama dalis. Nuorodos į Reglamentą (EB) Nr. 714/2009 kituose teisės aktuose laikomos nuorodomis ir į šį reglamentą;
- (31) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Reglamento (EB) Nr. 714/2009 23 straipsnio 1 dalyje nurodyto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomas tinklo kodeksas, kuriame pateikiami elektros energijos gamybos objektų – sinchroninių elektros energijos gamybos modulių, elektros jėgainių parko modulių ir jūrinio elektros jėgainių parko modulių – jungimo prie jungtinės sistemos reikalavimai. Todėl jis padeda užtikrinti sąžiningas konkurencijos sąlygas elektros energijos vidaus rinkoje, užtikrinti sistemos saugumą ir integruoti iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintą elektros energiją, taip pat palengvinti prekybą elektros energija visoje Sąjungoje.

Šiame reglamente taip pat nustatyti įpareigojimai užtikrinti, kad elektros energijos gamybos objektų galimybės sistemos operatoriai naudotųsi tinkamai, skaidriai ir laikydamiesi nediskriminavimo principo ir taip būtų sudarytos vienodos sąlygos visoje Sąjungoje.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES ⁽¹⁾ 2 straipsnyje, Reglamento (EB) Nr. 714/2009 2 straipsnyje, Komisijos reglamento (ES) 2015/1222 ⁽²⁾ 2 straipsnyje, Komisijos reglamento (ES) Nr. 543/2013 ⁽³⁾ 2 straipsnyje ir Direktyvos 2009/72/EB 2 straipsnyje.

Kitų vartojamų terminų apibrėžtys:

1. subjektas – reguliavimo institucija, kita nacionalinė institucija, sistemos operatorius ar kita pagal nacionalinės teisės aktus paskirta viešoji arba privati įstaiga;
2. sinchroninė zona – teritorija, kurioje veikia sinchroniškai tarpusavyje sujungti PSO, pvz., žemyninės Europos, Didžiosios Britanijos, Airijos ir Šiaurės Airijos bei Šiaurės Europos sinchroninės zonos, taip pat Lietuvos, Latvijos ir Estijos energetikos sistemos, kartu vadinamos Baltijos zona, kuri yra didesnės sinchroninės zonos dalis;
3. įtampa – dviejų taškų elektrinio potencialo skirtumas, išmatuotas kaip pagrindinio dažnio linijinės įtampos teigiamų verčių sekos vidutinė kvadratinė vertė;
4. pilnutinė galia – pagrindinio dažnio įtampos, srovės ir – trifazėje sistemoje – kvadratinės šaknies iš trijų sandauga, paprastai išreiškiama kilovoltamperais (kVA) arba megavoltamperais (MVA);
5. elektros energijos gamybos modulis – sinchroninis elektros energijos gamybos modulis arba elektros jėgainių parko modulis;
6. elektros energijos gamybos objektas – objektas, kuriame pirminė energija paverčiama elektros energija ir kuris sudarytas iš vieno ar kelių elektros energijos gamybos modulių, prijungtų prie tinklo viename ar keliuose prijungimo taškuose;
7. elektros energijos gamybos objekto savininkas – fizinis arba juridinis asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso elektros energijos gamybos objektas;
8. pagrindinė elektrinė – vienas arba daugiau pagrindinių įrenginių, būtinų, kad pirminę šaltinio energiją būtų galima paversti elektros energija;
9. sinchroninis elektros energijos gamybos modulis – nedalomas rinkinys įrenginių, kurie gali gaminti elektros energiją taip, kad generuojamos įtampos dažnio, generatoriaus sukimosi dažnio ir tinklo įtampos dažnio santykis būtų pastovus, taigi šie parametrai būtų sinchroniški;
10. elektros energijos gamybos modulio dokumentas – dokumentas, kurį elektros energijos gamybos objekto savininkas pateikia atitinkamam sistemos operatoriumi ir kuriuo patvirtinama, kad buvo įrodyta B arba C tipo elektros energijos gamybos modulio atitikties šiame reglamente nustatytiems techniniams reikalavimams; jame taip pat pateikiami reikiami duomenys ir teiginiai, įskaitant atitikties deklaraciją;
11. atitinkamas PSO – PSO, kurio valdymo rajone prie tinklo yra arba bus prijungtas elektros energijos gamybos modulis, apkrovos objektas, skirstomasis tinklas arba AĮNS sistema, nesvarbu, kokia vardinė įtampa prijungimo taške;
12. tinklas – elektrinė ir aparatai, sujungti, kad būtų galima perduoti arba paskirstyti elektros energiją;
13. atitinkamas sistemos operatorius – perdavimo sistemos arba skirstomojo tinklo, prie kurio (-os) yra arba bus prijungtas elektros energijos gamybos modulis, apkrovos objektas, skirstomasis tinklas arba AĮNS sistema, operatorius;

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).

⁽²⁾ 2015 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės (OL L 197, 2015 7 25, p. 24).

⁽³⁾ 2013 m. birželio 14 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 543/2013 dėl duomenų teikimo ir skelbimo elektros energijos rinkose, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 714/2009 I priedą (OL L 163, 2013 6 15, p. 1).

14. prijungimo susitarimas – atitinkamo sistemos operatoriaus ir elektros energijos gamybos objekto savininko, apkrovos objekto savininko, skirstomojo tinklo operatoriaus arba AĮNS sistemos savininko sutartis, kurioje numatyti atitinkami vietos reikalavimai ir konkretūs elektros energijos gamybos objektui, apkrovos objektui, skirstomajam tinklui, skirstomojo tinklo jungčiai arba AĮNS sistemai keliami techniniai reikalavimai;
15. prijungimo taškas – sąsaja, kuria elektros energijos gamybos modulis, apkrovos objektas, skirstomasis tinklas arba AĮNS sistema prijungiami prie perdavimo sistemos, jūrinio elektros tinklo, skirstomojo tinklo, įskaitant uždaruosius skirstomuosius tinklus, arba AĮNS sistemos, kaip nustatyta prijungimo susitarime;
16. didžiausias pajėgumas (P_{max}) – didžiausia ilgalaikė aktyvioji galia, kurią gali užtikrinti elektros energijos gamybos modulis, atėmus į tinklą netiekiamą tik to elektros energijos gamybos modulio veikimui užtikrinti būtiną galią, nustatyta prijungimo susitarimu arba atitinkamo sistemos operatoriaus ir elektros energijos gamybos objekto savininko susitarimu;
17. elektros jėgainių parko modulis (EJPM) – nesinchroniškai arba per elektroninius galios įrenginius prie tinklo prijungtas elektros energijos gamybos blokas arba tokių blokų grupė, prie perdavimo sistemos, skirstomojo tinklo, įskaitant uždaruosius skirstomuosius tinklus, ar AĮNS sistemos prijungti viename taške;
18. jūrinio elektros jėgainių parko modulis – jūroje įrengtas elektros jėgainių parko modulis, kurio prijungimo taškas yra jūroje;
19. sinchroninio kompensatoriaus režimas – kintamosios srovės generatoriaus be pirminio variklio veikimas, kai juo kintamosios srovės įtampa dinamiškai reguliuojama gaminant arba sugeriant reaktyviąją galią;
20. aktyvioji galia – pagrindinio dažnio pilnutinės galios realioji dedamoji, išreiškiama vatais arba jų kartotiniais, pvz., kilovatais (kW) arba megavatais (MW);
21. hidroakumuliatorius – hidrotechninis mazgas, kuriame vanduo gali būti pakeliamas siurbliais ir laikomas, kad jį būtų galima naudoti elektros energijai gaminti;
22. dažnis – sistemos elektrinis dažnis hercais, kurį galima išmatuoti visose sinchroninės zonos dalyse, darant prielaidą, kad sekundžių trukmės intervale vertė sistemoje yra pastovi, o įvairiose sistemos vietose išmatuotos vertės skiriasi menkai. Jo vardinė vertė 50 Hz;
23. statizmas – nuostoviosios būsenos dažnio pokyčio ir su juo susijusio nuostoviosios būsenos atiduodamosios aktyviosios galios pokyčio santykis procentais. Dažnio pokytis išreiškiamas kaip santykis su vardiniu dažniu, o aktyviosios galios pokytis – kaip santykis su didžiausiu pajėgumu arba faktine aktyviaja galia atitinkamos slenkstinės vertės pasiekimo momentu;
24. minimalus reguliavimo lygis – mažiausia aktyvioji galia, nustatyta prijungimo susitarimu arba atitinkamo sistemos operatoriaus ir elektros energijos gamybos objekto savininko susitarimu, iki kurios gali būti sumažinama elektros energijos gamybos modulio aktyvioji galia;
25. nuostatis – bet kurio parametro tikslinė vertė, paprastai naudojama valdymo schemose;
26. nurodymas – bet kokia sistemos operatoriaus komanda, kurią jis įgaliotas duoti elektros energijos gamybos objekto savininkui, apkrovos objekto savininkui, skirstomojo tinklo operatoriui ar AĮNS sistemos savininkui, kad šie atliktų veiksmą;
27. nepavojinga triktis – triktis, kuri pagal sistemos operatoriaus planavimo kriterijus sėkmingai pašalinama;
28. reaktyvioji galia – pagrindinio dažnio pilnutinės galios menamoji dalis, paprastai išreiškiama kilovariais (kvar) arba megavariais (Mvar);
29. atsparumas triktims – elektros įrenginių gebėjimas neatsijungiant nuo tinklo veikti ir tais laikotarpiais, kai įtampa prijungimo taške dėl nepavojingų trikčių yra žema;
30. kintamosios srovės generatorius – įrenginys, kuriuo mechaninė energija naudojant sukamąjį magnetinį lauką paverčiama elektros energija;
31. srovės stipris – elektros krūvio tekėjimo sparta, išmatuojama kaip teigiamų pagrindinio dažnio fazinės srovės sekos verčių vidutinė kvadratinė vertė;
32. statorius – rotacinės mašinos dalis, kurią sudaro stacionarios magnetinės dalys ir susijusios apvijos;

33. inercija – besisukančio standaus kūno, pvz., kintamosios srovės generatoriaus rotoriaus, savybė išlaikyti tolygaus sukamojo judėjimo būseną ir judesio kiekio momentą, jei jo neveikia išorinis sukimo momentas;
34. dirbtinė inercija – elektros jėgainių parko modulio arba AĮNS sistemos gebėjimas sukurti nustatyto veiksmingumo lygio sinchroninio elektros energijos gamybos modulio inercijos efektą;
35. dažnio reguliavimas – elektros energijos gamybos modulio arba AĮNS sistemos gebėjimas pagal išmatuotą sistemos dažnio nuokrypį nuo nuostačio koreguoti atiduodamąją aktyviąją galią, kad būtų išlaikytas pastovus sistemos dažnis;
36. jautrumo dažniui (JD) režimas – elektros energijos gamybos modulio arba AĮNS sistemos veikimo režimas, kai pasikeitus sistemos dažniui atiduodamoji aktyvioji galia pakinta taip, kad būtų atkurtas tikslinis dažnis;
37. riboto jautrumo pertekliniam dažniui (RJPD) režimas – elektros energijos gamybos modulio arba AĮNS sistemos veikimo režimas, kai atiduodamoji aktyvioji galia sumažinama, jei sistemos dažnis viršija tam tikrą vertę;
38. riboto jautrumo nepakankamam dažniui (RJND) režimas – elektros energijos gamybos modulio arba AĮNS sistemos veikimo režimas, kai atiduodamoji aktyvioji galia padidinama, jei sistemos dažnis sumažėja daugiau nei iki tam tikros vertės;
39. nejautrumo dažniui sritis – specialiai naudojamas intervalas, kuriame dažnio reguliavimo funkcija į dažnio pokyčius nereaguoja;
40. dažnio nejautra – valdymo sistemai būdinga savybė, apibrėžiama kaip mažiausias dažnio arba įėjimo signalo pokytis, sukiantis atiduodamosios galios arba išėjimo signalo pokytį;
41. aktyviosios ir reaktyviosios galių diagrama – diagrama, kuria apibūdinamas elektros energijos gamybos modulio gebėjimas užtikrinti reaktyviąją galią atsižvelgiant į aktyviosios galios kitimą prijungimo taške;
42. statinis stabilumas – tinklo arba sinchroninio elektros energijos gamybos modulio gebėjimas po nedidelio trikdžio atkurti ir išlaikyti stabilaus veikimo būseną;
43. izoliuotasis veikimas – nepriklausomas viso tinklo ar jo dalies, atskirto (-os) nuo jungtinės sistemos, veikimas, kai tame tinkle ar jo dalyje yra bent vienas elektros energijos gamybos modulis arba AĮNS sistema, kuriais į jį tiekama energija ir reguliuojamas dažnis bei įtampa;
44. veikimas savosioms reikmėms – veikimas, kuriuo užtikrinama, kad įvykus tinklo gedimui, dėl kurio elektros energijos gamybos moduliai atjungiami nuo tinklo ir perjungiami prie savo pagalbinių maitinimo šaltinių, elektros energijos gamybos objektai galėtų toliau tiekti energiją savo reikmėms;
45. paleidimo po visuotinės avarijos galimybė – visiškai išsijungusio elektros energijos gamybos modulio gebėjimas pradėti vėl veikti, kai jam elektros energiją tiekia specialus pagalbinis elektros energijos šaltinis, o iš išorės energija netiekama;
46. įgaliotasis sertifikuotojas – pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2008 ⁽¹⁾ įsteigtos nacionalinės akreditacijos įstaigos, priklausančios Europos akreditacijos organizacijai (EA), akredituotas subjektas, išduodantis įrangos sertifikatus ir elektros energijos gamybos modulių dokumentus;
47. įrangos sertifikatas – įgaliotojo sertifikuotojo išduotas elektros energijos gamybos modulyje, apkrovos bloke, skirstomajame tinkle, apkrovos objekte ar AĮNS sistemoje naudojamos įrangos dokumentas. Įrangos sertifikate apibrėžiama jo galiojimo sritis nacionaliniu ar kitu lygmeniu, kuriam parenkama konkreti vertė iš Europos lygmeniu leidžiamų naudoti verčių intervalo. Siekiant pakeisti tam tikras atitikties užtikrinimo proceso dalis, įrangos atitikties sertifikatas gali apimti modelius, kurie buvo patikrinti pagal faktinius bandymų rezultatus;
48. žadinimo reguliavimo sistema – grįžtamojo ryšio valdymo sistema, apimanti sinchroninę mašiną ir jos žadinimo sistemą;
49. U–Q/Pmax profilis – duomenys, kuriais apibūdinamas elektros energijos gamybos modulio arba AĮNS keitiklių stoties gebėjimas panaudoti reaktyviąją galią priklausomai nuo įtampos kitimo prijungimo taške;

(¹) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 21 8, 2008 8 13, p. 30).

50. minimalus stabilaus veikimo lygis – mažiausia aktyvioji galia, nustatyta prijungimo susitarimu arba atitinkamo sistemos operatoriaus ir elektros energijos gamybos objekto savininko susitarimu, kurią užtikrindamas elektros energijos gamybos modulis gali stabiliai veikti neribotą laiką;
51. perteklinio žadinimo ribotuvas – valdymo įtaisas, automatiniam įtampos reguliatoriui ribojantis žadinimo srovę ir taip leidžiantis išvengti kintamosios srovės generatoriaus rotoriaus perkrovos;
52. nepakankamo žadinimo ribotuvas – valdymo įtaisas, automatiniam įtampos reguliatoriui užtikrinantis, kad kintamosios srovės generatorius neprarastų sinchronizmo dėl žadinimo stokos;
53. automatinis įtampos reguliatorius (AIR) – nuolat veikiantis automatinis elektros energijos gamybos modulio gnybtų įtampos reguliavimo įtaisas, kuriuo faktinė gnybtų įtampos vertė lyginama su pamatine verte ir reguliuojamas žadinimo reguliavimo sistemos išėjimo signalas;
54. elektros sistemos stabilizatorius (ESS) – papildoma sinchroninio elektros energijos gamybos modulio automatinio įtampos reguliatoriaus funkcija, kurios paskirtis – slopinti galios svyravimus;
55. greitoji trikties srovė – srovė, kurią elektros jėgainių parko modulis arba AİNS sistema tiekia esant trikties sukeltam įtampos nuokrypiui ir po nuokrypio, kad tinklo apsaugos sistemos galėtų aptikti triktį pradiniam etape, padėtų išlaikyti sistemos įtampą vėlesniame trikties etape ir galėtų atkurti sistemos įtampą pašalinus triktį;
56. galios faktorius – aktyviosios galios absoliučiosios vertės ir pilnutinės galios santykis;
57. statusas – santykinis įtampos pokytis palyginti su vienetine verte santykiniais vienetais, kurį atitinka atiduodamosios reaktyviosios galios pokytis nuo nulio iki didžiausios reaktyviosios galios;
58. jūrinio elektros tinklo prijungimo sistema – visa jungiamoji linija tarp prijungimo taško jūroje ir prijungimo prie sausumos tinklo taško;
59. prijungimo prie sausumos tinklo taškas – taškas, kuriame jūrinio elektros tinklo prijungimo sistema prijungta prie atitinkamo sistemos operatoriaus sausumos tinklo;
60. įrengimo dokumentas – paprastas struktūrinis dokumentas, kuriame pateikiama informacija apie A tipo elektros energijos gamybos modulį arba reguliavimo apkrovą paslaugoms teikti naudojamą apkrovos bloką, prijungtą prie žemesnės nei 1 000 V įtampos, ir kuriuo patvirtinama to modulio arba bloko atitiktis taikomiems reikalavimams;
61. atitikties deklaracija – dokumentas, kurį elektros energijos gamybos objekto savininkas, apkrovos objekto savininkas, skirstomojo tinklo operatorius arba AİNS sistemos savininkas pateikia sistemos operatoriumi ir kuriame nurodoma esama atitikties specifikacijoms ir taikomiems reikalavimams būklė;
62. galutinis naudojimo leidimas (GNL) – atitinkamo sistemos operatoriaus leidimas taikomus reikalavimus atitinkančiam elektros energijos gamybos objekto savininkui, apkrovos objekto savininkui, skirstomojo tinklo operatoriumi arba AİNS sistemos savininkui naudoti prie elektros tinklo prijungtą atitinkamai elektros energijos gamybos modulį, apkrovos objektą, skirstomąjį tinklą arba AİNS sistemą;
63. įtampos įjungimo leidimas (IIL) – atitinkamo sistemos operatoriaus leidimas elektros energijos gamybos objekto savininkui, apkrovos objekto savininkui, skirstomojo tinklo operatoriumi arba AİNS sistemos savininkui įjungti įtampą savo vidaus tinkle;
64. laikino naudojimo leidimas (LNL) – atitinkamo sistemos operatoriaus leidimas elektros energijos gamybos objekto savininkui, apkrovos objekto savininkui, skirstomojo tinklo operatoriumi arba AİNS sistemos savininkui ribotą laiką naudoti prie elektros tinklo prijungtą atitinkamai elektros energijos gamybos modulį, apkrovos objektą, skirstomąjį tinklą arba AİNS sistemą ir pradėti atitikties bandymus, kad būtų užtikrinta atitiktis specifikacijoms ir taikomiems reikalavimams;
65. riboto naudojimo leidimas (RNL) – atitinkamo sistemos operatoriaus leidimas, išduodamas elektros energijos gamybos objekto savininkui, apkrovos objekto savininkui, skirstomojo tinklo operatoriumi arba AİNS sistemos savininkui, kuris buvo anksčiau gavęs GNL, tačiau laikinai neatitinka specifikacijų ir taikomų reikalavimų dėl esminio pakeitimo ar pajėgumo praradimo.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šiame reglamente nustatyti prijungimo reikalavimai taikomi naujiems elektros energijos gamybos moduliams, kurie pagal 5 straipsnį laikomi svarbiais, jei nenustatyta kitaip.

Atitinkamas sistemos operatorius atsisako leisti prijungti elektros energijos gamybos modulį, kuris neatitinka šiame reglamente nustatytų reikalavimų ir kuriam netaikoma leidžianti nukrypti nuostata, kurią pagal 60 straipsnį leidžia taikyti reguliavimo institucija arba – kai tinkama valstybėje narėje – kita institucija. Apie tokį atsisakymą atitinkamas sistemos operatorius elektros energijos gamybos objekto savininką ir, jei reguliavimo institucija nenustatė kitaip, – reguliavimo instituciją informuoja raštu, pateikdamas motyvuotą pareiškimą.

2. Šis reglamentas netaikomas:

- a) elektros energijos gamybos moduliams, prijungtiems prie valstybių narių salų, kurių energetikos sistema neveikia sinchroniškai su žemyninės Europos, Didžiosios Britanijos, Šiaurės Europos, Airijos ir Šiaurės Airijos arba Baltijos sinchronine zona, perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų ar jų dalių;
- b) elektros energijos gamybos moduliams, kurie buvo įrengti kaip atsarginiai elektros energijos šaltiniai ir veikia lygiagrečiai su sistema trumpiau nei penkias minutes per kalendorinį mėnesį, kai sistema yra įprastos būsenos. Į ne ilgesnį kaip penkių minučių laikotarpį neįskaičiuojamas laikas, kurį elektros energijos gamybos modulis veikia lygiagrečiai per techninės priežiūros arba atidavimo eksploatuoti bandymus;
- c) elektros energijos gamybos moduliams, kurie neturi nuolatinio prijungimo taško ir kuriuos sistemos operatoriai naudoja elektros energijai tiekti laikinai, kai įprastas sistemos pajėgumas iš dalies arba visiškai prarastas;
- d) energijos kaupimo įrenginiams, išskyrus hidroakumuliacinius elektros energijos gamybos modulius pagal 6 straipsnio 2 dalį.

4 straipsnis

Taikymas esamiems elektros energijos gamybos moduliams

1. Esamiems elektros energijos gamybos moduliams šio reglamento reikalavimai netaikomi, išskyrus atvejus, kai:

- a) C arba D tipo elektros energijos gamybos modulis buvo pakeistas taip, kad jo prijungimo susitarimą būtina iš esmės persvarstyti šia tvarka:
 - i) elektros energijos gamybos objektų savininkai, ketinantys modernizuoti elektrinę arba pakeisti įrangą ir taip paveikti elektros energijos gamybos modulio technines galimybes, apie savo ketinimą iš anksto praneša atitinkamam sistemos operatoriumi;
 - ii) jei atitinkamas sistemos operatorius mano, kad dėl modernizavimo arba pakeitimo apimties būtina sudaryti naują prijungimo susitarimą, jis informuoja atitinkamą reguliavimo instituciją arba, kai tinkama, valstybę narę ir
 - iii) atitinkama reguliavimo institucija arba, kai tinkama, valstybė narė nusprendžia, ar būtina persvarstyti esamą prijungimo susitarimą arba sudaryti naują ir kurie šio reglamento reikalavimai taikomi arba
- b) atitinkamam PSO pagal 3, 4 ir 5 dalis pasiūlius, reguliavimo institucija arba, kai tinkama, valstybė narė nusprendžia, kad esamam elektros energijos gamybos moduliui taikomi visi arba kai kurie šio reglamento reikalavimai.

2. Šio reglamento tikslais elektros energijos gamybos modulis laikomas esamu elektros energijos gamybos moduliu, jei:

- a) šio reglamento įsigaliojimo dieną jis jau yra prijungtas prie tinklo arba
- b) elektros energijos gamybos objekto savininkas yra sudaręs galutinį ir saistantį susitarimą pirkti pagrindinę elektrinę nepraėjus dvejiems metams nuo šio reglamento įsigaliojimo. Elektros energijos gamybos objekto savininkas apie sutarties sudarymą privalo pranešti atitinkamam sistemos operatoriumi ir atitinkamam PSO per 30 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo.

Elektros energijos gamybos objekto savininko pranešime, kurį jis pateikia atitinkamam sistemos operatoriui ir atitinkamam PSO, nurodoma bent sutarties pavadinimas, jos pasirašymo data, įsigaliojimo data ir pagrindinės elektrinės, kurią numatoma statyti, surinkti ar pirkti, techniniai duomenys.

Valstybė narė gali numatyti, kad tam tikromis aplinkybėmis reguliavimo institucija gali nustatyti, ar elektros energijos gamybos modulis laikytinas esamu ar nauju elektros energijos gamybos moduliu.

3. Po viešų konsultacijų pagal 10 straipsnį atitinkamas PSO gali siūlyti, kad atitinkama reguliavimo institucija arba, kai tinkama, valstybė narė nustatytų, kad šis reglamentas būtų taikomas ir esamiems elektros energijos gamybos moduliams, siekiant spręsti labai pasikeitusių faktinių aplinkybių, pvz., pakitusių sistemos reikalavimų dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių įsisavinimo, pažangiųjų elektros tinklų, paskirstytosios elektros energijos gamybos ir reguliavimo apkrova paslaugų plėtros, klausimą.

Tuo tikslu pagal 38 ir 39 straipsnius atliekama nuodugni ir skaidri kiekybinė sąnaudų ir naudos analizė. Analizės ataskaitoje nurodoma:

- a) išlaidos, būtinos siekiant užtikrinti, kad esami elektros energijos gamybos moduliai atitiktų šį reglamentą;
- b) socialinė ir ekonominė nauda, gaunama taikant šiame reglamente nustatytus reikalavimus, ir
- c) galimos alternatyvios priemonės, kuriomis galima pasiekti reikiamas veikimo charakteristikas.

4. Prieš atlikdamas 3 dalyje nurodytą kiekybinę sąnaudų ir naudos analizę, atitinkamas PSO:

- a) atlieka preliminarų kokybinių sąnaudų ir naudos palyginimą;
- b) gauna atitinkamos reguliavimo institucijos arba, kai tinkama, valstybės narės pritarimą.

5. Pagal 38 straipsnio 4 dalį gavusi atitinkamo PSO ataskaitą ir rekomendaciją, atitinkama reguliavimo institucija arba, kai tinkama, valstybė narė per šešis mėnesius nusprendžia dėl šio reglamento taikymo esamiems elektros energijos gamybos moduliams. Reguliavimo institucijos arba, kai tinkama, valstybės narės sprendimas paskelbiamas viešai.

6. Atlikdamas šio reglamento taikymo esamiems elektros energijos gamybos moduliams vertinimą, atitinkamas PSO atsižvelgia į teisėtus elektros energijos gamybos objektų savininkų lūkesčius.

7. Atitinkamas PSO pagal 3–5 dalyse nustatytus kriterijus ir jose nustatyta tvarka gali kas trejus metus įvertinti tam tikrų arba visų šio reglamento nuostatų taikymą esamiems elektros energijos gamybos moduliams.

5 straipsnis

Svarbos nustatymas

1. Elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti reikalavimus, nustatomus remiantis jų prijungimo taško įtampa ir didžiausiu pajėgumu pagal 2 dalyje nustatytas kategorijas.

2. Svarbiais laikomi šių kategorijų elektros energijos gamybos moduliai:

- a) mažesnės kaip 110 kV prijungimo taško įtampos ir ne mažesnio kaip 0,8 kW didžiausio pajėgumo (A tipo);
- b) mažesnės kaip 110 kV prijungimo taško įtampos ir didžiausio pajėgumo, kuris atitinka arba viršija pagal 3 dalį atitinkamo PSO pasiūlytą slenkstinę vertę (B tipo). Ši slenkstinė vertė negali būti didesnė už 1 lentelėje nurodytas B tipo elektros energijos gamybos moduliams taikomas ribas;
- c) mažesnės kaip 110 kV prijungimo taško įtampos ir didžiausio pajėgumo, kuris atitinka arba viršija pagal 3 dalį kiekvieno atitinkamo PSO nustatytą slenkstinę vertę (C tipo). Ši slenkstinė vertė negali būti didesnė už 1 lentelėje nurodytas C tipo elektros energijos gamybos moduliams taikomas ribas;
- d) 110 kV arba aukštesnės prijungimo taško įtampos (D tipo). Elektros energijos gamybos modulis taip pat yra D tipo, jeigu jo prijungimo taško įtampa yra žemesnė nei 110 kV, o jo didžiausias pajėgumas ne mažesnis už slenkstinę vertę, nustatytą pagal 3 dalį. Ši slenkstinė vertė negali būti didesnė už 1 lentelėje nurodytą D tipo elektros energijos gamybos moduliams taikomą ribą.

1 lentelė

B, C ir D tipų elektros energijos gamybos moduliams taikomų slenkstinių verčių ribos

Sinchroninė zona	Didžiausio pajėgumo slenkstinės vertės riba, nuo kurios elektros energijos gamybos modulis yra B tipo	Didžiausio pajėgumo slenkstinės vertės riba, nuo kurios elektros energijos gamybos modulis yra C tipo	Didžiausio pajėgumo slenkstinės vertės riba, nuo kurios elektros energijos gamybos modulis yra D tipo
Žemyninės Europos	1 MW	50 MW	75 MW
Didžiosios Britanijos	1 MW	50 MW	75 MW
Šiaurės Europos	1,5 MW	10 MW	30 MW
Airijos ir Šiaurės Airijos	0,1 MW	5 MW	10 MW
Baltijos	0,5 MW	10 MW	15 MW

3. Siūlomas B, C ir D tipų elektros energijos gamybos modulių didžiausio pajėgumo slenkstines vertes tvirtina atitinkama reguliavimo institucija arba, kai tinkama, valstybė narė. Rengdamas pasiūlymus, atitinkamas PSO juos derina su gretimų perdavimo sistemų operatoriais ir skirstomųjų tinklų operatoriais ir viešai konsultuojasi pagal 10 straipsnį. Atitinkamas PSO siūlyti keisti slenkstines vertes gali ne anksčiau kaip praėjus trejiems metams po ankstesnio pasiūlymo.

4. Elektros energijos gamybos objektų savininkai padeda vykdyti šį procesą ir pateikia atitinkamo PSO prašomus duomenis.

5. Jeigu dėl slenkstinių verčių pakeitimo elektros energijos gamybos modulis priskiriamas prie kito tipo modulių, prieš reikalaujant užtikrinti atitiktį naujo tipo reikalavimams, taikoma 4 straipsnio 3 dalyje nustatyta procedūra dėl esamų elektros energijos gamybos modulių.

6 straipsnis

Taikymas elektros energijos gamybos moduliams, hidroakumuliaciniams elektros energijos gamybos moduliams, kogeneraciniams įrenginiams ir pramonės objektams

1. Prie jungtinės sistemos prijungti jūriniai elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti sausumos elektros energijos gamybos moduliams taikomus reikalavimus, nebent reikalavimus tuo tikslu pakeistų atitinkamas sistemos operatorius arba nebent elektros jėgainių parko moduliai būtų prijungti per aukštosios įtampos nuolatinės srovės jungtį arba per tinklą, kurio dažnis nėra sinchroniškai susietas su pagrindinės jungtinės sistemos dažniu (pvz., per abipusio keitiklio schemą).

2. Hidroakumuliaciniai elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti visus taikomus reikalavimus, veikdami tiek elektros energijos gamybos, tiek siurbimo režimu. Hidroakumuliacinių elektros energijos gamybos modulių veikimo sinchroninio kompensatoriaus režimu laiko neturi riboti techninė elektros energijos gamybos modulių konstrukcija. Jei kintamo sukimosi greičio hidroakumuliaciniai elektros energijos gamybos moduliai yra B, C arba D tipo, jie turi atitikti sinchroniniams elektros energijos gamybos moduliams taikomus reikalavimus ir 20 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytus reikalavimus.

3. Jei elektros energijos gamybos moduliai integruoti į pramonės objektų tinklus, elektros energijos gamybos objektų savininkai, pramonės objektų sistemos operatoriai ir atitinkami sistemos operatoriai, kurių tinklas prijungtas prie pramonės objekto tinklo, turi teisę susitarti dėl tokių elektros energijos gamybos modulių ir gamybos procesus užtikrinančių kritinių apkrovų atjungimo nuo atitinkamo sistemos operatoriaus tinklo sąlygų. Šios teisės įgyvendinimas derinamas su atitinkamu PSO.

4. Išskyrus 13 straipsnio 2 ir 4 dalių reikalavimus arba kai pagal nacionalinę sistemą nustatyta kitaip, šio reglamento reikalavimai dėl gebėjimo išlaikyti pastovią arba moduluoti atiduodamąją aktyviąją galią netaikomi pramoninių objektų tinkluose įrengtų bendros šilumos ir elektros energijos gamybos objektų elektros energijos gamybos moduliams, kai jie atitinka visus šiuos kriterijus:

- a) pagrindinė tų objektų paskirtis – gaminti šilumą to pramonės objekto gamybos procesams;
 - b) šilumos ir elektros energijos gamyba yra neatsiejamai tarpusavyje susijusios, t. y. dėl bet kokio šilumos gamybos pakeitimo neišvengiamai pakinta ir generuojama aktyvioji galia ir atvirkščiai;
 - c) pagal 5 straipsnio 2 dalies a–c punktus elektros energijos gamybos moduliai priskiriami prie A, B arba C tipo arba – Šiaurės Europos sinchroninėje zonoje – D tipo modulių.
5. Kogeneracijos įrenginiai vertinami remiantis jų didžiausiu elektriniu pajėgumu.

7 straipsnis

Reglamentavimo aspektai

1. Bendruosius reikalavimus, kuriuos pagal šį reglamentą turi nustatyti atitinkami sistemos operatoriai arba perdavimo sistemos operatoriai, tvirtina valstybės narės paskirtas subjektas ir jie paskelbiami viešai. Paskirtasis subjektas yra reguliavimo institucija, nebent valstybė narė nustatytų kitaip.

2. Valstybės narės gali reikalauti, kad konkrečioje vietoje taikomus reikalavimus, kuriuos pagal šį reglamentą turi nustatyti atitinkami sistemos operatoriai arba perdavimo sistemos operatoriai, tvirtintų paskirtasis subjektas.

3. Taikydami šį reglamentą, valstybės narės, kompetentingi subjektai ir sistemos operatoriai:

- a) remiasi proporcingumo ir nediskriminavimo principais;
- b) užtikrina skaidrumą;
- c) taiko didžiausio bendro veiksmingumo ir mažiausių bendrų išlaidų visoms susijusioms šalims optimizavimo principą;
- d) gerbia atitinkamo PSO pareigą užtikrinti sistemos saugumą, įskaitant kaip reikalaujama pagal nacionalinės teisės aktus;
- e) konsultuojasi su atitinkamais skirstomųjų tinklų operatoriais ir atsižvelgia į galimą poveikį jų tinklui;
- f) atsižvelgia į sutartus Europos standartus ir technines specifikacijas.

4. Per dvejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo atitinkamas sistemos operatorius arba PSO pateikia siūlomus bendruosius reikalavimus arba jų skaičiavimo arba nustatymo metodiką tvirtinti kompetentingam subjektui.

5. Jei šiame reglamente reikalaujama, kad atitinkamas sistemos operatorius, atitinkamas PSO, elektros energijos gamybos objekto savininkas ir (arba) skirstomojo tinklo operatorius siektų susitarti, jie stengiasi tai padaryti per šešis mėnesius po to, kai viena iš šalių pateikė pirmą pasiūlymą kitoms šalims. Jei per šį laikotarpį susitarti nepavyksta, kiekviena šalis gali prašyti, kad per šešis mėnesius sprendimą priimtų atitinkama reguliavimo institucija.

6. Kompetentingas subjektas sprendimą dėl pasiūlytų reikalavimų arba metodikų priima per šešis mėnesius nuo pasiūlymo gavimo.

7. Jei atitinkamas sistemos operatorius arba PSO mano, kad pagal 1 ir 2 dalis pateiktus reikalavimus arba metodikas reikia iš dalies pakeisti, siūlomam pakeitimui taikomi 3–8 dalyse nustatyti reikalavimai. Siūlydamas pakeitimą, sistemos operatorius arba PSO atsižvelgia į elektros energijos gamybos objektų savininkų, įrangos gamintojų ir kitų suinteresuotųjų subjektų teisėtus lūkesčius, jei, remiantis iš pradžių nustatytais arba sutartais reikalavimais arba metodikomis, tokių lūkesčių yra.

8. Bet kuri šalis, nepatenkinta tuo, kaip atitinkamas sistemos operatorius arba PSO vykdo savo įpareigojimus pagal šį reglamentą, gali pateikti skundą nagrinėti reguliavimo institucijai, kuri, veikdama kaip ginčų sprendimo institucija, per du mėnesius nuo skundo gavimo pateikia sprendimą. Šis laikotarpis gali būti pratęstas dar dviem mėnesiams, jei reguliavimo institucija siekia gauti papildomos informacijos. Tas pratęstas laikotarpis skundo pateikėjo sutikimu gali būti dar pratęstas. Reguliavimo institucijos sprendimas yra privalomas, nebent ir iki tol, kol jis panaikinamas apeliacine tvarka.

9. Jei reikalavimus pagal šį reglamentą turi nustatyti atitinkamas sistemos operatorius, kuris nėra PSO, valstybė narė gali numatyti, kad vietoj jo atitinkamus reikalavimus nustatytų PSO.

8 straipsnis

Keli PSO

1. Kai valstybėje narėje yra daugiau kaip vienas PSO, šis reglamentas taikomas visiems PSO.
2. Valstybės narės gali numatyti, kad nacionaline reguliavimo tvarka PSO atsakomybę laikytis vieno, kai kurių arba visų šiame reglamente nustatytų įpareigojimų būtų paskirta vienam ar keliems konkrečioms PSO.

9 straipsnis

Išlaidų susigrąžinimas

1. Atitinkamos reguliavimo institucijos įvertina sistemos operatorių, kuriems taikomas tinklo tarifų reguliavimas, dėl šiame reglamente nustatytų įpareigojimų patiriamas išlaidas. Išlaidos, kurios įvertinamos kaip pagrįstos, ekonomiškai naudingos ir proporcingos, padengiamos taikant tinklo tarifus ar kitus atitinkamus mechanizmus.
2. Atitinkamos reguliavimo institucijos prašymu 1 dalyje nurodyti sistemos operatoriai per tris mėnesius pateikia būtiną informaciją, kad būtų galima įvertinti patirtas išlaidas.

10 straipsnis

Viešos konsultacijos

1. Siūlydami išplėsti šio reglamento taikymą, kad jis būtų taikomas ir esamiems elektros energijos gamybos moduliams pagal 4 straipsnio 3 dalį, atitinkami sistemos operatoriai ir atitinkami PSO konsultuojasi su suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant kiekvienos valstybės narės kompetentingas institucijas, dėl siūlomų slenkstinių verčių pagal 5 straipsnio 3 dalį, dėl ataskaitos pagal 38 straipsnio 3 dalį ir dėl sąnaudų ir naudos analizės pagal 63 straipsnio 2 dalį. Konsultacijos turi trukti ne trumpiau kaip vieną mėnesį.
2. Atitinkami sistemos operatoriai arba atitinkami PSO, prieš pateikdami slenkstinių verčių pasiūlymo projektą arba sąnaudų ir naudos analizės ataskaitą tvirtinti reguliavimo institucijai arba, kai tinkama, valstybei narei, tinkamai atsižvelgia į suinteresuotųjų subjektų nuomones, pareikštas per konsultacijas. Bet kuriuo atveju pateikiamas ir iš anksto arba kartu su pasiūlymu paskelbiamas aiškus ir tvirtas pagrindimas, dėl ko atsižvelgta arba neatsižvelgta į konsultacijose pareikštas suinteresuotųjų subjektų nuomones.

11 straipsnis

Suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas

Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (toliau – agentūra), glaudžiai bendradarbiaudama su Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklu (ENTSO-E), organizuoja suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą rengiant elektros energijos gamybos objektų prijungimo prie tinklo reikalavimus ir sprendžiant kitus šio reglamento įgyvendinimo klausimus. Be kitų dalykų, tai apima reguliarius susitikimus su suinteresuotaisiais subjektais siekiant nustatyti problemas ir pasiūlyti patobulinimus, ypač susijusius su elektros energijos gamybos objektų prijungimo prie tinklo reikalavimais.

12 straipsnis

Konfidencialumo įpareigojimai

1. Visai konfidencialiai informacijai, kuri gaunama, kuria keičiamasi ar kuri perduodama pagal šį reglamentą, taikomos 2, 3 ir 4 dalyse nustatytos profesinės paslapties sąlygos.
2. Įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį taikomas visiems asmenims, reguliavimo institucijoms ir subjektams, kuriems taikomos šio reglamento nuostatos.
3. Konfidencialios informacijos, kurią 2 dalyje nurodyti asmenys, reguliavimo institucijos ar subjektai gauna vykdydami savo pareigas, negalima atskleisti kitiems asmenims ar institucijoms, išskyrus nacionalinės teisės aktuose, kitose šio reglamento nuostatose arba kituose atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose numatytus atvejus.
4. Išskyrus nacionalinės arba Sąjungos teisės aktuose numatytus atvejus, reguliavimo institucijos, subjektai ar asmenys, gaunantys konfidencialios informacijos pagal šio reglamento nuostatas, gali ją naudoti tik vykdydami šiame reglamente nustatytas savo pareigas.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

REIKALAVIMAI

1 SKYRIUS

Bendrieji reikalavimai

13 straipsnis

Bendrieji reikalavimai A tipo elektros energijos gamybos moduliams

1. A tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos dažnio stabilumo reikalavimus:
 - a) dažnio diapazonų reikalavimai:
 - i) elektros energijos gamybos modulis turi gebėti neatsijungti nuo tinklo ir veikti 2 lentelėje nustatytuose dažnio diapazonuose ir laiko intervaluose;
 - ii) atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, ir elektros energijos gamybos objekto savininkas gali susitarti dėl platesnių dažnio diapazonų, ilgesnių trumpiausio veikimo laiko verčių ar specialių dažnio ir įtampos nuokrypių reikalavimų, kad būtų kuo geriau išnaudojamos elektros energijos gamybos modulio techninės galimybės, jei tai būtina sistemos saugumui išlaikyti arba atkurti;
 - iii) elektros energijos gamybos objekto savininkas, atsižvelgiant į jo ekonomines ir technines galimybes, negali nepagrįstai nesutikti taikyti platesnių dažnio diapazonų ar didesnių trumpiausio veikimo laiko verčių;
 - b) kalbant apie atsparumą spartiems dažnio pokyčiams, elektros energijos gamybos modulis turi gebėti neatsijungti nuo tinklo ir veikti, kol dažnio kitimo sparta neviršija atitinkamo PSO nustatytos vertės, nebent ji atjungtų apsaugos nuo tinklo įtampos praradimo sistema, suveikianti dėl dažnio kitimo spartos. Atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, nustato, kokia turi būti ši apsaugos nuo tinklo įtampos praradimo sistema, suveikianti dėl dažnio kitimo spartos.

2 lentelė

Trumpiausias laikas, kurį elektros energijos gamybos modulis, neatsijungdamas nuo tinklo, turi gebėti veikti įvairiais nuo vardinės vertės nukrypusiais dažniais

Sinchroninė zona	Dažnių diapazonas	Veikimo trukmė
Žemyninės Europos	47,5–48,5 Hz	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė kaip 30 minučių
	48,5–49,0 Hz	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė už 47,5–48,5 Hz intervalo trukmę
	49,0–51,0 Hz	Neribota
	51,0–51,5 Hz	30 minučių

Sinchroninė zona	Dažnių diapazonas	Veikimo trukmė
Šiaurės Europos	47,5–48,5 Hz	30 minučių
	48,5–49,0 Hz	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė kaip 30 minučių
	49,0–51,0 Hz	Neribota
	51,0–51,5 Hz	30 minučių
Didžiosios Britanijos	47,0–47,5 Hz	20 sekundžių
	47,5–48,5 Hz	90 minučių
	48,5–49,0 Hz	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė kaip 90 minučių
	49,0–51,0 Hz	Neribota
	51,0–51,5 Hz	90 minučių
	51,5–52,0 Hz	15 minučių
Airijos ir Šiaurės Airijos	47,5–48,5 Hz	90 minučių
	48,5–49,0 Hz	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė kaip 90 minučių
	49,0–51,0 Hz	Neribota
	51,0–51,5 Hz	90 minučių
Baltijos	47,5–48,5 Hz	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė kaip 30 minučių
	48,5–49,0 Hz	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė už 47,5–48,5 Hz intervalo trukmę
	49,0–51,0 Hz	Neribota
	51,0–51,5 Hz	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė kaip 30 minučių

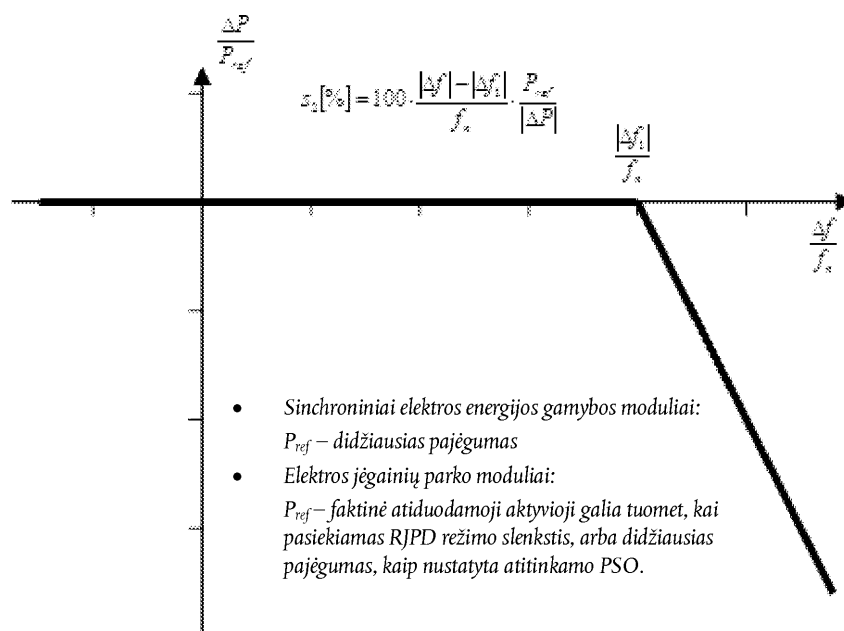
2. Riboto jautrumo pertekliniam dažniui (RJPD) režimui taikomi šie reikalavimai, kuriuos savo valdymo rajone, derindamas su kitais tos pačios sinchroninės zonos PSO, nustato atitinkamas PSO, kad užtikrintų kuo mažesnę poveikį kaimyniniams rajonams:

- a) elektros energijos gamybos modulis turi gebėti užtikrinti aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį pagal 1 pav., taikant dažnio slenkstinės vertės ir statizmo nuostacius, kuriuos nustato atitinkamas PSO;

- b) vietoj a punkte nurodytos galimybės atitinkamas PSO gali nuspręsti savo valdymo rajone leisti A tipo elektros energijos gamybos modulius automatiškai atjungti ir vėl prijungti esant už atitinkamo PSO nustatytą slenkstinį dažnį aukštesniems randomizuotiems, geriausia tolygiai paskirstytiems, dažniams, jei, pasitelkdamas elektros energijos gamybos objektų savininkus, atitinkamai reguliavimo institucijai jis gali įrodyti, jog tarpvalstybinis poveikis bus ribotas ir visose sistemos būsenose bus išlaikomas tas pats eksploatavimo saugumo lygis;
- c) dažnio slenkstinė vertė turi būti 50,2–50,5 Hz (įskaitytinai);
- d) statizmo nuostatos turi būti 2–12 %;
- e) elektros energijos gamybos modulio galios atsako į dažnio pokytį pradinė delsa turi būti kuo trumpesnė. Jei ta delsa yra ilgesnė kaip dvi sekundės, elektros energijos gamybos objekto savininkas delsą pagrindžia, atitinkamam PSO pateikdamas techninius įrodymus;
- f) atitinkamas PSO gali reikalauti, kad pasiekus mažiausią reguliavimo lygį elektros energijos gamybos modulis gebėtų:
- toliau veikti šiuo lygiu arba
 - toliau mažinti atiduodamąją aktyviąją galią;
- g) elektros energijos gamybos modulis turi gebėti stabiliai veikti RJPD režimu. Kai įjungtas RJPD režimas, RJPD režimo nuostačiui teikiama pirmenybė visų kitų aktyviosios galios nuostačių atžvilgiu.

1 paveikslas

Elektros energijos gamybos modulių gebėjimas užtikrinti aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį RJPD režimu

P_{ref} – atskaitos aktyvioji galia, su kuria siejama ΔP vertė ir kuri synchroniniams elektros energijos gamybos moduliams ir elektros jėgainių parko moduliams gali būti nustatoma skirtingai. ΔP – elektros energijos gamybos modulio atiduodamos aktyviosios galios pokytis, f_n – tinklo vardinis dažnis (50 Hz), Δf – tinklo dažnio nuokrypis. Esant pertekliniam dažniui, kai Δf yra didesnis už Δf_1 , elektros energijos gamybos modulis pagal statizmą S_2 turi užtikrinti neigiamą atiduodamosios aktyviosios galios pokytį.

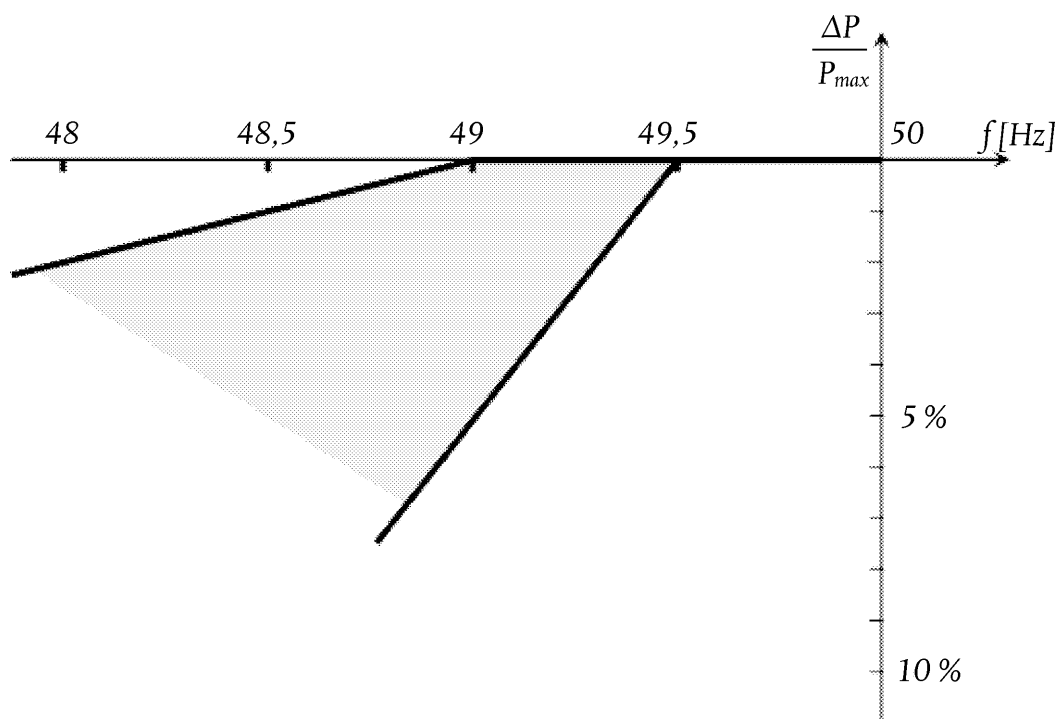
3. Elektros energijos gamybos modulis turi gebėti išlaikyti pastovią atiduodamąją galią, atitinkančią tikslią aktyviosios galios vertę, nepriklausomai nuo dažnio pokyčių, išskyrus atvejus, kai atiduodamoji galia keičiama pagal šio straipsnio 2 ir 4 dalyse arba 15 straipsnio 2 dalies c ir d punktuose nustatytas sąlygas, jei taikoma.

4. Atitinkamas PSO nustato leidžiamąjį aktyviosios galios sumažėjimą nuo didžiausios galios pagal dažnio mažėjimą savo valdymo rajone, kaip galios mažėjimo laipsnio ribas, 2 pav. pavaizduotas išsivienėjusiomis linijomis:

- a) kai dažnis žemesnis nei 49 Hz, mažėjimo norma – 2 % didžiausio pajėgumo 50 Hz dažniu kiekvienam dažnio sumažėjimui 1 Hz;
 - b) kai dažnis žemesnis nei 49,5 Hz, mažėjimo norma – 10 % didžiausio pajėgumo 50 Hz dažniu kiekvienam dažnio sumažėjimui 1 Hz.
5. Nustatant leidžiamąjį aktyviosios galios sumažėjimą nuo didžiausios galios:
- a) aiškiai nustatomos taikomos aplinkos sąlygos;
 - b) atsižvelgiama į elektros energijos gamybos modulių technines galimybes.

2 paveikslas

Didžiausios galios mažėjimas mažėjant dažniui

Diagramoje parodytos ribos, kurių turi laikytis atitinkamas PSO nustatydamas reikalavimus.

6. Elektros energijos gamybos modulis turi turėti loginę sąsają (įvesties priedavą), kad per ją gavęs nurodymą galėtų per penkias sekundes išjungti atiduodamąją aktyviąją galią. Atitinkamas sistemos operatorius turi teisę nustatyti įrangos reikalavimus, kad šią funkciją būtų galima valdyti nuotoliniu būdu.

7. Atitinkamas PSO nustato sąlygas, kuriomis elektros energijos gamybos modulis gali automatiškai prisijungti prie tinklo. Šios sąlygos apima:

- a) dažnių diapazonus, kuriuose leidžiama prisijungti automatiškai, ir atitinkamą delką ir
- b) didžiausią leidžiamąjį atiduodamosios aktyviosios galios didinimo gradientą.

Automatinis prisijungimas leidžiamas, nebent atitinkamas sistemos operatorius, suderinęs su atitinkamu PSO, nustatytų kitaip.

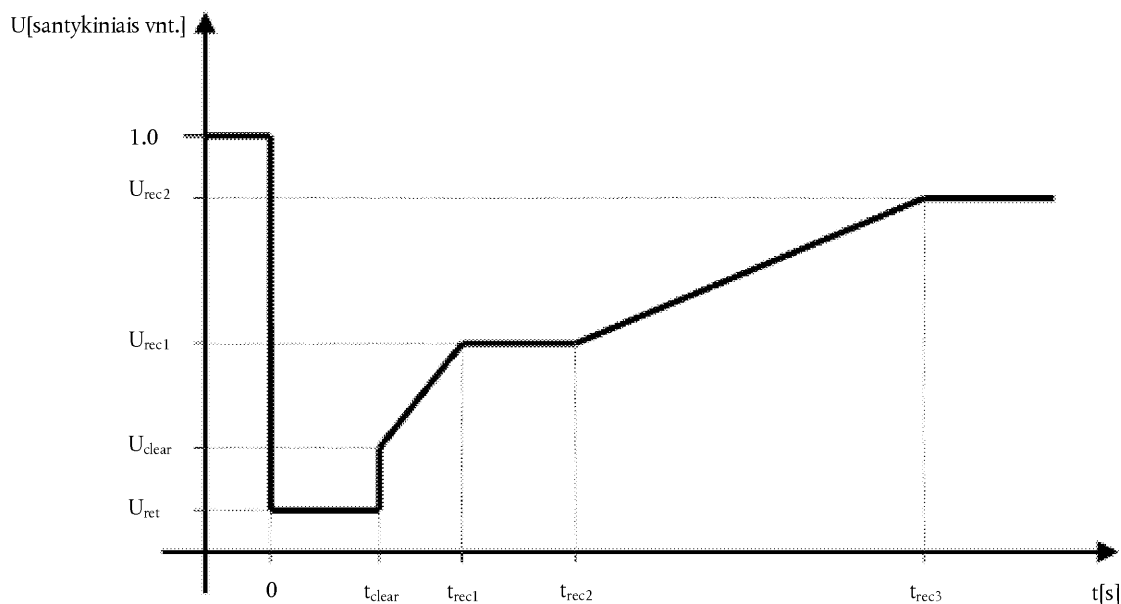
14 straipsnis

Bendrieji reikalavimai B tipo elektros energijos gamybos moduliams

1. B tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti 13 straipsnyje (išskyrus 2 dalies b punktą) nustatytus reikalavimus.
 2. B tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos dažnio stabilumo reikalavimus:
 - a) kad būtų galima reguliuoti atiduodamąją aktyviąją galią, elektros energijos gamybos modulis turi turėti sąsają (įvedimo prievadą), per kurią gavęs nurodymą galėtų sumažinti atiduodamąją aktyviąją galią;
 - b) atitinkamas sistemos operatorius turi teisę nustatyti reikalavimus dėl papildomos įrangos, kad aktyviąją galią būtų galima valdyti nuotoliniu būdu.
 3. B tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos atsparumo reikalavimus:
 - a) elektros energijos gamybos modulių atsparumas triktims:
 - i) kiekvienas PSO pagal 3 pav. nustato prijungimo taško įtampos ir laiko profilių trikties sąlygomis, t. y. sąlygas, kuriomis elektros energijos gamybos modulis geba neatsijungti nuo tinklo ir toliau stabiliai veikti po to, kai elektros energijos sistemos veikimas buvo sutrikdytas dėl nepavojojingos trikties skirstomajame tinkle;
 - ii) įtampos ir laiko profilyje apibrėžiama apatinė faktinio linijinės įtampos kitimo riba tinklo įtampos lygiu prijungimo taške simetrinės trikties metu, kaip laiko funkcija prieš triktį, per triktį ir po trikties;
 - iii) ii papunktyje nurodytą apatinę ribą 3.1 ir 3.2 lentelėse nustatytuose intervaluose ir naudodamas 3 pav. nurodytus parametrus nustato atitinkamas PSO;
 - iv) kiekvienas PSO nustato ir viešai paskelbia atsparumo triktims užtikrinimo sąlygas prieš triktį ir po trikties, t. y.:
 - minimalaus atsparumo trumpajam jungimui prieš triktį prijungimo taške apskaičiavimą,
 - elektros energijos gamybos modulio veikimo taško aktyviąją ir reaktyviąją galią prieš triktį prijungimo taške ir prijungimo taško įtampą,
 - minimalaus atsparumo trumpajam jungimui po trikties prijungimo taške apskaičiavimą;
 - v) elektros energijos gamybos objekto savininko prašymu atitinkamas sistemos operatorius pateikia sąlygas prieš triktį ir po trikties prijungimo taške, gautas atlikus apskaičiavimus, kaip nustatyta iv papunktyje, į kurias reikia atsižvelgti užtikrinant atsparumą triktims, t. y.:
 - minimalų atsparumą trumpajam jungimui prieš triktį kiekviename prijungimo taške, išreikštą MVA,
 - elektros energijos gamybos modulio veikimo tašką prieš triktį, išreikštą atiduodamąją aktyviąją ir reaktyviąją galią prijungimo taške ir prijungimo taško įtampą,
 - minimalų atsparumą trumpajam jungimui po trikties kiekviename prijungimo taške, išreikštą MVA.
- Arba atitinkamas sistemos operatorius gali pateikti bendrąsias vertes, išvestas pagal tipinius atvejus;

3 paveikslas

Elektros energijos gamybos modulio atsparumo triktims profilis

Diagramoje parodyta apatinė prijungimo taško įtampos ir laiko profilio riba, išreikšta santykiniais vienetais kaip faktinės ir atskaitos įtampos verčių santykis prieš triktį, trikties metu ir po trikties. U_{ret} – trikties metu prijungimo taške išlaikoma įtampa, t_{clear} – trikties pašalinimo momentas. U_{rec1} , U_{rec2} , t_{rec1} , t_{rec2} ir t_{rec3} žymi tam tikrus žemesnių įtampos atkūrimo ribų taškus pašalinus triktį.

3.1 lentelė

3 paveiksle nurodytieji sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atsparumo triktims parametrai

Įtampos parametrai [santykiniais vienetais]		Laiko parametrai [sekundėmis]	
U_{ret}	0,05–0,3	t_{clear}	0,14–0,15 (arba 0,14–0,25, jei tai būtina dėl sistemos apsaugos ir veikimo saugumo)
U_{clear}	0,7–0,9	t_{rec1}	t_{clear}
U_{rec1}	U_{clear}	t_{rec2}	$t_{rec1}-0,7$
U_{rec2}	0,85–0,9 ir $\geq U_{clear}$	t_{rec3}	$t_{rec2}-1,5$

3.2 lentelė

3 paveiksle nurodytieji elektros jėgainių parko modulių atsparumo triktims parametrai

Įtampos parametrai [santykiniais vienetais]		Laiko parametrai [sekundėmis]	
U_{ret}	0,05–0,15	t_{clear}	0,14–0,15 (arba 0,14–0,25, jei tai būtina dėl sistemos apsaugos ir veikimo saugumo)
U_{clear}	$U_{ret} - 0,15$	t_{rec1}	t_{clear}
U_{rec1}	U_{clear}	t_{rec2}	t_{rec1}
U_{rec2}	0,85	t_{rec3}	1,5–3,0

- vi) elektros energijos gamybos modulis turi gebėti neatsijungti nuo tinklo ir toliau stabiliai veikti simetrinės trikties metu, 3 dalies a punkto iv ir v papunkčiuose nurodytomis sąlygomis prieš triktį ir po trikties, kol faktinė tinklo linijinė įtampa prijungimo taške išlieka didesnė už 3 dalies a punkto ii papunktyje nustatytą apatinę ribą, nebent elektros energijos gamybos modulį būtų reikalaujama atjungti nuo tinklo dėl apsaugos nuo vidaus elektros gedimų sistemos. Apsaugos nuo vidaus elektros gedimų sistemomis ir nuostaciais neturi būti bloginamas atsparumas triktims;
- vii) nepažeidžiant 3 dalies a punkto vi papunkčio, mažiausios įtampos apsaugą (atsparumas triktims arba nustatyta minimali prijungimo taško įtampa) elektros energijos gamybos objekto savininkas nustato pagal didžiausias elektros energijos gamybos modulio technines galimybes, išskyrus atvejus, kai atitinkamas sistemos operatorius pagal 5 dalies b punktą reikalauja taikyti mažesnio intervalo nuostacius. Remdamasis šiuo principu, elektros energijos gamybos objekto savininkas nuostacius pagrindžia;
- b) atsparumo nesimetrinėms triktims reikalavimus nustato kiekvienas PSO.
4. B tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos sistemos atkūrimo reikalavimus:
- a) atitinkamas PSO nustato sąlygas, kuriomis dėl tinklo trikdžio atsitiktinai atjungtas elektros energijos gamybos modulis gali vėl prisijungti prie tinklo, ir
- b) automatinių pakartotinio prijungimo sistemų įrengimą turi iš anksto patvirtinti atitinkamas sistemos operatorius ir joms taikomos atitinkamo PSO nustatytos pakartotinio prijungimo sąlygos.
5. B tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos bendrojo sistemos valdymo reikalavimus:
- a) valdymo sistemos ir nuostaciai:
- i) atitinkamas PSO, atitinkamas sistemos operatorius ir elektros energijos gamybos objekto savininkas susitaria dėl įvairių elektros energijos gamybos modulio valdymo įtaisų sistemų ir nuostacių, būtinų, kad būtų galima užtikrinti skirstomojo tinklo stabilumą ir imtis skubių veiksmų avarijos atveju;
- ii) atitinkamas PSO, atitinkamas sistemos operatorius ir elektros energijos gamybos objekto savininkas susitaria dėl visų i papunktyje nurodytų įvairių elektros energijos gamybos modulio valdymo įtaisų sistemų ir nuostacių pakeitimų, ypač jei jie taikomi 5 dalies a punkto i papunktyje nurodytomis aplinkybėmis;
- b) elektrinės apsaugos sistemos ir nuostaciai:
- i) atsižvelgdamas į elektros energijos gamybos modulio charakteristikas, atitinkamas sistemos operatorius nustato tinklui apsaugoti būtinas sistemas ir nuostacius. Atitinkamas sistemos operatorius ir elektros energijos gamybos objekto savininkas susitaria dėl būtinų elektros energijos gamybos modulio ir tinklo apsaugos sistemų, taip pat dėl elektros energijos gamybos moduliui svarbių nuostacių. Apsaugos nuo vidaus elektros gedimų sistemomis ir nuostaciais neturi būti bloginamos elektros energijos gamybos modulio veikimo charakteristikos, atsižvelgiant į šiame reglamente nustatytus reikalavimus;
- ii) atsižvelgiant į sistemos saugumą ir darbuotojų bei visuomenės sveikatą ir saugą, taip pat bet kokios žalos elektros energijos gamybos moduliui mažinimą, elektros energijos gamybos modulio elektrinei apsaugai teikiama pirmenybė valdymo priemonių atžvilgiu;
- iii) apsaugos sistemos gali apimti šiuos aspektus:
- išorės ir vidaus trumpąjį jungimą,
 - nesimetrišką apkrovą (atvirkštinę fazių seką),
 - statoriaus ir rotoriaus perkrovą,
 - perteklinį žadinimą / nepakankamą žadinimą,
 - prijungimo taško viršįtampį / per žemą įtampą,
 - kintamosios srovės generatoriaus gnybtų viršįtampį / per žemą įtampą,
 - tarprajoninius svyravimus,
 - paleidimo srovę,

- asinchroninį veikimą (polių slydimą),
 - apsaugą nuo neleistino veleno susukimo (pvz., subsinchroninio rezonanso),
 - elektros energijos gamybos modulio linijos apsaugą,
 - bloko transformatoriaus apsaugą,
 - su apsaugos ir skirstytuvų gedimais susijusias atsargos priemones,
 - viršsrautį (U/f),
 - grįžtamąją galią,
 - dažnio kitimo spartą,
 - neutralės įtampos poslinkį;
- iv) sistemos operatorius ir elektros energijos gamybos objekto savininkas susitaria dėl bet kokių būtinų elektros energijos gamybos modulio ir tinklo apsaugos sistemų, taip pat dėl elektros energijos gamybos moduliui svarbių nuostatačių pakeitimų prieš tuos pakeitimus atliekant;
- c) elektros energijos gamybos objekto savininkas apsaugos ir valdymo įtaisus rikiuoja šia prioritetų tvarka (nuo didžiausio iki mažiausio prioriteto):
- i) tinklo ir elektros energijos gamybos modulio apsauga;
 - ii) dirbtinė inercija, jei taikoma;
 - iii) dažnio reguliavimas (aktyviosios galios koregavimas);
 - iv) galios ribojimas ir
 - v) galios gradiento ribojimas;
- d) keitimasis informacija:
- i) elektros energijos gamybos objektuose turi būti užtikrinta galimybė keistis informacija su atitinkamu sistemos operatoriumi arba atitinkamu PSO tikruoju laiku arba periodiškai, naudojant laiko žymas, kaip nustatyta atitinkamo sistemos operatoriaus arba atitinkamo PSO;
 - ii) atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, nustato informacijos, kuria keičiamasi, turinį ir tikslų duomenų, kuriuos turi pateikti elektros energijos gamybos objekto savininkas, sąrašą.

15 straipsnis

Bendrieji reikalavimai C tipo elektros energijos gamybos moduliams

1. C tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti 13 (išskyrus 2 dalies b punktą ir 6 dalį) ir 14 (išskyrus 2 dalį) straipsniuose nustatytus reikalavimus.
2. C tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos dažnio stabilumo reikalavimus:
 - a) kalbant apie gebėjimą reguliuoti aktyviąją galią ir reguliavimo intervalą, elektros energijos gamybos modulio valdymo sistema turi gebėti koreguoti aktyviosios galios nuostatį pagal nurodymus, kuriuos elektros energijos gamybos objekto savininkui duoda atitinkamas sistemos operatorius arba atitinkamas PSO.

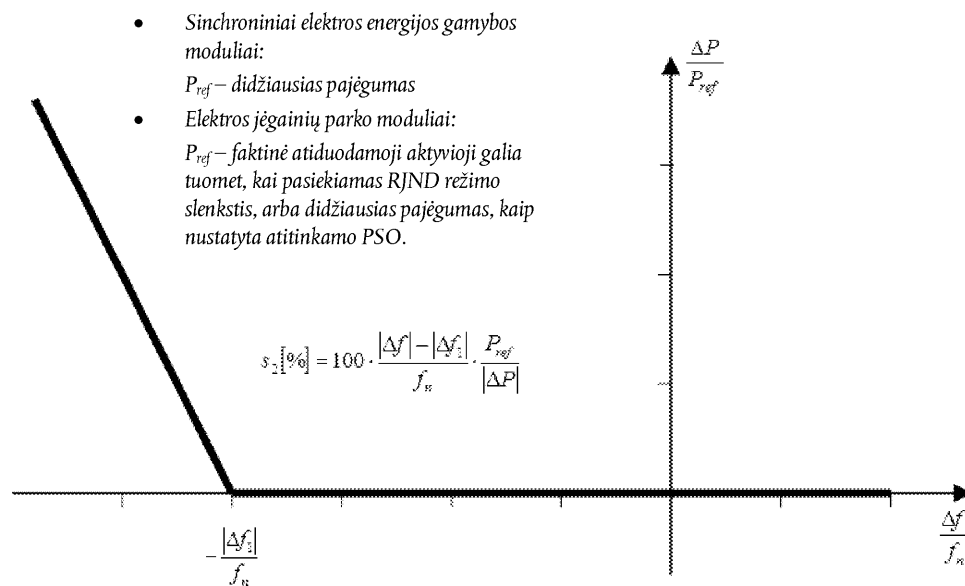
Atitinkamas sistemos operatorius arba atitinkamas PSO nustato laikotarpį, per kurį turi būti pasiektas pakoreguotas aktyviosios galios nuostatis. Atitinkamas PSO nustato naujo nuostačio nuokrypą ir laiką, per kurį jis turi būti pasiektas (jei turima pirminio variklio išteklių);
 - b) rankinės, vietos priemonės leidžiamos tais atvejais, kai automatinės nuotolinio valdymo priemonės neveikia.

Atitinkamas sistemos operatorius arba atitinkamas PSO reguliavimo institucijai praneša apie laikotarpį, per kurį reikalaujama pasiekti nuostatį, ir aktyviosios galios leistiną nuokrypą;

- c) be 13 straipsnio 2 dalies reikalavimų, C tipo elektros energijos gamybos moduliams taikomi šie riboto jautrumo nepakankamam dažniui (RJND) režimo reikalavimai:
- elektros energijos gamybos modulis turi gebėti užtikrinti aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį esant slenkstiniam dažniui ir statizmui, kuriuos atitinkamas PSO nustato derindamas su kitais tos pačios sinchroninės zonos PSO:
 - PSO nustatomas slenkstinis dažnis turi būti 49,8–49,5 Hz (įskaitytinai),
 - PSO nustatomi statizmo nuostačiai turi būti 2–12 %.
 Tai grafiškai pavaizduota 4 pav.;
 - užtikrinant faktinį aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį RJND režimu atsižvelgiama į šiuos dalykus:
 - aplinkos sąlygas, kuriomis turi būti aktyvinamas atsakas,
 - elektros energijos gamybos modulio veikimo sąlygas, visų pirma apribojimus dėl veikimo beveik didžiausiu pajėgumu žemais dažniais ir atitinkamą aplinkos sąlygų poveikį pagal 13 straipsnio 4 ir 5 dalis, ir
 - pirminės energijos šaltinių prieinamumą;
 - elektros energijos gamybos modulio aktyviosios galios atsakas į dažnio pokytį neturi būti be reikalo uždelstas. Jei delsa ilgesnė kaip dvi sekundės, elektros energijos gamybos objekto savininkas atitinkamam PSO ją pagrindžia;
 - RJND režimu elektros energijos gamybos modulis turi gebėti padidinti atiduodamąją galią iki didžiausio pajėgumo;
 - užtikrinama, kad RJND režimu elektros energijos gamybos modulis veiktų stabiliai;

4 paveikslas

Elektros energijos gamybos modulių gebėjimas užtikrinti aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį RJND režimu

P_{ref} – atskaitos aktyvioji galia, su kuria siejama ΔP vertė ir kuri sinchroniniams elektros energijos gamybos moduliams ir elektros jėgainių parko moduliams gali būti nustatoma skirtingai. ΔP – elektros energijos gamybos modulio atiduodamos aktyviosios galios pokytis, f_n – tinklo vardinis dažnis (50 Hz), Δf – tinklo dažnio nuokrypis. Esant nepakankamam dažniui, kai Δf yra mažesnis už Δf_1 , elektros energijos gamybos modulis turi užtikrinti teigiamą atiduodamosios aktyviosios galios pokytį pagal statizmą S_2 .

- d) be 2 dalies c punkto, veikiant jautrumo dažniui (JD) režimu taikomi visi šie reikalavimai:
- i) elektros energijos gamybos modulis turi gebėti užtikrinti aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį pagal parametrus, kuriuos 4 lentelėje nurodytuose intervaluose nustato kiekvienas atitinkamas PSO. Nustatydamas tuos parametrus, atitinkamas PSO atsižvelgia į šiuos faktus:
- perteklinio dažnio atveju aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį riboja minimalus reguliavimo lygis,
 - nepakankamo dažnio atveju aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį riboja didžiausias pajėgumas,
 - faktinis aktyviosios galios atsako į dažnio pokytį užtikrinimas priklauso nuo elektros energijos gamybos modulio veikimo ir aplinkos sąlygų, kai aktyvinamas šis atsakas, visų pirma nuo veikimo beveik didžiausiu pajėgumu žemais dažniais apribojimų pagal 13 straipsnio 4 ir 5 dalis ir turimų pirminės energijos šaltinių;

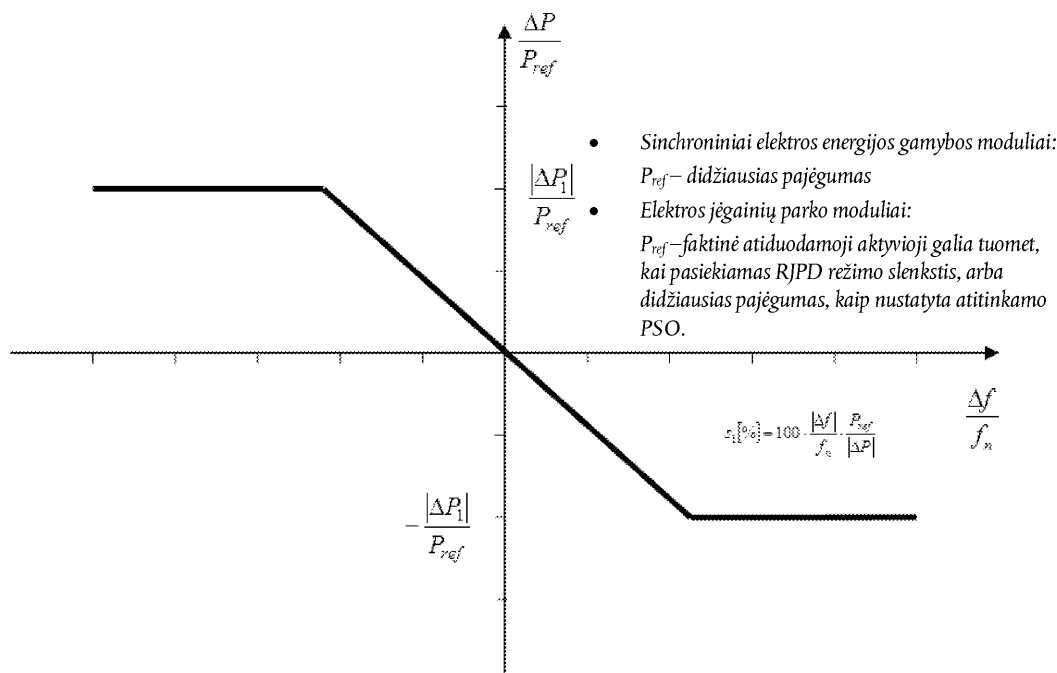
4 lentelė

Aktyviosios galios atsako į dažnio pokytį parametrai JD režimu (5 pav. paaiškinimas)

Parametrai	Intervalai	
Aktyviosios galios intervalo ir didžiausio pajėgumo santykis $\frac{ \Delta P_1 }{P_{\max}}$	1,5–10 %	
Dažnio nejautra	$ \Delta f_i $	10–30 mHz
	$\frac{ \Delta f_i }{f_n}$	0,02–0,06 %
Nejautrumo dažnio pokyčiui sritis	0–500 mHz	
Statizmas s_1	2–12 %	

5 paveikslas

Elektros energijos gamybos modulių gebėjimas užtikrinti aktyviosios galios atsaką JD režimu, kai nejautrumo sritis ir nejautra yra nulinės

P_{ref} – atskaitos aktyvioji galia, su kuria siejama ΔP vertė. ΔP – elektros energijos gamybos modulio atiduodamos aktyviosios galios pokytis, f_n – tinklo vardinis dažnis (50 Hz), Δf – tinklo dažnio nuokrypis.

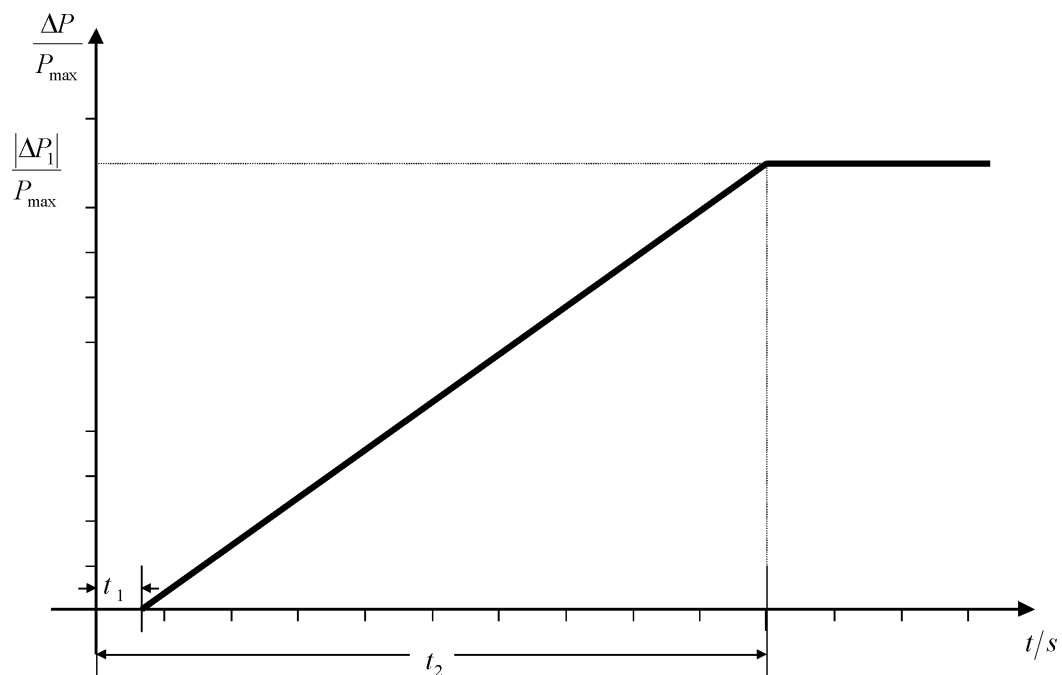
- ii) turi būti galima pakartotinai pasirinkti neįtampumo dažnio nuokrypiui sritį ir statizmą;
- iii) šuoliškojo dažnio pokyčio atveju elektros energijos gamybos modulis turi gebėti užtikrinti visą aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį, atitinkantį 6 pav. pavaizduotą ištisinę liniją arba ją viršijantį, pagal parametrus, kuriuos 5 lentelėje nurodytuose intervaluose nustato kiekvienas PSO (ir kuriais siekiama išvengti elektros energijos gamybos modulio aktyviosios galios svyravimų). Nustatydamas pasirenkamų parametrų derinį, PSO atsižvelgia į galimus technologijų nulemtus apribojimus;
- iv) pradinis aktyviosios galios atsako į dažnio pokytį aktyvinimas neturi būti be reikalo uždelstas.

Jeigu pradinio aktyviosios galios atsako į dažnio pokytį aktyvinimo delsa yra didesnė kaip dvi sekundės, elektros energijos gamybos objekto savininkas pateikia techninius įrodymus, kodėl reikia daugiau laiko.

Neinerčiniams elektros energijos gamybos moduliams atitinkamas PSO gali nustatyti trumpesnę nei dviejų sekundžių laiką. Jei elektros energijos gamybos objekto savininkas šio reikalavimo negali patenkinti, jis pateikia techninius įrodymus, kodėl reikia daugiau laiko pradiniam aktyviosios galios atsakui į dažnio pokytį aktyvinti;

6 paveikslas

Gebėjimas užtikrinti aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį

P_{max} – didžiausias pajėgumas, su kuriuo siejama ΔP vertė. ΔP – elektros energijos gamybos modulio atiduodamos aktyviosios galios pokytis. Elektros energijos gamybos modulis turi užtikrinti atiduodamos aktyviosios galios pokytį ΔP iki taško ΔP_1 per laiką t_1 ir t_2 , kai ΔP_1 , t_1 ir t_2 – remiantis 5 lentele atitinkamo PSO nustatytos vertės. Čia t_1 – pradinė delsa, t_2 – viso atsako aktyvinimo laikas.

- v) elektros energijos gamybos modulis turi gebėti užtikrinti visą aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį 15–30 minučių laikotarpiu, kurį nustato atitinkamas PSO. Nustatydamas laikotarpį PSO turi atsižvelgti į elektros energijos gamybos modulio aktyviosios galios ribas ir pirminės energijos šaltinį;
- vi) 2 dalies d punkto v papunktyje nustatytas ribas atitinkantį laiką dėl aktyviosios galios reguliavimo neturi būti neigiamai veikiamas elektros energijos gamybos modulių aktyviosios galios atsakas į dažnio pokytį;

- vii) apie parametrus, kuriuos atitinkamas PSO nustato pagal i, ii, iii ir v papunkčius, pranešama atitinkamai reguliavimo institucijai. Pranešimo tvarka nustatoma pagal galiojančią nacionalinę reguliavimo sistemą;

5 lentelė

Viso aktyviosios galios atsako į šuoliškąjį dažnio pokytį aktyvinimo parametrai (6 paveikslas paaškinimas)

Parametrai	Intervalai arba vertės
Aktyviosios galios intervalo ir didžiausio pajėgumo santykis (atsako į dažnio pokytį intervalas) $\frac{ \Delta P_1 }{P_{\max}}$	1,5–10 %
Inercinių elektros energijos gamybos modulių didžiausia leidžiamoji pradinė delsa t_1 , nebent pagal 15 straipsnio 2 dalies d punkto iv papunktį pagrįsta kita vertė	2 sekundės
Neinercinių elektros energijos gamybos modulių didžiausia leidžiamoji pradinė delsa t_1 , nebent pagal 15 straipsnio 2 dalies d punkto iv papunktį pagrįsta kita vertė	Nustato atitinkamas PSO
Ilgiausias leidžiamas pasirinkti visiško aktyvinimo laikas t_2 , nebent atitinkamas PSO dėl sistemos stabilumo priežasčių leistų ilgesnį aktyvinimo laiką	30 sekundžių

- e) elektros energijos gamybos modulis turi turėti atitinkamo PSO nustatytas specifikacijas atitinkančias dažnio atkūrimo valdymo funkcijas, kuriomis būtų atkuriamas vardinė dažnio vertė arba išlaikomos numatytos valdymo rajonų galios mainų srautų vertės;
- f) elektros energijos gamybos objektai, galintys veikti kaip apkrova, įskaitant hidroakumuliacinius elektros energijos gamybos objektus, turi gebėti atjungti savo apkrovą, kai dažnis nepakankamas. Šiame punkte nurodytas reikalavimas netaikomas pagalbiniam maitinimo šaltiniams;
- g) JD režimo stebėjimas tikruoju laiku:
- i) kad būtų galima stebėti, kaip veikia aktyviosios galios atsakas į dažnio pokytį, atitinkamo sistemos operatoriaus arba atitinkamo PSO prašymu ryšio sąsaja turi būti galima saugiai tikruoju laiku iš elektros energijos gamybos objekto į atitinkamo sistemos operatoriaus arba atitinkamo PSO tinklo valdymo centrą perduoti bent šiuos signalus:
 - JD režimo būsenos signalą (įjungtas / išjungtas),
 - numatytą atiduodamąją aktyviąją galią,
 - faktinę atiduodamosios aktyviosios galios vertę,
 - faktinius aktyviosios galios atsako į dažnio pokytį parametrų nuostačius,
 - statizmą ir nejautrumo sritį;
 - ii) atitinkamas sistemos operatorius ir atitinkamas PSO nustato, kurie papildomi signalai turi būti perduodami iš elektros energijos gamybos objekto į stebėjimo ir registravimo įtaisus, kad būtų galima patikrinti atitinkamų elektros energijos gamybos modulių aktyviosios galios atsako į dažnio pokyčius veikimo charakteristikas.
3. Dėl įtampos stabilumo C tipo elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti automatiškai atsijungti, kai prijungimo taško įtampa pasiekia lygį, kurį nustato atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO.

Faktinio automatinio elektros energijos gamybos modulių atjungimo sąlygas ir nuostačius nustato atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO.

4. C tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos tvirtumo reikalavimus:
- galios svyravimų atveju elektros energijos gamybos moduliai turi išlaikyti statinį stabilumą veikdami bet kuriame aktyviosios ir reaktyvios galių diagramos taške;
 - nepažeidžiant 13 straipsnio 4 ir 5 dalių, elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti neatsijungti nuo tinklo ir veikti nemažindami galios, kol išlaikomos įtampos ir dažnio ribos, nustatytos pagal šį reglamentą;
 - elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti neatsijungti nuo tinklo, kai sudėtingajame tinkle automatiškai vėl įjungiamas linijos vienfazė arba trifazė įtampa, jei tai taikoma tinklui, prie kurio jie prijungti. Šio gebėjimo detalės derinamos ir joms taikomi 14 straipsnio 5 dalies b punkte nurodyti susitarimai dėl apsaugos sistemų ir nuostacių.
5. C tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti toliau išvardytus sistemos atkūrimo reikalavimus:
- paleidimo po visuotinės avarijos galimybė:
 - paleidimo po visuotinės avarijos galimybė neprivaloma, tačiau valstybė narė turi teisę nustatyti privalomas taisykles, kad būtų užtikrintas sistemos saugumas;
 - atitinkamo PSO prašymu elektros energijos gamybos objektų savininkai pateikia paleidimo po visuotinės avarijos galimybės užtikrinimo pasiūlymą. Atitinkamas PSO gali pateikti tokį prašymą, jei jis mano, kad jo valdymo rajone dėl paleidimo po visuotinės avarijos galimybės trūkumo kyla pavojus sistemos saugumui;
 - elektros energijos gamybos modulis, kuriame užtikrinta paleidimo po visuotinės avarijos galimybė, visiškai išjungtas turi būti pajėgus pradėti veikti be jokio išorinio elektros energijos tiekimo per laikotarpį, kurį nustato atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO;
 - elektros energijos gamybos modulį, kuriame įgyvendinta paleidimo po visuotinės avarijos galimybė, turi būti įmanoma sinchronizuoti su tinklu pagal 13 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas dažnio ribas ir atitinkamo sistemos operatoriaus nustatytas arba, kai taikoma, 16 straipsnio 2 dalyje nustatytas įtampos ribas;
 - elektros energijos gamybos modulis, kuriame užtikrinta paleidimo po visuotinės avarijos galimybė, turi gebėti automatiškai koreguoti įtampos nuosmukius dėl apkrovų prijungimo;
 - elektros energijos gamybos modulis, kuriame užtikrinta paleidimo po visuotinės avarijos galimybė, turi gebėti:
 - reguliuoti bendrąją apkrovą sudarančių apkrovų prijungimą,
 - gebėti veikti RJPD ir RJND režimais, kaip nustatyta 2 dalies c punkte ir 13 straipsnio 2 dalyje,
 - reguliuoti dažnį perteklinio dažnio ir nepakankamo dažnio atveju visame atiduodamosios aktyviosios galios intervale, nuo minimalaus reguliavimo lygio iki didžiausio pajėgumo, taip pat veikimo savosioms reikmėms režimu,
 - veikti lygiagrečiai su keliais elektros energijos gamybos moduliais viename izoliuotame rajone,
 - automatiškai reguliuoti įtampą sistemos atkūrimo etape;
 - gebėjimas veikti kartu su kitais moduliais izoliuotojo veikimo režimu:
 - elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti veikti kartu su kitais moduliais izoliuotojo veikimo režimu, jei to reikalauja atitinkamas sistemos operatorius, suderinęs su atitinkamu PSO, o:
 - izoliuotojo veikimo dažnio ribos turi atitikti pagal 13 straipsnio 1 dalies a punktą nustatytas ribas,
 - izoliuotojo veikimo įtampos ribos turi atitikti pagal 15 straipsnio 3 dalį arba, kai taikoma, 16 straipsnio 2 dalį nustatytas ribas;
 - izoliuotojo veikimo metu elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti veikti JD režimu, kaip nustatyta 2 dalies d punkte.

Jeigu atsiranda galios perviršis, elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti sumažinti atiduodamąją aktyviąją galią ir pereiti į kitą aktyviosios ir reaktyvios galių diagramos tašką. Šiuo atžvilgiu elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti sumažinti atiduodamąją aktyviąją galią tiek, kiek techniškai įmanoma, bet ne mažiau kaip iki 55 % savo didžiausio pajėgumo;

- iii) elektros energijos gamybos objekto savininkas ir atitinkamas sistemos operatorius, derindami su atitinkamu PSO, susitaria dėl metodo, kuriuo aptinkamas persijungimas iš veikimo jungtinėje sistemoje į izoliuotąjį veikimą. Sutartas aptikimo metodas neturi būti grindžiamas vien sistemos operatoriaus skirstytuvų padėties signalais;
 - iv) izoliuotojo veikimo metu elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti veikti RJPD ir RJND režimais, kaip nustatyta 2 dalies d punkte ir 13 straipsnio 2 dalyje;
- c) greito pakartotinio sinchronizavimo galimybė:
- i) jei elektros energijos gamybos modulis atjungiamas nuo tinklo, jį turi būti galima greitai vėl sinchronizuoti laikantis sistemos apsaugos nuo trikdžių strategijos, dėl kurios susitaria atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, ir elektros energijos gamybos objekto savininkas;
 - ii) elektros energijos gamybos modulis, kurio pakartotinio sinchronizavimo laikas ilgesnis nei 15 minučių jam atsijungus nuo išorės energijos šaltinio, turi būti suprojektuotas taip, kad iš bet kurio aktyviosios ir reaktyvios galių diagramos taško galėtų persijungti į veikimo savosioms reikmėms režimą. Šiuo atveju veikimo savosioms reikmėms režimo nustatymo metodas neturi būti grindžiamas vien sistemos operatoriaus skirstytuvų padėties signalais;
 - iii) persijungę į veikimo savosioms reikmėms režimą, elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti toliau veikti nepriklausomai nuo pagalbinių jungčių su išoriniu tinklu. Trumpiausią veikimo trukmę nustato atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO ir atsižvelgdamas į pirminio variklio technologijos charakteristikas.
6. C tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos bendrojo sistemos valdymo reikalavimus:
- a) praradęs kampinį stabilumą arba valdumą, elektros energijos gamybos modulis turi gebėti automatiškai atsijungti nuo tinklo, kad padėtų išsaugoti sistemos saugumą arba kad būtų išvengta elektros energijos gamybos modulio pažeidimo. Elektros energijos gamybos objekto savininkas ir atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, susitaria dėl kampinio stabilumo arba valdomumo praradimo aptikimo kriterijų;
 - b) matavimo prietaisų reikalavimai:
 - i) elektros energijos gamybos objektuose turi būti įrengtos priemonės, kuriomis būtų galima registruoti triktis ir stebėti sistemos veikimo dinamiką. Tomis priemonėmis turi būti registruojami šie parametrai:
 - įtampa,
 - aktyvioji galia,
 - reaktyvioji galia ir
 - dažnis.
 - Atitinkamas sistemos operatorius turi teisę nustatyti tiekimo kokybės parametrus, kurių būtina laikytis, jei iš anksto pateikiamas pagrįstas išpėjimas;
 - ii) elektros energijos gamybos objekto savininkas ir atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, susitaria dėl trikčių registravimo įrangos nuostacių, įskaitant suveikimo kriterijus ir matavimų dažnį;
 - iii) sistemos veikimo dinamikos stebėseną apima atitinkamo sistemos operatoriaus nustatyta svyravimų nustatymo mechanizmą, kuriuo aptinkami prastai nuslopinti galios svyravimai;
 - iv) tiekimo kokybės ir sistemos veikimo dinamikos stebėjimo priemonės turi apimti elektros energijos gamybos objekto savininko, atitinkamo sistemos operatoriaus ir atitinkamo PSO susitarimus dėl prieigos prie informacijos. Elektros energijos gamybos objekto savininkas, atitinkamas sistemos operatorius ir atitinkamas PSO susitaria dėl registruojamų duomenų ryšio protokolų;

c) modeliavimo reikalavimai:

- i) atitinkamo sistemos operatoriaus arba atitinkamo PSO prašymu elektros energijos gamybos objekto savininkas pateikia imitacinius modelius, kuriais tinkamai modeliuojamas elektros energijos gamybos modulio tiek nuostoviosios būsenos, tiek dinaminės būsenos (50 Hz komponento) režimas arba elektromagnetinis pereinamasis režimas.

Elektros energijos gamybos objekto savininkas užtikrina, kad pateikti modeliai būtų patikrinti pagal IV antraštinės dalies 2, 3 ir 4 skyriuose nurodytų atitikties bandymų rezultatus, ir pateikia patikros rezultatus atitinkamam sistemos operatoriui arba atitinkamam PSO. Valstybės narės gali reikalauti, kad tokią patikrą atliktų įgaliotasis sertifikuotojas;

- ii) elektros energijos gamybos objekto savininko pateiktus modelius turi sudaryti šie submodeliai, priklausomai nuo to, kokios yra atskiros sudedamosios dalys:

— kintamosios srovės generatoriaus ir pirminio variklio,

— sukimosi greičio ir galios reguliavimo,

— įtampos reguliavimo, įskaitant, jei taikoma, elektros sistemos stabilizatoriaus (ESS) funkciją ir žadinimo reguliavimo sistemą,

— atitinkamo sistemos operatoriaus ir elektros energijos gamybos objekto savininko sutartus elektros energijos gamybos modulio apsaugos modelius ir

— elektros jėgainių parko modulių keitiklių modelius;

- iii) i papunktyje nurodytas atitinkamo sistemos operatoriaus prašymas derinamas su atitinkamu PSO. Jame nurodoma:

— modelių pateikimo forma,

— modelio sandaros ir blokinių schemų dokumentų pateikimas,

— apskaičiuotas mažiausias ir didžiausias atsparumas trumpajam jungimui prijungimo taške, išreikštas MVA, kaip lygiavertė tinklo vertė;

- iv) elektros energijos gamybos objekto savininkas atitinkamam sistemos operatoriui arba atitinkamam PSO jų prašymu pateikia elektros energijos gamybos modulio veikimo charakteristikų įrašus. Atitinkamas sistemos operatorius arba atitinkamas PSO gali pateikti tokį prašymą, kad galėtų palyginti modelių charakteristikas su tais įrašais;

- d) jei atitinkamas sistemos operatorius arba atitinkamas PSO mano, kad elektros energijos gamybos objekte reikia įrengti papildomus sistemos valdymo ir sistemos saugumo įtaisus, kad būtų išsaugotas arba atkurtas sistemos veikimas arba saugumas, atitinkamas sistemos operatorius arba atitinkamas PSO ir elektros energijos gamybos objekto savininkas turi išnagrinėti šį klausimą ir susitarti dėl tinkamo sprendimo;

- e) atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, nustato elektros energijos gamybos modulio atiduodamos aktyviosios galios didinimo ir mažinimo spartos mažiausią ir didžiausią ribas (tiesinio kitimo ribas), atsižvelgdamas į pirminio variklio technologijos charakteristikas;

- f) neutralės įžeminimo konfigūracija aukštinamojo transformatoriaus tinklo pusėje turi atitikti atitinkamo sistemos operatoriaus specifikacijas.

16 straipsnis

Bendrieji reikalavimai D tipo elektros energijos gamybos moduliams

1. Be 13 straipsnyje (išskyrus 2 dalies b punktą bei 6 ir 7 dalis), 14 straipsnyje (išskyrus 2 dalį) ir 15 straipsnyje (išskyrus 3 dalį) nustatytų reikalavimų, D tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus.

2. D tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos įtampos stabilumo reikalavimus:
- a) įtampos intervalų reikalavimai:
- i) nepažeidžiant 14 straipsnio 3 dalies a punkto ir šio straipsnio 3 dalies a punkto, elektros energijos gamybos modulis turi gebėti neatsijungti nuo tinklo ir veikti 6.1 ir 6.2 lentelėse nurodytuose su prijungimo taško vienetine atskaitos įtampa (santykiniais vienetais) susietuose intervaluose tose lentelėse nurodytą laiką;
 - ii) atitinkamas PSO gali nustatyti trumpesnę laiką, kuri elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti neatsijungti nuo tinklo, kai vienu metu yra viršįtampis ir nepakankamas dažnis arba per žema įtampa ir perteklinis dažnis;
 - iii) nepaisant i papunkčio nuostatų, Ispanijoje atitinkamas PSO gali reikalauti, kad elektros energijos gamybos moduliai gebėtų neatsijungti nuo tinklo neribotą laiką, kai įtampa išlieka 1,05–1,0875 (santykiniais vienetais) intervale;
 - iv) 400 kV tinklo įtampos lygio (arba vadinamojo 380 kV lygio) santykinų vienetų atskaitos vertė yra 400 kV, kitų tinklo įtampos lygių santykinų vienetų atskaitos vertė net toje pačioje sinchroninėje zonoje kiekvienam sistemos operatoriui gali skirtis;
 - v) nepaisant i papunkčio nuostatų, Baltijos sinchroninėje zonoje atitinkami PSO gali reikalauti, kad elektros energijos gamybos moduliai neatsijungtų nuo 400 kV tinklo žemyninės Europos sinchroninėje zonoje nustatytą laiką, kai įtampa išlieka pastarojoje zonoje nustatytame intervale;

6.1 lentelė

Sinchroninė zona	Įtampos intervalas (santykiniais vienetais)	Veikimo trukmė
Žemyninės Europos	0,85–0,90	60 minučių
	0,90–1,118	Neribota
	1,118–1,15	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė kaip 20 minučių ir ne ilgesnė kaip 60 minučių
Šiaurės Europos	0,90–1,05	Neribota
	1,05–1,10	60 minučių
Didžiosios Britanijos	0,90–1,10	Neribota
Airijos ir Šiaurės Airijos	0,90–1,118	Neribota
Baltijos	0,85–0,90	30 minučių
	0,90–1,118	Neribota
	1,118–1,15	20 minučių

Lentelėje nurodytas trumpiausias laikotarpis, kurį elektros energijos gamybos modulis turi gebėti veikti neatsijungdamas nuo tinklo esant nuokrypiui nuo prijungimo taško vienetinės atskaitos įtampos santykiniais vienetais, kai santykinų vienetų bazinė įtampos vertė yra 110–300 kV.

6.2 lentelė

Sinchroninė zona	Įtampos intervalas (santykiniais vienetais)	Veikimo trukmė
Žemyninės Europos	0,85–0,90	60 minučių
	0,90–1,05	Neribota
	1,05–1,10	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė kaip 20 minučių ir ne ilgesnė kaip 60 minučių
Šiaurės Europos	0,90–1,05	Neribota
	1,05–1,10	Nustato kiekvienas PSO, bet ne ilgesnė kaip 60 minučių
Didžiosios Britanijos	0,90–1,05	Neribota
	1,05–1,10	15 minučių
Airijos ir Šiaurės Airijos	0,90–1,05	Neribota
Baltijos	0,88–0,90	20 minučių
	0,90–1,097	Neribota
	1,097–1,15	20 minučių

Lentelėje nurodytas trumpiausias laikotarpis, kurį elektros energijos gamybos modulis turi gebėti veikti neatsijungdamas nuo tinklo esant nuokrypiui nuo prijungimo taško vienetinės atskaitos įtampos santykiniais vienetais, kai santykinė vieneto bazinė įtampos vertė yra 300–400 kV.

- b) atitinkamas sistemos operatorius ir elektros energijos gamybos objekto savininkas, derindami su atitinkamu PSO, gali susitarti dėl didesnių įtampos intervalų ar ilgesnės minimalios veikimo trukmės. Jei ekonomiškai ir techniškai įmanoma taikyti didesnius įtampos intervalus ar ilgesnę minimalią veikimo trukmę, elektros energijos gamybos objekto savininkas negali nepagrįstai nesutikti susitarti;
- c) nepažeidžiant a punkto, atitinkamas sistemos operatorius turi teisę, derindamas su atitinkamu PSO, nustatyti prijungimo taško įtampos vertes, kurioms esant elektros energijos gamybos modulis gali automatiškai atsijungti nuo tinklo. Atitinkamas sistemos operatorius ir elektros energijos gamybos objekto savininkas susitaria dėl automatinio atsijungimo sąlygų.
3. D tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos tvirtumo reikalavimus:
- a) atsparumo triktims reikalavimai:
- i) elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti neatsijungti nuo tinklo ir toliau stabiliai veikti po to, kai sistemos veikimas buvo sutrikdytas dėl nepavojingos trikties. Šis gebėjimas turi atitikti atitinkamo PSO nustatytą prijungimo taško įtampos ir laiko profilį trikties sąlygomis.

Įtampos ir laiko profilyje apibrėžiama apatinė faktinio linijinės įtampos kitimo riba tinklo įtampos lygiu prijungimo taške simetrinės trikties metu, kaip laiko funkcija prieš triktį, per triktį ir po trikties.

D tipo elektros energijos gamybos moduliams, kurių prijungimo taško įtampa 110 kV arba aukštesnė, tą apatinę ribą nustato atitinkamas PSO, naudodamas 3 pav. nurodytus parametrus, iš 7.1 ir 7.2 lentelėse nustatytų intervalų.

D tipo elektros energijos gamybos moduliams, kurių prijungimo taško įtampa žemesnė nei 110 kV, tą apatinę ribą taip pat nustato atitinkamas PSO, naudodamas 3 pav. nurodytus parametrus, iš 3.1 ir 3.2 lentelėse nustatytų intervalų;

- ii) kiekvienas PSO nustato 14 straipsnio 3 dalies a punkto iv papunktyje nurodyto atsparumo triktims užtikrinimo sąlygas prieš triktį ir po trikties. Nustatytos atsparumo triktims užtikrinimo sąlygos prieš triktį ir po trikties skelbiamos viešai;

7.1 lentelė

3 paveiksle nurodytieji sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atsparumo triktims parametrai

Įtampos parametrai [santykiniais vienetais]		Laiko parametrai [sekundėmis]	
U_{ret}	0	t_{clear}	0,14–0,15 (arba 0,14–0,25, jei tai būtina dėl sistemos apsaugos ir veikimo saugumo)
U_{clear}	0,25	t_{rec1}	$t_{clear} - 0,45$
U_{rec1}	0,5–0,7	t_{rec2}	$t_{rec1-0},7$
U_{rec2}	0,85–0,9	t_{rec3}	$t_{rec2-1},5$

7.2 lentelė

3 paveiksle nurodytieji elektros jėgainių parko modulių atsparumo triktims parametrai

Įtampos parametrai [santykiniais vienetais]		Laiko parametrai [sekundėmis]	
U_{ret}	0	t_{clear}	0,14–0,15 (arba 0,14–0,25, jei tai būtina dėl sistemos apsaugos ir veikimo saugumo)
U_{clear}	U_{ret}	t_{rec1}	t_{clear}
U_{rec1}	U_{clear}	t_{rec2}	t_{rec1}
U_{rec2}	0,85	t_{rec3}	1,5–3,0

- b) elektros energijos gamybos objekto savininko prašymu atitinkamas sistemos operatorius pateikia sąlygas prieš triktį ir po trikties, gautas atlikus apskaičiavimus, kaip nustatyta 14 straipsnio 3 dalies a punkto iv papunktyje, į kurias reikia atsižvelgti užtikrinant atsparumą triktims, t. y.:
- minimalų atsparumą trumpajam jungimui prieš triktį kiekviename prijungimo taške, išreikštą MVA;
 - elektros energijos gamybos modulio veikimo tašką prieš triktį, išreikštą atiduodamąja aktyviąja ir reaktyviąja galia prijungimo taške ir prijungimo taško įtampa;
 - minimalų atsparumą trumpajam jungimui po trikties kiekviename prijungimo taške, išreikštą MVA;
- c) atsparumo nesimetrinėms triktims reikalavimus nustato kiekvienas PSO.
4. D tipo elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos bendrojo sistemos valdymo reikalavimus:
- paleidžiamo elektros energijos gamybos modulio sinchronizavimą elektros energijos gamybos objekto savininkas atlieka tik gavęs atitinkamo sistemos operatoriaus leidimą;
 - elektros energijos gamybos modulyje turi būti įdiegtos būtinos sinchronizavimo priemonės;

- c) elektros energijos gamybos modulius turi būti įmanoma sinchronizuoti dažniais, atitinkančiais 2 lentelėje nustatytus intervalus;
- d) atitinkamas sistemos operatorius ir elektros energijos gamybos objekto savininkas dėl sinchronizavimo įtaisų nuostaičių susitaria prieš pradėdant eksploatuoti elektros energijos gamybos modulį. Šis susitarimas apima:
 - i) įtampą;
 - ii) dažnį;
 - iii) fazių skirtumo intervalą;
 - iv) fazių seką;
 - v) įtampos ir dažnio nuokrypį.

2 SKYRIUS

Reikalavimai sinchroniniams elektros energijos gamybos moduliams

17 straipsnis

Reikalavimai B tipo sinchroniniams elektros energijos gamybos moduliams

1. B tipo sinchroniniai elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti 13 (išskyrus 2 dalies b punktą) ir 14 straipsniuose nustatytus reikalavimus.
2. B tipo sinchroniniai elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos papildomus įtampos stabilumo reikalavimus:
 - a) atitinkamas sistemos operatorius turi teisę nustatyti sinchroninio elektros energijos gamybos modulio gebą užtikrinti reaktyviąją galią;
 - b) kalbant apie įtampos reguliavimo sistemą, sinchroniniame elektros energijos gamybos modulyje turi būti įrengta nuolatinio automatinio žadinimo reguliavimo sistema, kuri visame elektros energijos gamybos modulio veikimo intervale galėtų užtikrinti pastovią kintamosios srovės generatoriaus gnybtų įtampą pagal pasirenkamąjį nuostatį.
3. B tipo sinchroniniai elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti po trikties atkurti aktyviąją galią. Atitinkamas PSO nustato aktyviosios galios atkūrimo dydį ir laiką.

18 straipsnis

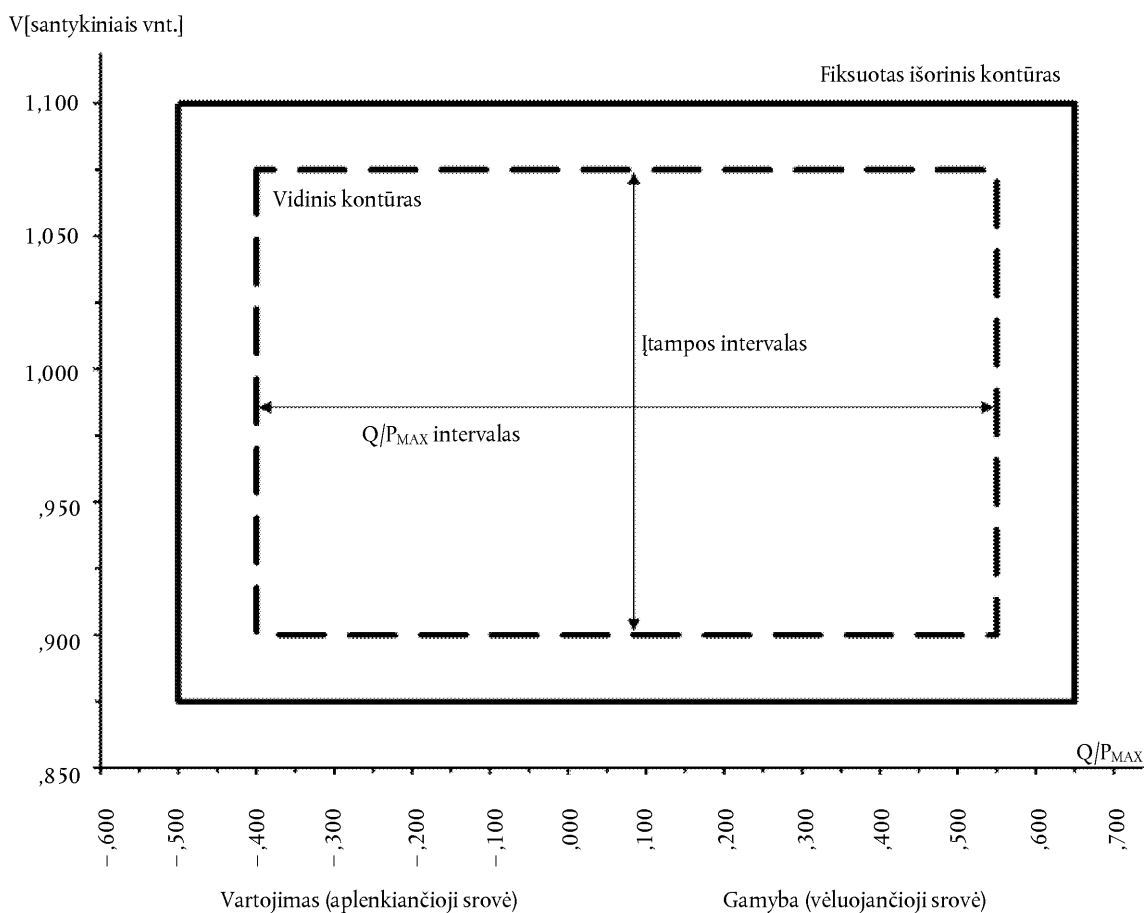
Reikalavimai C tipo sinchroniniams elektros energijos gamybos moduliams

1. C tipo sinchroniniai elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti 13 (išskyrus 2 dalies b punktą ir 6 dalį), 14 (išskyrus 2 dalį), 15 ir 17 (išskyrus 2 dalies a punktą) straipsniuose nustatytus reikalavimus.
2. C tipo sinchroniniai elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos papildomus įtampos stabilumo reikalavimus:
 - a) atitinkamas sistemos operatorius gali nustatyti papildomą reaktyviąją galią, kurią būtina užtikrinti prijungimo taške, jei sinchroninio elektros energijos gamybos modulio prijungimo taškas nėra nei ties aukštinamojo (iki prijungimo taško įtampos lygio) transformatoriaus aukštosios įtampos gnybtais, nei ties kintamosios srovės generatoriaus gnybtais, jei aukštinamojo transformatoriaus nėra. Šia papildoma reaktyviąja galia kompensuojamas aukštosios įtampos linijos arba kabelio, jungiančios (-io) sinchroninio elektros energijos gamybos modulio aukštinamojo transformatoriaus aukštosios įtampos gnybtus arba jo kintamosios srovės generatoriaus gnybtus, kai aukštinamojo transformatoriaus nėra, ir prijungimo tašką, reaktyviosios galios poreikis ir šią galią užtikrina tos linijos arba to kabelio atsakingas savininkas;
 - b) gebėjimas užtikrinti reaktyviąją galią veikiant didžiausiu pajėgumu:
 - i) atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, nustato gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią reikalavimus, susijusius su įtampos kitimu. Tuo tikslu atitinkamas sistemos operatorius nustato $U-Q/P_{\max}$ profilį, pagal kurį sinchroninis elektros energijos gamybos modulis turi gebėti užtikrinti reaktyviąją galią veikdamas didžiausiu pajėgumu. Atsižvelgiant į galimas išlaidas, susijusias su gebėjimu tiekti reaktyviąją galią esant aukštai įtampai ir vartoti reaktyviąją galią esant žemai įtampai, nustatyto $U-Q/P_{\max}$ profilio forma gali skirtis;

- ii) atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, $U-Q/P_{\max}$ profilį nustato laikydamasis šių principų:
- $U-Q/P_{\max}$ profilis neturi kirsti $U-Q/P_{\max}$ profilio ribų, kurias žymi vidinis kontūras 7 pav.,
 - $U-Q/P_{\max}$ profilio kontūro matmenys (Q/P_{\max} intervalas ir įtampos intervalas) kiekvienoje sinchroninėje zonoje turi atitikti 8 lentelėje nustatytą intervalą ir
 - $U-Q/P_{\max}$ profilio kontūras neturi kirsti 7 pav. nustatyto išorinio kontūro;

7 paveikslas

Sinchroninio elektros energijos gamybos modulio $U-Q/P_{\max}$ profilis

Diagramoje pavaizduotos $U-Q/P_{\max}$ profilio ribos, nurodant prijungimo taško įtampą santykiniais vienetais, kaip faktinės ir atskaitos verčių santykį, palyginti su reaktyviosios galios (Q) ir didžiausio pajėgumo (P_{\max}) santykiu. Vidinio kontūro vieta, dydis ir forma yra orientaciniai.

8 lentelė

7 paveiksle pavaizduoto vidinio kontūro parametrai

Sinchroninė zona	Didžiausias Q/P_{\max} intervalas	Didžiausias nuostoviosios įtampos intervalas santykiniais vienetais
Žemyninės Europos	0,95	0,225
Šiaurės Europos	0,95	0,150

Sinchroninė zona	Didžiausias Q/P_{\max} intervalas	Didžiausias nuostoviosios įtampos intervalas santykiniais vienetais
Didžiosios Britanijos	0,95	0,225
Airijos ir Šiaurės Airijos	1,08	0,218
Baltijos	1,0	0,220

- iii) gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią reikalavimas taikomas prijungimo taške. Kai profilis yra ne stačiakampio formos, įtampų intervalas reiškia didžiausią ir mažiausią vertes. Todėl nesitikima, kad visame nuostoviosios įtampos intervale bus užtikrinamas visas reaktyviosios galios intervalas;
- iv) sinchroninis elektros energijos gamybos modulis turi gebėti per tinkamą laiką pereiti į bet kuri veikimo tašką savo $U-Q/P_{\max}$ profilyje pagal atitinkamo sistemos operatoriaus reikalaujamas tikslines vertes;
- c) kalbant apie gebėjimą užtikrinti reaktyviąją galią veikiant ne visu pajėgumu, kai atiduodamoji aktyvioji galia mažesnė nei didžiausias pajėgumas ($P < P_{\max}$), sinchroniniai elektros energijos gamybos moduliai turi gebėti veikti bet kuriame to sinchroninio elektros energijos gamybos modulio kintamosios srovės generatoriaus aktyviosios ir reaktyvios galių diagramos taške, bent iki mažiausio stabilaus veikimo lygio. NET kai atiduodamoji aktyvioji galia yra sumažinta, reaktyviosios galios užtikrinimas prijungimo taške turi visiškai atitikti to sinchroninio elektros energijos gamybos modulio kintamosios srovės generatoriaus aktyviosios ir reaktyvios galių diagramą, atsižvelgiant, jei taikoma, į pagalbinio energijos šaltinio galią ir aukštinamojo transformatoriaus aktyviosios ir reaktyviosios galios nuostolius.

19 straipsnis

Reikalavimai D tipo sinchroniniams elektros energijos gamybos moduliams

- D tipo sinchroniniai elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti 13 (išskyrus 2 dalies b punktą ir 6 bei 7 dalis), 14 (išskyrus 2 dalį), 15 (išskyrus 3 dalį), 16, 17 (išskyrus 2 dalį) ir 18 straipsniuose nustatytus reikalavimus.
- D tipo sinchroniniai elektros energijos gamybos moduliai turi atitikti šiuos papildomus įtampos stabilumo reikalavimus:
 - elektros energijos gamybos objekto savininkas ir atitinkamas sistemos operatorius, derindami su atitinkamu PSO, susitaria dėl įtampos reguliavimo sistemos komponentų parametrų ir nuostačių;
 - a punkte nurodytas susitarimas apima automatinio įtampos reguliatoriaus (AĮR) specifikacijas ir veikimo charakteristikas, kuriomis apibūdinamas nuostoviosios įtampos ir pereinamosios įtampos reguliavimas, taip pat žadinimo reguliavimo sistemos specifikacijas ir veikimo charakteristikas. Pastarosios apima:
 - išėjimo signalo juostos pločio apribojimą siekiant užtikrinti, kad aukščiausio dažnio atsakas negalėtų sukelti sukamųjų virpesių kituose prie tinklo prijungtuose elektros energijos gamybos moduluose;
 - nepakankamo žadinimo ribotuvą, kad AĮR nesumažintų kintamosios srovės generatoriaus žadinimo tiek, kad kiltų pavojus sinchroniniam stabilumui;
 - perteklinio žadinimo ribotuvą siekiant užtikrinti, kad kintamosios srovės generatoriaus žadinimas nebūtų ribojamas žemiau didžiausios vertės, kurią galima pasiekti, kartu užtikrinant sinchroninio elektros energijos gamybos modulio veikimą neperžengiant projektinių ribų;
 - statoriaus srovės ribotuvą;
 - ESS funkciją galios svyravimams sušvelninti, jei sinchroninio elektros energijos gamybos modulio dydis viršija atitinkamo PSO nustatytą didžiausio pajėgumo vertę.

3. Atitinkamas PSO ir elektros energijos gamybos objekto savininkas sudaro susitarimą dėl elektros energijos gamybos modulio techninių galimybių užtikrinti kempinį stabilumą trikties sąlygomis.

3 SKYRIUS

Reikalavimai elektros jėgainių parko moduliams

20 straipsnis

Reikalavimai B tipo elektros jėgainių parko moduliams

1. B tipo elektros jėgainių parko moduliai turi atitikti 13 (išskyrus 2 dalies b punktą) ir 14 straipsniuose nustatytus reikalavimus.
2. B tipo elektros jėgainių parko moduliai turi atitikti šiuos papildomus įtampos stabilumo reikalavimus:
 - a) atitinkamas sistemos operatorius turi teisę nustatyti elektros jėgainių parko modulio reaktyviosios galios gebą;
 - b) atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, turi teisę nustatyti, kad elektros jėgainių parko modulis turi gebėti tiekti greitąją trikties srovę prijungimo taške simetrinės (trifazės) trikties atveju šiomis sąlygomis:
 - i) elektros jėgainių parko modulis turi gebėti aktyvinti greitosios trikties srovės tiekimą vienu iš šių būdų:
 - užtikrindamas greitosios trikties srovės tiekimą prijungimo taške arba
 - matuodamas įtampos nuokrypius atskirų elektros jėgainių parko modulio blokų gnybtuose ir užtikrindamas greitąją trikties srovę tų blokų gnybtuose;
 - ii) atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, nustato:
 - kaip ir kada turi būti nustatoma, kad atsirado įtampos nuokrypis ir kad įtampos nuokrypis baigėsi,
 - greitosios trikties srovės savybes, įskaitant laiko intervalą, kurį matuojamas įtampos nuokrypis ir tiekiamą greitąją trikties srovę ir kuriame srovės ir įtampos matavimo būdas gali skirtis nuo 2 straipsnyje nustatyto metodo,
 - greitosios trikties srovės tiekimo laiką ir tikslumą, kurie gali apimti kelis etapus per triktį ir pašalinus triktį;
 - c) kalbant apie greitosios trikties srovės tiekimą nesimetrinių (1 arba 2 fazių) trikčių atveju, atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, turi teisę nustatyti reikalavimą tiekti nesimetrinę srovę.
3. B tipo elektros jėgainių parko moduliai turi atitikti šiuos papildomus tvirtumo reikalavimus:
 - a) atitinkamas PSO nustato elektros jėgainių parko modulio gebėjimą atkurti aktyviąją galią po trikties ir nurodo:
 - i) kada, remiantis įtampos kriterijumi, prasideda aktyviosios galios atkūrimas po trikties;
 - ii) ilgiausią leidžiamą aktyviosios galios atkūrimo laiką ir
 - iii) aktyviosios galios atkūrimo dydį ir tikslumą;

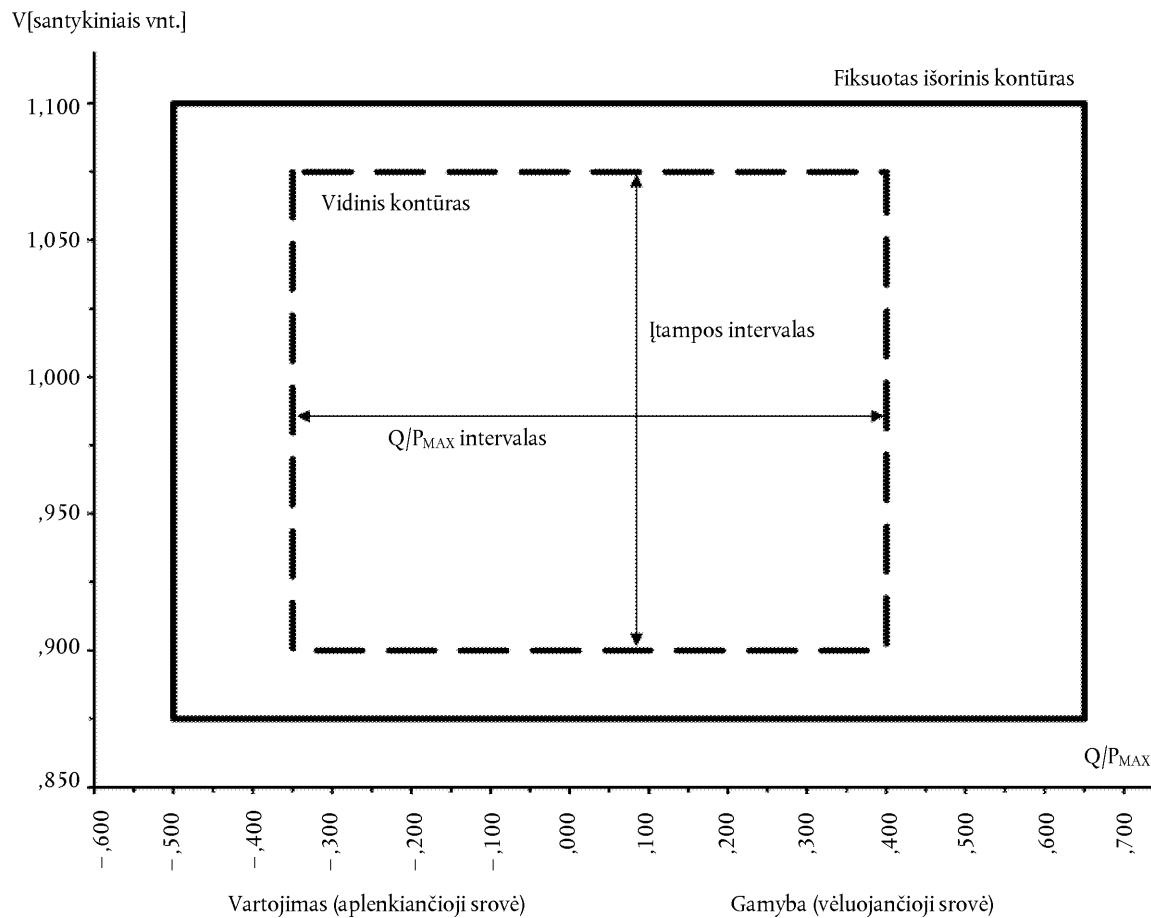
- b) specifikacijos nustatomos laikantis šių principų:
- greitosios trikties srovės reikalavimų pagal 2 dalies b ir c punktus ir aktyviosios galios atkūrimo tarpusavio priklausomybės;
 - aktyviosios galios atkūrimo laiko ir įtampos nuokrypių trukmės tarpusavio priklausomybės;
 - nustatytos ilgiausio leidžiamo aktyviosios galios atkūrimo laiko ribos;
 - įtampos atkūrimo lygio ir aktyviosios galios atkūrimo minimalaus dydžio proporcingumo;
 - tinkamo aktyviosios galios svyravimų slopinimo.

21 straipsnis

Reikalavimai C tipo elektros jėgainių parko moduliams

- C tipo elektros jėgainių parko moduliai turi atitikti 13 (išskyrus 2 dalies b punktą ir 6 dalį), 14 (išskyrus 2 dalį), 15 ir 20 (išskyrus 2 dalies a punktą) straipsniuose išvardytus reikalavimus, nebent 3 dalies d punkto v papunktyje būtų nurodyta kitaip.
- C tipo elektros jėgainių parko moduliai turi atitikti šiuos papildomus dažnio stabilumo reikalavimus:
 - atitinkamas PSO turi teisę nurodyti, kad labai greitų dažnio nuokrypių metu elektros jėgainių parko moduliai turi gebėti užtikrinti dirbtinę inerciją;
 - valdymo sistemų, kuriomis užtikrinama dirbtinė inercija, veikimo principą ir susijusius veikimo charakteristikų parametrus nustato atitinkamas PSO.
- C tipo elektros jėgainių parko moduliai turi atitikti šiuos papildomus įtampos stabilumo reikalavimus:
 - atitinkamas sistemos operatorius gali nustatyti papildomą reaktyviąją galią, kurią būtina užtikrinti prijungimo taške, jei elektros jėgainių parko modulio prijungimo taškas nėra nei ties aukštinamojo (iki prijungimo taško įtampos lygio) transformatoriaus aukštosios įtampos gnybtais, nei ties keitiklio gnybtais, jei aukštinamojo transformatoriaus nėra. Šia papildoma reaktyviąją galia kompensuojamas aukštosios įtampos linijos arba kabelio, jungiančios (-io) elektros jėgainių parko modulio aukštinamojo transformatoriaus aukštosios įtampos gnybtus arba jo keitiklio gnybtus, kai aukštinamojo transformatoriaus nėra, ir prijungimo tašką, reaktyviosios galios poreikis ir šią galią užtikrina tos linijos arba to kabelio atsakingas savininkas;
 - gebėjimas užtikrinti reaktyviąją galią veikiant didžiausiu pajėgumu:
 - atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, nustato gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią reikalavimus, susijusius su įtampos kitimu. Tuo tikslu jis nustato $U-Q/P_{\max}$ profilį, kuris gali būti bet kokios formos ir pagal kurį elektros jėgainių parko modulis turi gebėti užtikrinti reaktyviąją galią veikdamas didžiausiu pajėgumu;
 - kiekvienas atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, $U-Q/P_{\max}$ profilį nustato laikydamasis šių principų:
 - $U-Q/P_{\max}$ profilis neturi kirsti $U-Q/P_{\max}$ profilio ribų, kurias žymi vidinis kontūras 8 pav.,
 - $U-Q/P_{\max}$ profilio kontūro matmenys (Q/P_{\max} intervalas ir įtampos intervalas) kiekvienoje sinchroninėje zonoje turi atitikti 9 lentelėje nustatytas vertes,
 - $U-Q/P_{\max}$ profilio kontūras neturi kirsti 8 pav. nustatyto išorinio kontūro ir
 - atsižvelgiant į galimas išlaidas, susijusias su gebėjimu tiekti reaktyviąją galią esant aukštai įtampai ir vartoti reaktyviąją galią esant žemai įtampai, nustatyto $U-Q/P_{\max}$ profilio forma gali skirtis;

8 paveikslas

Elektros jėginių parko modulio $U-Q/P_{\max}$ profilis

Diagramoje pavaizduotos $U-Q/P_{\max}$ profilio ribos, nurodant prijungimo taško įtampą santykiniais vienetais, kaip faktinės ir atskaitos verčių santykį, palyginti su reaktyviosios galios (Q) ir didžiausio pajėgumo (P_{\max}) santykiu. Vidinio kontūro vieta, dydis ir forma yra orientaciniai.

9 lentelė

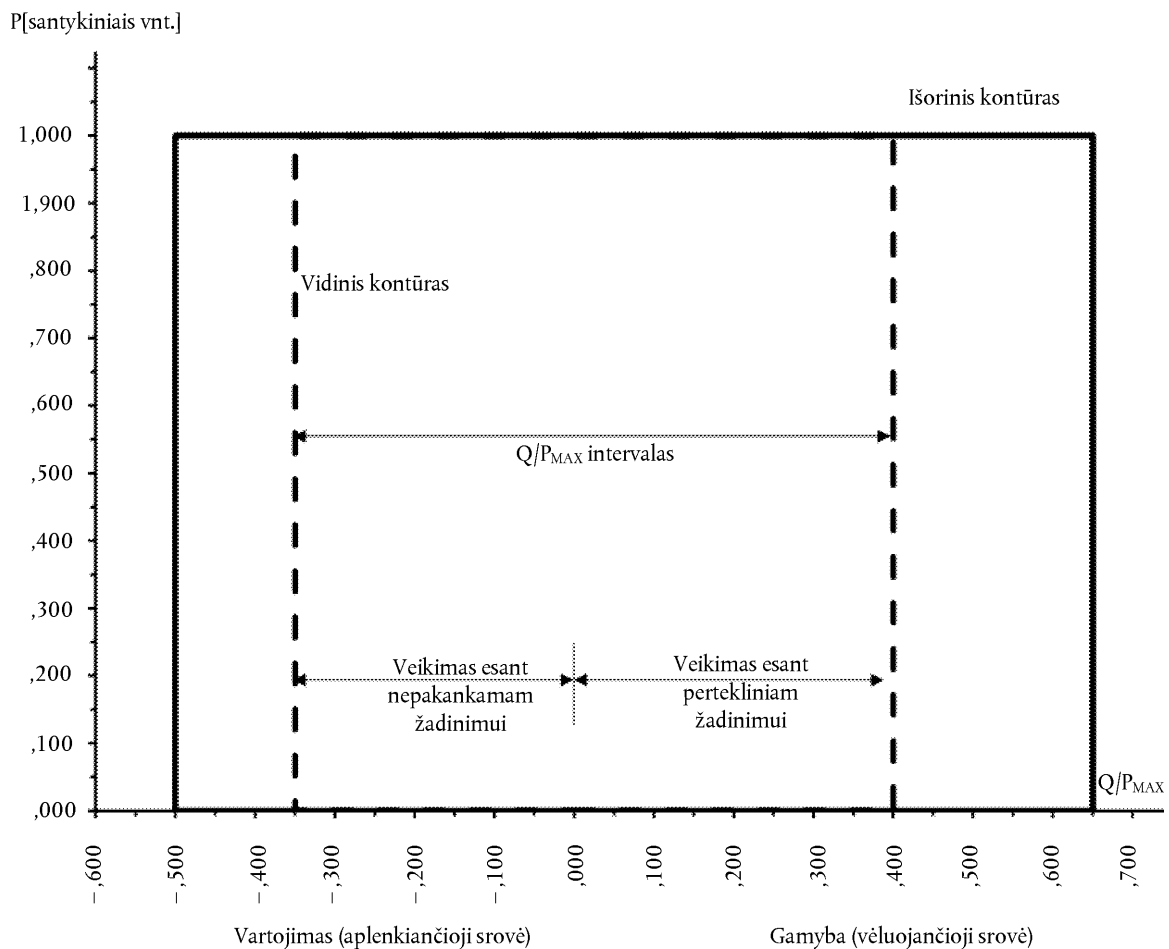
8 paveiksle pavaizduoto vidinio kontūro parametrai

Sinchroninė zona	Didžiausias Q/P_{\max} intervalas	Didžiausias nuostoviosios įtampos intervalas santykiniais vienetais
Žemyninės Europos	0,75	0,225
Šiaurės Europos	0,95	0,150
Didžiosios Britanijos	0,66	0,225
Airijos ir Šiaurės Airijos	0,66	0,218
Baltijos	0,80	0,220

- iii) gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią reikalavimas taikomas prijungimo taške. Kai profilis yra ne stačiakampio formos, įtampos intervalas reiškia didžiausią ir mažiausią vertes. Todėl nesitikima, kad visame nuostoviosios įtampos intervale bus užtikrinamas visas reaktyviosios galios intervalas;

- c) gebėjimas užtikrinti reaktyviąją galią veikiant ne visu pajėgumu:
- i) atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, nustato gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią reikalavimus ir $P-Q/P_{\max}$ profilį, kuris gali būti bet kokios formos ir pagal kurį elektros jėgainių parko modulis turi gebėti užtikrinti reaktyviąją galią veikdamas ne visu pajėgumu;
 - ii) kiekvienas atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO, $P-Q/P_{\max}$ profilį nustato laikydamasis šių principų:
 - $P-Q/P_{\max}$ profilis neturi kirsti $P-Q/P_{\max}$ profilio ribų, kurias žymi vidinis kontūras 9 pav.,
 - $P-Q/P_{\max}$ profilio Q/P_{\max} intervalas kiekvienoje sinchroninėje zonoje nustatytas 9 lentelėje,
 - $P-Q/P_{\max}$ profilio ribų aktyviosios galios intervalas esant nulinei reaktyviajai galiai yra 1 santykinis vienetas,
 - $P-Q/P_{\max}$ profilis gali būti bet kokios formos ir apima gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią sąlygas, kai aktyvioji galia nulinė,
 - $P-Q/P_{\max}$ profilio kontūras neturi kirsti 9 pav. nustatyto išorinio kontūro;
 - iii) kai aktyvioji galia nesiekia didžiausio pajėgumo ($P < P_{\max}$), elektros jėgainių parko modulis turi gebėti užtikrinti reaktyviąją galią bet kuriame veikimo taške $P-Q/P_{\max}$ profilio ribose, jeigu visi to elektros jėgainių parko modulio blokai yra techniškai prieinami, t. y. jie nėra sustabdyti dėl techninės priežiūros arba gedimo; priešingu atveju, atsižvelgiant į technines galimybes, reaktyviosios galios užtikrinimo geba gali būti mažesnė;

9 paveikslas

Elektros jėgainių parko modulio $P-Q/P_{\max}$ profilis

Diagramoje pavaizduotos $P-Q/P_{\max}$ profilio ribos, nurodant prijungimo taško aktyviąją galią santykiniais vienetais, kaip faktinės galios ir didžiausio pajėgumo santykį, palyginti su reaktyviosios galios (Q) ir didžiausio pajėgumo (P_{\max}) santykiu. Vidinio kontūro vieta, dydis ir forma yra orientaciniai.

- iv) elektros jėgainių parko modulis turi gebėti per tinkamą laiką pereiti į bet kurį veikimo tašką $P-Q/P_{\max}$ profilyje pagal atitinkamo sistemos operatoriaus reikalaujamas tikslines vertes;
- d) reaktyviosios galios reguliavimo režimai:
- i) elektros jėgainių parko modulis turi gebėti automatiškai užtikrinti reaktyviąją galią, naudodamas arba įtampos reguliavimo režimą, arba reaktyviosios galios reguliavimo režimą, arba galios faktoriaus reguliavimo režimą;
 - ii) įtampos reguliavimo režimo tikslais elektros jėgainių parko modulis turi gebėti prisidėti prie įtampos prijungimo taške reguliavimo, užtikrindamas reaktyviosios galios mainus su tinklu taikant įtampos nuostatį, apimančią 0,95–1,05 santykinio vieneto ne didesniu kaip 0,01 žingsniu ir 2–7 % statumo intervalą ne didesniu kaip 0,5 % žingsniu. Kai elektros tinklo įtampos vertė prijungimo taške atitinka įtampos nuostatį, atiduodamoji reaktyvioji galia turi būti lygi nuliui;
 - iii) su nuostaciū gali būti taikoma arba netaikoma neįtampumo sritis, pasirenkama iš intervalo $0 - \pm 5$ % tinklo įtampos santykinių vienetų atskaitos vertės ne didesniu kaip 0,5 % žingsniu;
 - iv) po šuoliškojo įtampos pokyčio elektros jėgainių parko modulis turi gebėti per atitinkamo sistemos operatoriaus iš 1–5 sekundžių intervalo nustatytą laiką t_1 užtikrinti 90 % atiduodamosios reaktyviosios galios pokytį ir per atitinkamo sistemos operatoriaus iš 5–60 sekundžių intervalo nustatytą laiką t_2 užtikrinti, kad reaktyvioji galia nusistovėtų ties verte, nustatyta pagal statumą, taikant ne didesnę kaip 5 % didžiausios reaktyviosios galios leidžiamąją nuostoviosios būsenos reaktyviosios galios nuokrypą. Atitinkamas sistemos operatorius nustato laiko specifikacijas;
 - v) reaktyviosios galios reguliavimo režimo tikslu elektros jėgainių parko modulis turi gebėti nustatyti reaktyviosios galios nuostatį bet kuriame 20 straipsnio 2 dalies a punkte ir 21 straipsnio 3 dalies a ir b punktuose nustatyto reaktyviosios galios intervalo taške ne didesniu kaip 5 Mvar arba 5 % visos reaktyviosios galios žingsniu (taikoma mažesnioji vertė) ir reguliuoti reaktyviąją galią prijungimo taške ± 5 Mvar arba ± 5 % visos reaktyviosios galios tikslumu (taikoma mažesnioji vertė);
 - vi) galios faktoriaus reguliavimo režimo tikslu elektros jėgainių parko modulis atitinkamo sistemos operatoriaus pagal 20 straipsnio 2 dalies a punktą nustatytame arba 21 straipsnio 3 dalies a ir b punktuose nustatytame reaktyviosios galios intervale turi gebėti reguliuoti galios faktorių pagal tikslinę galios faktoriaus vertę ne didesniu kaip 0,01 žingsniu. Atitinkamas sistemos operatorius nustato tikslinę galios faktoriaus vertę, leidžiamąją nuokrypą ir laiką, per kurį turi būti pasiekta tikslinė galios faktoriaus vertė po staigaus atiduodamosios aktyviosios galios pasikeitimo. Tikslinio galios faktoriaus leidžiamoji nuokrypa išreiškiama ją atitinkančia reaktyviosios galios leidžiamąja nuokrypa. Ši reaktyviosios galios leidžiamoji nuokrypa išreiškiama arba absoliučiąja verte, arba elektros jėgainių parko modulio didžiausios reaktyviosios galios procentine verte;
 - vii) atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO ir elektros jėgainių parko modulio savininku, nurodo, kuris iš pirmiau nurodytų trijų reaktyviosios galios reguliavimo režimų ir susijusių nuostacių variantas turi būti taikomas ir kokios papildomos įrangos reikia, kad atitinkamą nuostatį būtų galima koreguoti nuotoliniu būdu;
- e) kalbant apie aktyviosios arba reaktyviosios galios užtikrinimo pirmenybę, atitinkamas PSO nurodo, ar trikdžių, kurioms įvykus turi būti užtikrinamas atsparumas triktims, metu pirmenybė teikiama aktyviosios, ar reaktyviosios galios užtikrinimui. Jeigu pirmenybė teikiama aktyviajai galiai, ji turi būti užtikrinama ne vėliau kaip per 150 ms nuo trikties pradžios;
- f) kalbant apie galios svyravimų slopinimo valdymą, elektros jėgainių parko modulis turi gebėti padėti slopinti galios svyravimus, jei taip nustato atitinkamas PSO. Elektros jėgainių parko modulio įtampos ir reaktyviosios galios reguliavimo charakteristikos neturi neigiamai paveikti galios svyravimų slopinimo.

22 straipsnis

Reikalavimai D tipo elektros jėgainių parko moduliams

D tipo elektros jėgainių parko moduliai turi atitikti 13 (išskyrus 2 dalies b punktą ir 6 bei 7 dalis), 14 (išskyrus 2 dalį), 15 (išskyrus 3 dalį), 16, 20 (išskyrus 2 dalies a punktą) ir 21 straipsniuose išvardytus reikalavimus.

4 SKYRIUS

Reikalavimai jūrinio elektros jėgainių parko moduliams

23 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Šiame skyriuje pateikiami reikalavimai taikomi jūroje esančius elektros jėgainių parko modulius prijungiant prie tinklo kintamosios srovės jungtimi. Kintamosios srovės jungtimi prijungtas jūroje esantis elektros jėgainių parko modulis, kurio prijungimo taškas yra ne jūroje, laikomas sausumos elektros jėgainių parko moduliui, todėl turi atitikti sausumos elektros jėgainių parko moduliams keliamus reikalavimus.
2. Jūroje esantį kintamosios srovės jungtimi prijungto jūrinio elektros jėgainių parko modulio prijungimo tašką nustato atitinkamas sistemos operatorius.
3. Kintamosios srovės jungtimi prijungti jūrinio elektros jėgainių parko moduliai, kuriems taikomas šis reglamentas, klasifikuojami pagal šias jūrinio tinklo prijungimo sistemų konfigūracijas:
 - a) 1 konfigūracija. Kintamosios srovės jungtis su vienu sausumoje esančiu prijungimo prie tinklo tašku, kai prie sausumos sistemos prijungtas vienas arba daugiau jūrinio elektros jėgainių parko modulių, kurie tarpusavyje sujungti jūroje ir sudaro jūrinę kintamosios srovės sistemą;
 - b) 2 konfigūracija. Sudėtingojo tinklo kintamosios srovės jungtys, kai tam tikras skaičius jūrinio elektros jėgainių parko modulių tarpusavyje sujungti jūroje ir sudaro jūrinę kintamosios srovės sistemą, o jūrinė kintamosios srovės sistema prijungta prie sausumos sistemos dviejuose arba daugiau sausumoje esančių prijungimo taškų.

24 straipsnis

Kintamosios srovės jungtimi prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi dažnio stabilumo reikalavimai

Visiems kintamosios srovės linija prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi 13 straipsnio 1–5 dalyse (išskyrus 2 dalies b punktą), 15 straipsnio 2 dalyje ir 21 straipsnio 2 dalyje nustatyti dažnio stabilumo reikalavimai.

25 straipsnis

Kintamosios srovės jungtimi prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi įtampos stabilumo reikalavimai

1. Nepažeidžiant 14 straipsnio 3 dalies a punkto ir 16 straipsnio 3 dalies a punkto, kintamosios srovės linija prijungtas jūrinio elektros jėgainių parko modulis turi gebėti neatsijungti nuo tinklo ir veikti 10 lentelėje nustatytuose tinklo įtampos intervaluose, išreikštuose santykiniais vienetais, kaip faktinės ir atskaitos įtampos verčių santykiu, toje lentelėje nustatyta laiką.
2. Nepaisant 1 dalies nuostatų, Ispanijoje atitinkamas PSO gali reikalauti, kad kintamosios srovės jungtimi prijungti jūrinio elektros jėgainių parko moduliai neatsijungtų nuo tinklo neribotą laiką, kai įtampa išlieka 1,05–1,0875 (santykiniais vienetais) intervale.
3. Nepaisant 1 dalies nuostatų, Baltijos sinchroninėje zonoje atitinkami PSO gali reikalauti, kad kintamosios srovės linija prijungti jūrinio elektros jėgainių parko moduliai neatsijungtų nuo 400 kV tinklo žemyninės Europos sinchroninėje zonoje nustatyta laiką, kai įtampa išlieka pastarojoje zonoje nustatyta intervale.

10 lentelė

Sinchroninė zona	Įtampos intervalas (santykiniiais vienetais)	Veikimo trukmė
Žemyninės Europos	0,85–0,90	60 minučių
	0,9–1,118 (*)	Neribota
	1,118–1,15 (*)	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė kaip 20 minučių ir ne ilgesnė kaip 60 minučių
	0,90–1,05 (**)	Neribota
	1,05–1,10 (**)	Nustato kiekvienas PSO, bet ne trumpesnė kaip 20 minučių ir ne ilgesnė kaip 60 minučių
Šiaurės Europos	0,90–1,05	Neribota
	1,05–1,10 (*)	60 minučių
	1,05–1,10 (**)	Nustato kiekvienas PSO, bet ne ilgesnė kaip 60 minučių
Didžiosios Britanijos	0,90–1,10 (*)	Neribota
	0,90–1,05 (**)	Neribota
	1,05–1,10 (**)	15 minučių
Airijos ir Šiaurės Airijos	0,90–1,10	Neribota
Baltijos	0,85–0,90 (*)	30 minučių
	0,90–1,118 (*)	Neribota
	1,118–1,15 (*)	20 minučių
	0,88–0,90 (**)	20 minučių
	0,90–1,097 (**)	Neribota
	1,097–1,15 (**)	20 minučių

(*) Santykinių verčių bazinė įtampa yra žemesnė nei 300 kV.

(**) Santykinių verčių bazinė įtampa yra 300–400 kV.

Lentelėje nurodytas trumpiausias laikotarpis, kurį kintamosios srovės linija prijungtas jūrinio elektros jėgainių parko modulis turi gebėti neatsijungti nuo tinklo ir veikti įvairiuose nuo santykinių vienetų atskaitos vertės nukrypusios įtampos intervaluose.

4. Visiems kintamosios srovės jungtimi prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi įtampos stabilumo reikalavimai, nustatyti 20 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose ir 21 straipsnio 3 dalyje.

5. Kintamosios srovės jungtimi prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomas 21 straipsnio 3 dalies b punkte nustatytas gebėjimas užtikrinti reaktyviąją galią veikiant didžiausiu pajėgumu, išskyrus 9 lentelėje nurodytus reikalavimus. Vietoj jų taikomi 11 lentelėje nustatyti reikalavimai.

11 lentelė

8 paveiksle nurodyti parametrai

Sinchroninė zona	Didžiausias Q/P _{max} intervalas	Didžiausias nuostoviosios būsenos įtampos lygio intervalas santykiniais vienetais
Žemyninės Europos	0,75	0,225
Šiaurės Europos	0,95	0,150
Didžiosios Britanijos	0 (*) 0,33 (**)	0,225
Airijos ir Šiaurės Airijos	0,66	0,218
Baltijos	0,8	0,22

(*) jūroje esančiame prijungimo taške pagal 1 konfigūraciją.

(**) jūroje esančiame prijungimo taške pagal 2 konfigūraciją.

26 straipsnis

Kintamosios srovės jungtimi prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi tvirtumo reikalavimai

1. Kintamosios srovės jungtimi prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi 15 straipsnio 4 dalyje ir 20 straipsnio 3 dalyje nustatyti tvirtumo reikalavimai.
2. Kintamosios srovės jungtimi prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi 14 straipsnio 3 dalies a punkte ir 16 straipsnio 3 dalies a punkte nustatyti atsparumo triktims reikalavimai.

27 straipsnis

Kintamosios srovės jungtimi prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi sistemos atkūrimo reikalavimai

Kintamosios srovės jungtimi prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi 14 straipsnio 4 dalyje ir 15 straipsnio 5 dalyje nustatyti sistemos atkūrimo reikalavimai.

28 straipsnis

Kintamosios srovės jungtimi prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi bendrojo sistemos valdymo reikalavimai

Kintamosios srovės jungtimi prijungtiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi 14 straipsnio 5 dalyje, 15 straipsnio 6 dalyje ir 16 straipsnio 4 dalyje nustatyti bendrojo sistemos valdymo reikalavimai.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

PRIJUNGIANT PRIE TINKLO TAIKOMA NAUDOJIMO LEIDIMO PROCEDŪRA

1 SKYRIUS

Naujų elektros energijos gamybos modulių prijungimas

29 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Elektros energijos gamybos objekto savininkas atitinkamam sistemos operatoriui įrodo, kad užtikrino atitiktį šio reglamento II antraštinės dalies reikalavimams, sėkmingai užbaigdamas kiekvieno prijungiamo elektros energijos gamybos modulio naudojimo leidimo procedūrą, aprašytą 30–37 straipsniuose.

2. Atitinkamas sistemos operatorius paaiškina ir viešai paskelbia išsamią informaciją apie naudojimo leidimo procedūrą.

30 straipsnis

A tipo elektros energijos gamybos modulių naudojimo leidimas

1. Kiekvieno naujo A tipo elektros energijos gamybos modulio naudojimo leidimo procedūra apima įrengimo dokumento pateikimą. Elektros energijos gamybos objekto savininkas užtikrina, kad iš atitinkamo sistemos operatoriaus gautas įrengimo dokumentas būtų užpildytas būtina informacija ir pateiktas sistemos operatoriumi. Pateikiama po vieną atskirą kiekvieno elektros energijos gamybos objekte esančio elektros energijos gamybos modulio įrengimo dokumentą.

Atitinkamas sistemos operatorius užtikrina, kad reikiamą informaciją elektros energijos gamybos objekto savininko vardu galėtų pateikti trečioji šalis.

2. Atitinkamas sistemos operatorius nustato įrengimo dokumento turinį, kuris turi apimti bent šią informaciją:

- a) prijungimo vieta;
- b) prijungimo data;
- c) didžiausias įrenginio pajėgumas (kW);
- d) pirminės energijos šaltinio tipas;
- e) ar elektros energijos gamybos modulis priskiriamas prie besiformuojančių technologijų pagal šio reglamento VI antraštinę dalį;
- f) nuoroda į įgaliotojo sertifikuotojo išduotus objekte naudojamus įrangos sertifikatus;
- g) jei naudojama įrangos sertifikato neturinti įranga, informacija pateikiama pagal atitinkamo sistemos operatoriaus nurodymus;
- h) elektros energijos gamybos objekto savininko ir įrengėjo kontaktiniai duomenys ir parašai.

3. Elektros energijos gamybos objekto savininkas užtikrina, kad apie visišką elektros energijos gamybos modulio eksploataavimo nutraukimą pagal nacionalinės teisės aktus būtų pranešta atitinkamam sistemos operatoriumi arba valstybės narės kompetentingai institucijai.

Atitinkamas sistemos operatorius užtikrina, kad tokį pranešimą galėtų pateikti trečiosios šalys, įskaitant energijos paklausos valdymo paslaugų teikėjus.

31 straipsnis

B, C ir D tipų elektros energijos gamybos modulių naudojimo leidimas

Prijungiant kiekvieną naują B, C arba D tipo elektros energijos gamybos modulį taikomoje naudojimo leidimo procedūroje leidžiama naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus.

32 straipsnis

B ir C tipų elektros energijos gamybos moduliams taikoma procedūra

1. Naudojimo leidimo tikslu, prijungiant kiekvieną naują B arba C tipo elektros energijos gamybos modulį, elektros energijos gamybos objekto savininkas atitinkamam sistemos operatoriumi pateikia elektros energijos gamybos modulio dokumentą ir atitikties deklaraciją.

Pateikiama po atskirą kiekvieno elektros energijos gamybos objekte esančio elektros energijos gamybos modulio dokumentą.

2. Elektros energijos gamybos modulio dokumento formą ir jame pateiktiną informaciją nustato atitinkamas sistemos operatorius. Atitinkamas sistemos operatorius turi teisę reikalauti, kad elektros energijos gamybos objekto savininkas į elektros energijos gamybos modulio dokumentą įtrauktų šiuos dalykus:

- a) įrodymą, kad atitinkamas sistemos operatorius ir elektros energijos gamybos objekto savininkas susitarė dėl prijungimo taške taikomų apsaugos ir reguliavimo nuostatačių;
- b) detalizuotą atitikties deklaraciją;

- c) išsamius elektros energijos gamybos modulio techninius duomenis, kurie yra svarbūs prijungimui prie tinklo, kaip nurodyta atitinkamo sistemos operatoriaus;
 - d) įgaliotojo sertifikuotojo išduotus elektros energijos gamybos modulių įrangos sertifikatus, kai jais remiamasi kaip atitikties įrodymu;
 - e) C tipo elektros energijos gamybos modulių imitacinius modelius pagal 15 straipsnio 6 dalies c punktą;
 - f) atitikties bandymų ataskaitas, kuriose atitinkamo sistemos operatoriaus reikalaujama išsamumo lygiu įrodomos nuostoviosios būsenos ir dinaminės veikimo charakteristikos, kaip reikalaujama IV antraštinės dalies 2, 3 ir 4 skyriuose, įskaitant faktiškai per bandymus išmatuotas vertes;
 - g) tyrimų, kuriais įrodomos nuostoviosios būsenos ir dinaminės veikimo charakteristikos, kaip reikalaujama IV antraštinės dalies 5, 6 ir 7 skyriuose, atitinkamo sistemos operatoriaus reikalaujamo išsamumo ataskaitas.
3. Atitinkamas sistemos operatorius, gavęs išsamų ir tinkamą elektros energijos gamybos modulio dokumentą, elektros energijos gamybos objekto savininkui išduoda galutinį naudojimo leidimą.
 4. Elektros energijos gamybos objekto savininkas apie visišką elektros energijos gamybos modulio eksploatavimo nutraukimą pagal nacionalinės teisės aktus praneša atitinkamam sistemos operatoriumi arba valstybės narės kompetentingai institucijai.
 5. Kai taikoma, atitinkamas sistemos operatorius užtikrina, kad apie B ir C tipų elektros energijos gamybos modulių atidavimą eksploatuoti ir eksploatavimo nutraukimą būtų galima pranešti elektroniniu būdu.
 6. Valstybės narės gali nustatyti, kad elektros energijos gamybos modulių dokumentus išduotų įgaliotasis sertifikuotojas.

33 straipsnis

D tipo elektros energijos gamybos moduliams taikoma procedūra

Kiekvieno naujo D tipo elektros energijos gamybos modulio naudojimo leidimo procedūra apima:

- a) įtampos įjungimo leidimą (IIL);
- b) laikino naudojimo leidimą (LNL) ir
- c) galutinį naudojimo leidimą (GNL).

34 straipsnis

D tipo elektros energijos gamybos modulių įtampos įjungimo leidimas

1. IIL elektros energijos gamybos objekto savininkui suteikia teisę įjungti įtampą savo vidaus tinkle ir tiekti energiją elektros energijos gamybos modulių pagalbiniais įrenginiais per prijungimo tašką nustatytą tinklo jungtį.
2. Atitinkamas sistemos operatorius IIL išduoda tada, kai baigiami parengiamieji darbai, įskaitant atitinkamo sistemos operatoriaus ir elektros energijos gamybos objekto savininko susitarimą dėl prijungimo taške taikomų apsaugos ir reguliavimo nuostacių.

35 straipsnis

D tipo elektros energijos gamybos modulių laikino naudojimo leidimas

1. LNL elektros energijos gamybos objekto savininkui suteikia teisę ribotą laikotarpį naudoti elektros energijos gamybos modulį ir gaminti elektros energiją naudojant elektros tinklo jungtį.
2. Atitinkamas sistemos operatorius LNL išduoda tada, kai baigiamas duomenų ir tyrimų peržiūros procesas, kaip reikalaujama šiame straipsnyje.
3. Duomenų ir tyrimų peržiūros tikslais atitinkamas sistemos operatorius turi teisę reikalauti, kad elektros energijos gamybos objekto savininkas pateiktų:
 - a) detalizuotą atitikties deklaraciją;
 - b) išsamius elektros energijos gamybos modulio techninius duomenis, kurie yra svarbūs tinklo jungčiai, kaip nurodyta atitinkamo sistemos operatoriaus;

- c) įgaliotojo sertifikuotojo išduotus elektros energijos gamybos modulių įrangos sertifikatus, kai jais remiamasi kaip atitikties įrodymu;
 - d) imitacinius modelius, kaip nustatyta 15 straipsnio 6 dalies c punkte ir kaip reikalauja atitinkamas sistemos operatorius;
 - e) tyrimų, kuriais įrodomos numatomos nuostoviosios būsenos ir dinaminės veikimo charakteristikos, ataskaitas, kaip reikalaujama pagal IV antraštinės dalies 5, 6 arba 7 skyrių;
 - f) išsamią informaciją apie ketinamus atlikti atitikties bandymus pagal IV antraštinės dalies 2, 3 ir 4 skyrius.
4. Ilgiausias laikotarpis, kurį elektros energijos gamybos objekto savininkas gali išlaikyti LNL statusą, yra 24 mėnesiai. Atitinkamas sistemos operatorius turi teisę nustatyti trumpesnę LNL galiojimo laikotarpį. LNL pratęsiamas tik tuo atveju, jei elektros energijos gamybos objekto savininkas padarė didelę pažangą siekdamas visiškos atitikties. Likę neišspręsti klausimai aiškiai nurodomi prašant pratęsti leidimą.
5. Pratęsti laikotarpį, kurį elektros energijos gamybos objekto savininkas gali išlaikyti LNL statusą, ilgiau 4 dalyje nustatyto laikotarpio gali būti leidžiama tuo atveju, jei prašymas taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą pagal 60 straipsnyje nustatytą tos nuostatos taikymo procedūrą atitinkamam sistemos operatoriui pateikiamas tam laikotarpiui nesibaigus.

36 straipsnis

D tipo elektros energijos gamybos modulių galutinis naudojimo leidimas

1. GNL elektros energijos gamybos objekto savininkui suteikia teisę naudoti elektros energijos gamybos modulių naudojant elektros tinklo jungtį.
2. Atitinkamas sistemos operatorius GNL išduoda tada, kai pašalinami visi suteikiant LNL statusą nustatyti nesuderinamumai ir užbaigiamas duomenų ir tyrimų peržiūros procesas, kaip reikalaujama šiame straipsnyje.
3. Duomenų ir tyrimų peržiūros tikslais elektros energijos gamybos objekto savininkas atitinkamam sistemos operatoriui pateikia:
 - a) detalizuotą atitikties deklaraciją ir
 - b) naujausius atitinkamus techninius duomenis, imitacinius modelius ir tyrimų ataskaitas, kaip nurodyta 35 straipsnio 3 dalies b, d ir e punktuose, įskaitant faktines per bandymus išmatuotas vertes.
4. Jei nustatomas su GNL išdavimu susijęs nesuderinamumas, pagal V antraštinėje dalyje aprašytą procedūrą, pateikus prašymą atitinkamam sistemos operatoriui, gali būti leista taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą. Atitinkamas sistemos operatorius GNL išduoda tuo atveju, jei elektros energijos gamybos modulis atitinka leidžiančios nukrypti nuostatos taikymo sąlygas.

Jei prašymas taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą atmetamas, atitinkamas sistemos operatorius turi teisę atsisakyti leisti naudoti elektros energijos gamybos modulį, kol elektros energijos gamybos objekto savininkas ir atitinkamas sistemos operatorius išspręs nesuderinamumo klausimą ir, atitinkamo sistemos operatoriaus nuomone, elektros energijos gamybos modulis atitiks šio reglamento nuostatas.

Jei atitinkamas sistemos operatorius ir elektros energijos gamybos objekto savininkas neišsprendžia nesuderinamumo klausimo per pagrįstą laikotarpį, kuris bet kuriuo atveju negali būti ilgesnis kaip šeši mėnesiai po pranešimo apie prašymo taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą atmetimą gavimo, kiekviena šalis gali perduoti šį klausimą spręsti reguliavimo institucijai.

37 straipsnis

D tipo elektros energijos gamybos modulių riboto naudojimo leidimas

1. Elektros energijos gamybos objektų savininkai, kuriems buvo suteiktas GNL, atitinkamą sistemos operatorių nedelsdami informuoja apie šias aplinkybes:
 - a) objekte atliekamas didelis laikinas pakeitimas arba laikinai prarandamas pajėgumas ir todėl pakinta objekto veikimo charakteristikos;
 - b) dėl įrangos gedimo modulis neatitinka tam tikrų taikomų reikalavimų.

2. Elektros energijos gamybos objekto savininkas kreipiasi į atitinkamą sistemos operatorių dėl RNL, jei pagrįstai mano, kad 1 dalyje apibūdintos aplinkybės išliks ilgiau kaip tris mėnesius.
3. Atitinkamas sistemos operatorius išduoda RNL, kuriame aiškiai nurodoma ši informacija:
 - a) neišspręsti klausimai, kuriais grindžiamas RNL išdavimas;
 - b) atsakomybė už numatomo sprendimo vykdymą ir jo terminai ir
 - c) ilgiausias galiojimo laikotarpis, kuris negali būti ilgesnis kaip 12 mėnesių. Nustatytas pradinis laikotarpis gali būti trumpesnis, tačiau atitinkamas sistemos operatorius gali jį pratęsti, jei jam pateikiami tinkami įrodymai, kad padaryta didelė pažanga siekiant užtikrinti visišką atitiktį.
4. RNL galiojimo laikotarpiu sustabdomas GNL galiojimas tiems elementams, kuriems taikomas RNL.
5. RNL galiojimo laikotarpis gali būti papildomai pratęstas, jei pagal V antraštinėje dalyje aprašytą procedūrą prašymas taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą pateikiamas atitinkamam sistemos operatoriumi tam laikotarpiui nesibaigus.
6. RNL galiojimui pasibaigus atitinkamas sistemos operatorius turi teisę atsisakyti leisti naudoti elektros energijos gamybos modulį. Tokiais atvejais GNL automatiškai nustoja galioti.
7. Jei atitinkamas sistemos operatorius pagal 5 dalį nepratęsia RNL galiojimo laikotarpio arba jei jis pagal 6 dalį atsisako leisti naudoti elektros energijos gamybos modulį RNL galiojimui pasibaigus, elektros energijos gamybos objekto savininkas per šešis mėnesius nuo pranešimo apie atitinkamo sistemos operatoriaus sprendimą gavimo gali perduoti klausimą spręsti reguliavimo institucijai.

2 SKYRIUS

Sąnaudų ir naudos analizė

38 straipsnis

Reikalavimų taikymo esamiems elektros energijos gamybos moduliams sąnaudų ir naudos nustatymas

1. Prieš taikydamas kurį nors iš šiame reglamente nustatytų reikalavimų esamiems elektros energijos gamybos moduliams pagal 4 straipsnio 3 dalį, atitinkamas PSO atlieka kokybinį su numatomu reikalavimo taikymu susijusių sąnaudų ir naudos palyginimą. Lyginant turi būti atsižvelgiama į esamas tinklo ar rinkos principais grindžiamas alternatyvas. Kiekybinės sąnaudų ir naudos analizės pagal 2–5 dalis atitinkamas PSO gali imtis tik tuo atveju, jei iš kokybinio palyginimo matyti, kad tikėtina nauda viršija galimas sąnaudas. Tačiau, jei laikoma, kad išlaidos būtų didelės arba nauda menka, atitinkamas PSO turi nesiimti tolesnių veiksmų.
2. Atlikęs parengiamąjį etapą pagal 1 dalį, atitinkamas PSO atlieka visų reikalavimų, kuriuos ketinama taikyti esamiems elektros energijos gamybos moduliams ir kurių taikymas, kaip paaiškėjo per parengiamąjį etapą pagal 1 dalį, gali būti naudingas, kiekybinę sąnaudų ir naudos analizę.
3. Atlikęs sąnaudų ir naudos analizę, atitinkamas PSO per tris mėnesius išvadas apibendrina ataskaitoje:
 - a) kurioje pateikiama sąnaudų ir naudos analizė ir rekomendacija dėl būsimų veiksmų;
 - b) į kurią įtraukiamas pasiūlymas dėl reikalavimo taikymo esamiems elektros energijos gamybos moduliams pereinamojo laikotarpio. Tas pereinamasis laikotarpis negali būti ilgesnis kaip dveji metai nuo reguliavimo institucijos arba, kai tinkama, valstybės narės sprendimo taikyti reikalavimą priėmimo dienos;
 - c) dėl jos viešai konsultuojamasi pagal 10 straipsnį.

4. Viešoms konsultacijoms pasibaigus, atitinkamas PSO per šešis mėnesius parengia ataskaitą, kurioje paaiškina konsultacijų rezultata ir pateikia pasiūlymą dėl svarstomo reikalavimo taikymo esamiems elektros energijos gamybos moduliams. Ataskaita ir pasiūlymas pateikiami reguliavimo institucijai arba, kai taikoma, valstybei narei, o apie jų turinį informuojamas elektros energijos gamybos objekto savininkas arba, jei taikoma, trečioji šalis.

5. Į atitinkamo PSO pasiūlymą, kurį pagal 4 dalį jis pateikia reguliavimo institucijai arba, kai tinkama, valstybei narei, įtraukiami šie dalykai:

- a) naudojimo leidimo procedūra, pagal kurią esamo elektros energijos gamybos objekto savininkas įrodo reikalavimų įgyvendinimą;
- b) reikalavimų įgyvendinimo pereinamasis laikotarpis, kuriuo atsižvelgiama į elektros energijos gamybos modulio kategoriją, kaip nustatyta 5 straipsnio 2 dalyje ir 23 straipsnio 3 dalyje, ir visas kliūtis, dėl kurių negalima veiksmingai įgyvendinti įrangos pakeitimo ir (arba) modernizavimo.

39 straipsnis

Sąnaudų ir naudos analizės principai

1. Elektros energijos gamybos objektų savininkai ir STO, įskaitant USTO, padeda atlikti pagal 38 ir 63 straipsnius atliekamą sąnaudų ir naudos analizę ir pateikia būtinus atitinkamo sistemos operatoriaus arba atitinkamo PSO prašomus duomenis per tris mėnesius nuo prašymo gavimo, nebent su atitinkamu PSO būtų susitarta kitaip. Elektros energijos gamybos objekto savininkui arba būsimam savininkui rengiantis atlikti sąnaudų ir naudos analizę, per kurią vertinama galimybė taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą pagal 62 straipsnį, atitinkami PSO ir STO, įskaitant USTO, padeda atlikti sąnaudų ir naudos analizę ir pateikia būtinus elektros energijos gamybos objekto savininko arba būsimą savininko prašomus duomenis per tris mėnesius nuo prašymo gavimo, nebent su elektros energijos gamybos objekto savininku arba būsimu savininku būtų susitarta kitaip.

2. Atliekant sąnaudų ir naudos analizę laikomasi šių principų:

- a) atitinkamas PSO, atitinkamas sistemos operatorius, elektros energijos gamybos objekto savininkas arba būsimas savininkas savo sąnaudų ir naudos analizę grindžia vieno ar daugiau toliau išvardytų parametų apskaičiavimu:
 - i) grynosios dabartinės vertės;
 - ii) investicijų grąžos;
 - iii) grąžos normos;
 - iv) išlaidų atsipirkimo laiko;
- b) atitinkamas PSO, atitinkamas sistemos operatorius, elektros energijos gamybos objekto savininkas arba būsimas savininkas taip pat turi kiekybiškai įvertinti socialinę ir ekonominę naudą, t. y. kaip padidėja tiekimo saugumas, ir toks vertinimas apima bent šiuos dalykus:
 - i) su pakeitimu susijusį energijos tiekimo nutrūkimo tikimybės sumažėjimą per visą pakeitimo gyvavimo laiką;
 - ii) tikėtiną tokio energijos tiekimo nutrūkimo mastą ir trukmę;
 - iii) su valandos trukmės tokiu energijos tiekimo nutrūkimu susijusias išlaidas visuomenei;
- c) atitinkamas PSO, atitinkamas sistemos operatorius, elektros energijos gamybos objekto savininkas arba būsimas savininkas kiekybiškai įvertina naudą elektros energijos vidaus rinkai, tarpvalstybinei prekybai ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių įsisavinimui, atsižvelgdamas bent į šiuos dalykus:
 - i) aktyviosios galios atsaką į dažnio pokytį;
 - ii) balansavimo rezervus;

- iii) reaktyviosios galios užtikrinimą;
 - iv) perkrovos valdymą;
 - v) apsaugos priemonės;
- d) atitinkamas PSO kiekybiškai įvertina būtinų taisyklių taikymo esamiems elektros energijos gamybos moduliams išlaidas, įskaitant bent šias išlaidas:
- i) tiesiogines reikalavimo įgyvendinimo išlaidas;
 - ii) išlaidas, susijusias su priskiriamu galimybės praradimu;
 - iii) išlaidas, susijusias su techninės priežiūros ir naudojimo pakeitimais.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

ATITIKTIS

1 SKYRIUS

Atitikties stebėseną

40 straipsnis

Elektros energijos gamybos objekto savininko atsakomybė

1. Elektros energijos gamybos objekto savininkas užtikrina, kad kiekvienas elektros energijos gamybos modulis per visą objekto gyvavimo laikotarpį atitiktų pagal šį reglamentą taikytinus reikalavimus. A tipo elektros energijos gamybos modulių atveju elektros energijos gamybos objekto savininkas gali remtis įrangos sertifikatais, išduotais pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008.
2. Elektros energijos gamybos objekto savininkas apie visus planuojamus elektros energijos gamybos modulio techninių galimybių pakeitimus, kurie gali paveikti modulio atitiktį reikalavimams, taikomiems pagal šį reglamentą, atitinkamam sistemos operatoriui praneša prieš inicijuodamas tuos pakeitimus.
3. Elektros energijos gamybos objekto savininkas apie visus elektros energijos gamybos modulio veikimo incidentus ir gedimus, kurie paveikia modulio atitiktį šio reglamento reikalavimams, nepagrįstai nedelsdamas praneša atitinkamam sistemos operatoriui.
4. Elektros energijos gamybos objekto savininkas apie planuojamą bandymų tvarkaraštį ir procedūras, vykdytinas tikrinant elektros energijos gamybos modulio atitiktį šio reglamento reikalavimams, laiku (prieš pradėdamas vykdyti) praneša atitinkamam sistemos operatoriui. Planuojamą bandymų tvarkaraštį ir procedūras atitinkamas sistemos operatorius patvirtina iš anksto. Atitinkamas sistemos operatorius juos turi patvirtinti laiku ir negali nepagrįstai nesutikti juos patvirtinti.
5. Atitinkamas sistemos operatorius gali dalyvauti atliekant tokius bandymus ir fiksuoti elektros energijos gamybos modulių veikimo charakteristikų duomenis.

41 straipsnis

Atitinkamo sistemos operatoriaus užduotys

1. Atitinkamas sistemos operatorius vertina, ar elektros energijos gamybos modulis per visą elektros energijos gamybos objekto gyvavimo laikotarpį atitinka pagal šį reglamentą taikytinus reikalavimus. Apie šio vertinimo rezultataus pranešama elektros energijos gamybos objekto savininkui.

A tipo elektros energijos gamybos modulių atveju atitinkamas sistemos operatorius gali remtis įrangos sertifikatais, kuriuos šio vertinimo tikslu išdavė įgaliotasis sertifikuotojas.

2. Atitinkamas sistemos operatorius turi teisę reikalauti, kad elektros energijos gamybos objekto savininkas atliktų atitikties bandymus ir modeliavimą pagal kartotinių bandymų planą ar bendrąją programą arba po bet kokio įrangos gedimo, keitimo arba pakeitimo nauja įranga, kuris gali paveikti elektros energijos gamybos modulio atitiktį šio reglamento reikalavimams.

Apie tų atitikties bandymų ir modeliavimo rezultatus pranešama elektros energijos gamybos objekto savininkui.

3. Atitinkamas sistemos operatorius viešai paskelbia sąrašą duomenų ir dokumentų, kuriuos turi pateikti elektros energijos gamybos objekto savininkas, taip pat reikalavimus, kurių jis turi laikytis vykdydamas atitikties užtikrinimo procesą. Sąraše nurodoma bent ši informacija, dokumentai ir reikalavimai:

- a) visi dokumentai ir sertifikatai, kuriuos turi pateikti elektros energijos gamybos objekto savininkas;
- b) išsamūs elektros energijos gamybos modulio techniniai duomenys, svarbūs jo prijungimui prie tinklo;
- c) nuostoviosios būsenos ir sistemos veikimo dinamikos tyrimų modeliams keliami reikalavimai;
- d) tyrimams atlikti reikalingų sistemos duomenų pateikimo terminai;
- e) vadovaujantis IV antraštinės dalies 5 ir 6 skyriuose nustatytais reikalavimais elektros energijos gamybos objekto savininko atliekami tyrimai, kuriais įrodomos numatytos nuostoviosios būsenos ir dinaminės veikimo charakteristikos;
- f) įrangos sertifikatų registravimo sąlygos ir tvarka, įskaitant taikymo sritį;
- g) įgaliotojo sertifikuotojo elektros energijos gamybos objekto savininkui išduotų įrangos sertifikatų naudojimo sąlygos ir tvarka.

4. Atitinkamas sistemos operatorius viešai paskelbia, kaip paskirstoma elektros energijos gamybos objekto savininko ir sistemos operatoriaus atsakomybė už atitikties bandymus, modeliavimą ir stebėseną.

5. Atitinkamas sistemos operatorius gali visiškai arba iš dalies perduoti jam tenkančią atitikties stebėsenos vykdymo užduotį trečiosioms šalims. Tokiais atvejais atitinkamas sistemos operatorius ir toliau užtikrina, kad būtų laikomasi 12 straipsnio, be kita ko, sudarydamas konfidencialumo susitarimus su užduoties perėmėju.

6. Atitinkamas sistemos operatorius negali nepagrįstai nesutikti išduoti III antraštinėje dalyje nurodyto naudojimo leidimo, jei atitinkamas sistemos operatoriaus ir elektros energijos gamybos objekto savininko sutartų atitikties bandymų arba modeliavimo negalima atlikti dėl priežasčių, priklausančių nuo atitinkamo sistemos operatoriaus.

42 straipsnis

Bendrosios nuostatos dėl atitikties bandymų

1. Elektros energijos gamybos objekte esančių atskirų elektros energijos gamybos modulių veikimo charakteristikų bandymais siekiama įrodyti, kad laikomasi šio reglamento reikalavimų.

2. Nepažeisdamas šiame reglamente nustatytų minimaliųjų atitikties bandymo reikalavimų, atitinkamas sistemos operatorius turi teisę:

- a) leisti elektros energijos gamybos objekto savininkui atlikti alternatyvius bandymus, jei tokie bandymai yra veiksmingi ir jų pakanka įrodyti, kad elektros energijos gamybos modulis atitinka šio reglamento reikalavimus;
- b) reikalauti, kad elektros energijos gamybos objekto savininkas atliktų papildomus ar alternatyvius bandymus tais atvejais, kai atitinkamam sistemos operatoriumi pateiktos informacijos, susijusios su atitikties bandymais pagal IV antraštinės dalies 2, 3 arba 4 skyriaus nuostatas, nepakanka siekiant įrodyti atitiktį šio reglamento reikalavimams;
- c) reikalauti, kad elektros energijos gamybos objekto savininkas atliktų tinkamus bandymus siekdamas įrodyti elektros energijos gamybos modulio veikimo charakteristikas, kai jame naudojamas alternatyvusis kuras arba kuro mišiniai. Atitinkamas sistemos operatorius ir elektros energijos gamybos objekto savininkas susitaria, kurios kuro rūšys turi būti išbandytos.

3. Elektros energijos gamybos objekto savininkas yra atsakingas už bandymų atlikimą laikantis IV antraštinės dalies 2, 3 ir 4 skyriuose nustatytų sąlygų. Atitinkamas sistemos operatorius bendradarbiauja ir nepagrįstai nedelsia atlikti bandymų.

4. Atitinkamas sistemos operatorius gali dalyvauti atliekant atitikties bandymus – vietoje arba nuotoliniu būdu iš sistemos operatoriaus valdymo centro. Tuo tikslu elektros energijos gamybos objekto savininkas pateikia stebėjimo įrangą, reikalingą visiems aktualiems bandymo signalams ir matavimo duomenims fiksuoti, taip pat užtikrina, kad objekte per visą bandymo laikotarpį būtų reikiami elektros energijos gamybos objekto savininko atstovai. Atitinkamo sistemos operatoriaus nustatyti signalai perduodami tuo atveju, jeigu sistemos operatorius pasirinktiems bandymams nori naudoti savo įrangą veikimo charakteristikoms fiksuoti. Atitinkamas sistemos operatorius dėl savo dalyvavimo sprendžia savo nuožiūra.

43 straipsnis

Bendrosios nuostatos dėl atitikties modeliavimo

1. Elektros energijos gamybos objekte esančių atskirų elektros energijos gamybos modulių veikimo charakteristikų modeliavimu siekiama įrodyti, kad įvykdyti šio reglamento reikalavimai.
2. Nepažeisdamas šiame reglamente nustatytų minimaliųjų atitikties modeliavimo reikalavimų, atitinkamas sistemos operatorius gali:
 - a) leisti elektros energijos gamybos objekto savininkui atlikti alternatyvų modeliavimą, jei toks modeliavimas yra veiksmingas ir jo pakanka įrodyti, kad elektros energijos gamybos modulis atitinka šio reglamento arba nacionalinės teisės aktų reikalavimus;
 - b) reikalauti, kad elektros energijos gamybos objekto savininkas atliktų papildomą ar alternatyvų modeliavimą tais atvejais, kai atitinkamam sistemos operatoriui pateiktos informacijos, susijusios su atitikties modeliavimu pagal IV antraštinės dalies 5, 6 arba 7 skyriaus nuostatas, nepakanka siekiant įrodyti atitiktį šio reglamento reikalavimams.
3. Siekdamas įrodyti atitiktį šio reglamento reikalavimams, elektros energijos gamybos objekto savininkas pateikia kiekvieno atskiro elektros energijos gamybos modulio, esančio elektros energijos gamybos objekte, modeliavimo rezultatų ataskaitą. Elektros energijos gamybos objekto savininkas parengia patvirtintą tam tikro elektros energijos gamybos modulio imitacinį modelį ir jį pateikia. Imitacinių modelių taikymo sritis nustatyta 15 straipsnio 6 dalies c punkte.
4. Atitinkamas sistemos operatorius turi teisę patikrinti, ar elektros energijos gamybos modulis atitinka šio reglamento reikalavimus, pats atlikdamas atitikties modeliavimą remdamasis pateiktomis modeliavimo ataskaitomis, imitaciniais modeliais ir atitikties bandymo matavimų duomenimis.
5. Atitinkamas sistemos operatorius pateikia elektros energijos gamybos objekto savininkui tinklo imitacinį modelį ir techninius duomenis, būtinus, kad būtų galima atlikti modeliavimą pagal IV antraštinės dalies 5, 6 arba 7 skyrių.

2 SKYRIUS

Sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties bandymai

44 straipsnis

B tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties bandymai

1. Elektros energijos gamybos objektų savininkai atlieka B tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atsako R/JPD režimu atitikties bandymus.

Užuot atlikę atitinkamą bandymą, elektros energijos gamybos objektų savininkai, įrodydami, kad laikomasi atitinkamo reikalavimo, gali remtis įgaliotojo sertifikuotojo išduotais įrangos sertifikatais. Tokiu atveju įrangos sertifikatai pateikiami atitinkamam sistemos operatoriui.

2. Atsako R/JPD režimu bandymui taikomi šie reikalavimai:

- a) įrodoma, kad techniškai įmanoma tolydžiu moduluoti elektros energijos gamybos modulio aktyviają galią ir taip padėti reguliuoti dažnį, jei jis sistemoje smarkiai padidėtų. Tikrinami reguliavimo nuostoviosios būsenos parametrai, kaip antai statizmas ir nejautrumo sritis, ir dinaminiai parametrai, įskaitant atsaką į šuoliškąjį dažnio pokytį;

- b) bandymas atliekamas imituojant pakankamai didelius ir staigius dažnio pokyčius, kad būtų aktyvinamas aktyviosios galios pokytis, sudarantis bent 10 % didžiausio pajėgumo, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir nejautrumo sritį. Jei reikia, imituojamo dažnio nuokrypio signalai vienu metu duodami reguliavimo sistemų sukimosi greičio reguliatoriuje ir apkrovos reguliatoriuje, atsižvelgiant į tų reguliavimo sistemų schemas;
- c) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - i) tiek dinaminių, tiek statinių parametrų bandymo rezultatai atitinka 13 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus ir
 - ii) po atsako į šuoliškąjį pokytį neatsiranda neslopstančiųjų svyravimų.

45 straipsnis

C tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties bandymai

1. Be 44 straipsnyje apibūdintų B tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties bandymų, elektros energijos gamybos objektų savininkai atlieka C tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties bandymus, nustatytus šio straipsnio 2, 3, 4 ir 6 dalyse. Jei elektros energijos gamybos modulyje yra numatyta paleidimo po visuotinės avarijos galimybė, elektros energijos gamybos objektų savininkai taip pat atlieka 5 dalyje nurodytus bandymus. Užuoat atlikęs atitinkamą bandymą, elektros energijos gamybos objekto savininkas, įrodydamas, kad laikomasi atitinkamo reikalavimo, gali naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus. Tokiu atveju įrangos sertifikatai pateikiami atitinkamam sistemos operatoriui.
2. Atsako R/JND režimu bandymui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodoma, kad techniškai įmanoma tolydžio moduliuoti elektros energijos gamybos modulio aktyviąją galią veikimo taškuose žemiau didžiausio pajėgumo ir taip padėti reguliuoti dažnį, jei jis sistemoje smarkiai sumažėtų;
 - b) bandymas atliekamas imituojant tinkamus aktyviosios galios apkrovos taškus, kad būtų gaunamas pakankamai didelis ir staigus žemo dažnio pokytis ir taip būtų aktyvinamas aktyviosios galios pokytis, sudarantis bent 10 % didžiausio pajėgumo, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir nejautrumo sritį. Jei reikia, imituojamo dažnio nuokrypio signalai vienu metu duodami į sukimosi greičio reguliatoriaus ir apkrovos reguliatoriaus atskaitos sistemas;
 - c) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - i) tiek dinaminių, tiek statinių parametrų bandymų rezultatai atitinka 15 straipsnio 2 dalies c punktą ir
 - ii) po atsako į šuoliškąjį pokytį neatsiranda neslopstančiųjų svyravimų.
3. Atsako J/D režimu bandymui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodoma, kad techniškai įmanoma tolydžio moduliuoti elektros energijos gamybos modulio aktyviąją galią visame veikimo intervale nuo didžiausio pajėgumo iki minimalaus reguliavimo lygio ir taip padėti reguliuoti dažnį. Tikrinami reguliavimo nuostoviosios būsenos parametrai, kai antai statizmas ir nejautrumo sritis, ir dinaminiai parametrai, įskaitant atsako į šuoliškąjį dažnio pokytį ir į didelius greitus dažnio nuokrypius tvirtumą;
 - b) bandymas atliekamas imituojant pakankamai didelius ir staigius dažnio pokyčius, kad būtų aktyvinamas visą intervalą apimantis aktyviosios galios atsakas į dažnio pokytį, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir nejautrumo sritį, taip pat gebėjimą faktiškai didinti ar mažinti atiduodamąją aktyviąją galią atitinkame veikimo taške. Jei reikia, imituojamo dažnio nuokrypio signalai vienu metu duodami į bloko arba elektrinės reguliavimo sistemai priklausančio sukimosi greičio reguliatoriaus ir apkrovos reguliatoriaus atskaitos sistemas;
 - c) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - i) visą intervalą apimančio aktyviosios galios atsako į dažnio pokytį aktyvinimo dėl šuoliškojo dažnio pokyčio laikas yra ne ilgesnis nei reikalaujama 15 straipsnio 2 dalies d punkte;
 - ii) po atsako į šuoliškąjį pokytį neatsiranda neslopstančiųjų svyravimų;

- iii) pradinė delsa atitinka 15 straipsnio 2 dalies d punktą;
 - iv) statizmo nuostačiai patenka į 15 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytą intervalą, o nejautrumo sritis (slenkstinė vertė) yra ne didesnė nei tame straipsnyje nurodyta vertė;
 - v) aktyviosios galios atsako į dažnio pokytį nejautrumas bet kuriame susijusiame veikimo taške neviršija 15 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytų reikalavimų.
4. Dažnio atkūrimo valdymo bandymui taikomi šie reikalavimai:
- a) įrodoma, kad elektros energijos gamybos modulis techniškai gali padėti valdyti dažnio atkūrimą, ir patikrinamas JD režimo ir dažnio atkūrimo valdymo bendras veikimas;
 - b) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei dinaminių ir statinių parametų rezultatai atitinka 15 straipsnio 2 dalies e punkto reikalavimus.
5. Paleidimo po visuotinės avarijos galimybės bandymui taikomi šie reikalavimai:
- a) įrodoma, kad išjungtus elektros energijos gamybos modulius, kuriuose yra numatyta paleidimo po visuotinės avarijos galimybė, techniškai įmanoma paleisti be išorinio elektros energijos tiekimo;
 - b) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei paleidimo trukmė neviršija laiko, nurodyto 15 straipsnio 5 dalies a punkto iii papunktyje.
6. Persijungimo į veikimo savosioms reikmėms režimą bandymui taikomi šie reikalavimai:
- a) įrodoma, kad elektros energijos gamybos moduliai techniškai gali persijungti į veikimo savosioms reikmėms režimą ir stabiliai veikti šiuo režimu;
 - b) bandymas atliekamas esant elektros energijos gamybos modulio didžiausiam pajėgumui ir vardinei reaktyviajai galiai prieš apkrovos atjungimą;
 - c) atitinkamas sistemos operatorius, atsižvelgdamas į 15 straipsnio 5 dalies c punktą, turi teisę nustatyti papildomas sąlygas;
 - d) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei modulis sėkmingai persijungia į veikimo savosioms reikmėms režimą, stabiliai veikia šiuo režimu 15 straipsnio 5 dalies c punkte nustatytą laikotarpį ir jį pavyksta vėl sinchronizuoti su tinklu.
7. Gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią bandymui taikomi šie reikalavimai:
- a) įrodoma, kad techniškai įmanoma užtikrinti elektros energijos gamybos modulio aplenkiančiosios srovės ir vėluojančiosios srovės reaktyviąją galią pagal 18 straipsnio 2 dalies b ir c punktus;
 - b) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - i) elektros energijos gamybos modulis ne trumpiau kaip vieną valandą veikia didžiausia – tiek aplenkiančiosios srovės, tiek vėluojančiosios srovės – reaktyviaja galia šiomis sąlygomis:
 - minimaliu stabilaus veikimo lygiu,
 - didžiausiu pajėgumu ir
 - aktyviosios galios veikimo taške tarp šių – didžiausio ir mažiausio – lygių;
 - ii) įrodoma, kad elektros energijos gamybos modulis gali pasiekti bet kurią tikslinę reaktyviosios galios vertę sutartame arba nuspręstame reaktyviosios galios intervale.

D tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties bandymai

1. D tipo sinchroniniams elektros energijos gamybos moduliams taikomi B ir C tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties bandymai, apibūdinti 44 ir 45 straipsniuose.

2. Užuoat atlikę atitinkamą bandymą, elektros energijos gamybos objekto savininkas, įrodydamas, kad laikomasi atitinkamo reikalavimo, gali naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus. Tokiu atveju įrangos sertifikatai pateikiami atitinkamam sistemos operatoriui.

3 SKYRIUS

Elektros jėgainių parko modulių atitikties bandymas

47 straipsnis

B tipo elektros jėgainių parko modulių atitikties bandymai

1. Elektros energijos gamybos objektų savininkai atlieka B tipo elektros jėgainių parkų modulių atsako RJPD režimu atitikties bandymus.

Užuoat atlikę atitinkamą bandymą, elektros energijos gamybos objekto savininkas, įrodydamas, kad laikomasi atitinkamo reikalavimo, gali naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus. Tokiu atveju įrangos sertifikatai pateikiami atitinkamam sistemos operatoriui.

2. B tipo elektros jėgainių parko modulių atsako RJPD režimu atitikties bandymai atspindi atitinkamo sistemos operatoriaus pasirinktą reguliavimo schemą.

3. Atsako RJPD režimu bandymams taikomi šie reikalavimai:

- a) įrodoma, kad techniškai įmanoma tolydžio moduluoti elektros jėgainių parko modulio aktyviąją galią ir taip padėti reguliuoti dažnį, jei jis sistemoje padidėtų. Tikrinami reguliavimo nuostoviosios būsenos parametrai, kaip antai statizmas ir neįautrumo sritis, ir dinaminiai parametrai, įskaitant atsaką į šuoliškąjį dažnio pokytį;
- b) bandymas atliekamas imituojant pakankamai didelius ir staigius dažnio pokyčius, kad būtų aktyvinamas aktyviosios galios pokytis, sudarantis bent 10 % didžiausio pajėgumo, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir neįautrumo sritį. Atliekant šį bandymą, imituojamo dažnio nuokrypio signalai vienu metu duodami į reguliatorių atskaitos sistemas;
- c) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei dinaminų ir statinių parametų bandymo rezultatai atitinka 13 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus.

48 straipsnis

C tipo elektros jėgainių parko modulių atitikties bandymai

1. Be 47 straipsnyje apibūdintų B tipo elektros jėgainių parko modulių atitikties bandymų, elektros energijos gamybos objektų savininkai atlieka C tipo elektros jėgainių parko modulių atitikties bandymus, nustatytus 2–9 dalyse. Užuoat atlikę atitinkamą bandymą, elektros energijos gamybos objekto savininkas, įrodydamas, kad laikomasi atitinkamo reikalavimo, gali naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus. Tokiu atveju įrangos sertifikatas pateikiamas atitinkamam sistemos operatoriui.

2. Aktyviosios galios reguliuojamumo ir reguliavimo diapazono bandymui taikomi šie reikalavimai:

- a) įrodoma, kad elektros jėgainių parko modulis techniškai gali veikti esant apkrovai, kuri yra mažesnė nei atitinkamo sistemos operatoriaus arba atitinkamo PSO nustatytas nuostatis;
- b) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - i) elektros jėgainių parko modulio apkrovos lygis išlieka mažesnis nei nuostatis;
 - ii) nuostatis nustatomas laikantis 15 straipsnio 2 dalies a punkte išdėstytų reikalavimų;
 - iii) reguliavimo tikslumas atitinka 15 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą reikšmę.

3. Atsako RJPND režimu bandymui taikomi šie reikalavimai:

- a) įrodoma, kad techniškai įmanoma tolydžio moduluoti elektros jėgainių parko modulio aktyviąją galią ir taip padėti reguliuoti dažnį, jei jis sistemoje smarkiai sumažėtų;

- b) bandymas atliekamas imituojant pakankamai didelius ir staigius dažnio pokyčius, kad aktyvinamas aktyviosios galios pokytis sudarytų bent 10 % didžiausio pajėgumo, kai pradinis taškas – ne daugiau kaip 80 % didžiausio pajėgumo, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir nejautrumo sritį.
- c) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei tenkinamos šios sąlygos:
- dinaminių ir statinių parametrų bandymo rezultatai atitinka 15 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytus reikalavimus ir
 - po atsako į šuoliškąjį pokytį neatsiranda neslopstančiųjų svyravimų.
4. Atsako JD režimu bandymui taikomi šie reikalavimai:
- a) įrodoma, kad techniškai įmanoma tolydžiu moduliuoti elektros jėgainių parko modulio aktyviąją galią visame veikimo intervale nuo didžiausio pajėgumo iki minimalaus reguliavimo lygio ir taip padėti reguliuoti dažnį. Tikrinami reguliavimo nuostoviosios būsenos parametrai, kaip antai nejautra, statizmas, nejautrumo sritis ir reguliavimo diapazonas, taip pat dinaminiai parametrai, įskaitant atsaką į šuoliškąjį dažnio pokytį;
- b) bandymas atliekamas imituojant pakankamai didelius ir staigius dažnio pokyčius, kad būtų aktyvinamas visą intervalą apimantis aktyviosios galios atsakas į dažnio pokytį, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir nejautrumo sritį. Atliekant šį bandymą tiekiami imituojamo dažnio nuokrypio signalai;
- c) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei tenkinamos šios sąlygos:
- visą intervalą apimančio aktyviosios galios atsako į dažnio pokytį aktyvinimo dėl šuoliškojo dažnio pokyčio laikas yra ne ilgesnis nei nustatytoji 15 straipsnio 2 dalies d punkte;
 - po atsako į šuoliškąjį pokytį neatsiranda neslopstančiųjų svyravimų;
 - pradinė delsa atitinka 15 straipsnio 2 dalies d punktą;
 - statizmo nuostačiai patenka į 15 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytą intervalą, o nejautrumo sritis (slenkstinė vertė) yra ne didesnė nei atitinkamo PSO pasirinkta vertė;
 - aktyviosios galios atsako į dažnio pokytį nejautra neviršija 15 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytos ribos.
5. Dažnio atkūrimo valdymo bandymui taikomi šie reikalavimai:
- a) įrodoma, kad elektros jėgainių parko modulis techniškai gali padėti valdyti dažnio atkūrimą. Patikrinamas JD režimo ir dažnio atkūrimo valdymo bendras veikimas;
- b) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei dinaminių ir statinių parametrų rezultatai atitinka 15 straipsnio 2 dalies e punkto reikalavimus.
6. Gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią bandymui taikomi šie reikalavimai:
- a) įrodoma, kad techniškai įmanoma užtikrinti elektros jėgainių parko modulio aplenkiančiosios srovės ir vėluojančiosios srovės reaktyviąją galią pagal 21 straipsnio 3 dalies b ir c punktus;
- b) bandymas atliekamas esant didžiausiai – tiek aplenkiančiosios srovės, tiek vėluojančiosios srovės – reaktyviajai galiai; tikrinami šie parametrai:
- veikimas viršijus 60 % didžiausio pajėgumo – 30 min;
 - veikimas esant 30–50 % didžiausio pajėgumo – 30 min;
 - veikimas esant 10–20 % didžiausio pajėgumo – 60 min;
- c) laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei įvykdyti šie kriterijai:
- elektros jėgainių parko modulis, tikrinant kiekvieną 6 dalies b punkte nustatytą parametą, didžiausia – tiek aplenkiančiosios srovės, tiek vėluojančiosios srovės – reaktyviaja galia veikia ne trumpiau nei reikalaujama;
 - įrodoma, kad elektros jėgainių parko modulis gali pasiekti bet kurią tikslinę reaktyviosios galios vertę sutartame arba nuspręstame reaktyviosios galios intervale;
 - veikiant reaktyviosios galios pajėgumo diagramoje nustatytuose intervaluose nevykdoma jokių apsaugos veiksmų.

7. Įtampos reguliavimo režimo bandymui taikomi šie reikalavimai:
- įrodoma, kad elektros jėgainių parko modulis gali veikti įtampos reguliavimo režimu 21 straipsnio 3 dalies d punkto ii–iv papunkčiuose nurodytomis sąlygomis;
 - atliekant įtampos reguliavimo režimo bandymą tikrinami šie parametrai:
 - taikomas statusas ir nejautrumo sritis pagal 21 straipsnio 3 dalies d punkto iii papunktį;
 - reguliavimo tikslumas;
 - reguliavimo nejautra ir
 - reaktyviosios galios aktyvinimo laikas;
 - laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - reguliavimo diapazonas ir koreguojamas statizmas bei nejautrumo sritis atitinka sutartus arba nuspręstus charakteristikos parametrus, nustatytus 21 straipsnio 3 dalies d punkte;
 - įtampos reguliavimo nejautra pagal 21 straipsnio 3 dalies d punktą yra ne didesnė kaip 0,01 santykinio vieneto;
 - po šuoliškojo įtampos pokyčio buvo pasiektas 90 % atiduodamosios reaktyviosios galios pokytis, neviršijant laiko verčių ir leidžiamųjų nuokrypų, nurodytų 21 straipsnio 3 dalies d punkte.
8. Reaktyviosios galios reguliavimo režimo bandymui taikomi šie reikalavimai:
- įrodoma, kad elektros jėgainių parko modulis gali veikti reaktyviosios galios reguliavimo režimu pagal 21 straipsnio 3 dalies d punkto v papunktį;
 - reaktyviosios galios reguliavimo režimo bandymas papildo gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią bandymą;
 - atliekant reaktyviosios galios reguliavimo režimo bandymą tikrinami šie parametrai:
 - reaktyviosios galios nuostačių intervalas ir prieaugis;
 - reguliavimo tikslumas ir
 - reaktyviosios galios aktyvinimo laikas;
 - laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - reaktyviosios galios nuostačių intervalas ir prieaugis užtikrinami pagal 21 straipsnio 3 dalies d punktą;
 - reguliavimo tikslumas atitinka 21 straipsnio 3 dalies d punkte nustatytas sąlygas.
9. Galios faktoriaus reguliavimo režimo bandymui taikomi šie reikalavimai:
- įrodoma, kad elektros jėgainių parko modulis gali veikti galios faktoriaus reguliavimo režimu pagal 21 straipsnio 3 dalies d punkto vi papunktį;
 - atliekant galios faktoriaus reguliavimo režimo bandymą tikrinami šie parametrai:
 - galios faktoriaus nuostačių intervalas;
 - reguliavimo tikslumas ir
 - reaktyviosios galios atsakas dėl šuoliškojo aktyviosios galios pokyčio;
 - laikoma, kad bandymas sėkmingas, jei tenkinamos visos šios sąlygos:
 - galios faktoriaus nuostačių intervalas ir prieaugis užtikrinami pagal 21 straipsnio 3 dalies d punktą;
 - reaktyviosios galios aktyvinimo dėl šuoliškojo aktyviosios galios pokyčio laikas neviršija 21 straipsnio 3 dalies d punkte nustatyto reikalavimo;
 - reguliavimo tikslumas atitinka 21 straipsnio 3 dalies d punkte nurodytą reikšmę.

10. Atitinkamas sistemos operatorius gali rinktis tik vieną iš trijų reguliavimo bandymų, nurodytų 7, 8 ir 9 dalyse.

49 straipsnis

D tipo elektros jėgainių parko modulių atitikties bandymai

1. D tipo elektros jėgainių parko moduliams taikomi B ir C tipo elektros jėgainių parko modulių atitikties bandymai 47 ir 48 straipsniuose nustatytais sąlygomis.
2. Užuoat atlikę atitinkamą bandymą, elektros energijos gamybos objekto savininkas, įrodydamas, kad laikomasi atitinkamo reikalavimo, gali naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus. Tokiu atveju įrangos sertifikatai pateikiami atitinkamam sistemos operatoriumi.

4 SKYRIUS

Jūrinio elektros jėgainių parko modulių atitikties bandymas

50 straipsnis

Jūrinio elektros jėgainių parko modulių atitikties bandymai

Jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomi atitikties bandymai, nustatyti 44 straipsnio 2 dalyje ir 48 straipsnio 2, 3, 4, 5, 7, 8 ir 9 dalyse.

5 SKYRIUS

Sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties modeliavimas

51 straipsnis

B tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties modeliavimas

1. Elektros energijos gamybos objektų savininkai atlieka B tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atsako RJPD režimu modeliavimą. Užuoat atlikę atitinkamą modeliavimą, elektros energijos gamybos objekto savininkas, įrodydamas, kad laikomasi atitinkamo reikalavimo, gali naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus. Tokiu atveju įrangos sertifikatai pateikiami atitinkamam sistemos operatoriumi.
2. Atsako RJPD režimu modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) atliekant modeliavimą įrodoma, kad galima moduluoti elektros energijos gamybos modulio aktyviąją galią aukštu dažniu pagal 13 straipsnio 2 dalį;
 - b) modeliuojama naudojant pakankamai didelius ir staigius aukšto dažnio pokyčius, kad būtų pasiektas minimalus reguliavimo lygis, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir nejautrumo sritį;
 - c) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jeigu:
 - i) elektros energijos gamybos modulio imitacinis modelis patvirtinamas pagal atsako RJPD režimu atitikties bandymą, apibūdintą 44 straipsnio 2 dalyje ir
 - ii) įrodoma atitiktis 13 straipsnio 2 dalyje nustatytiems reikalavimams.
3. B tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atsparumo triktims modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) atliekant modeliavimą įrodoma, kad elektros energijos gamybos modulis yra atsparus triktims 14 straipsnio 3 dalies a punkte išdėstytais sąlygomis;
 - b) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei įrodoma, kad laikomasi 14 straipsnio 3 dalies a punkte nustatyto reikalavimo.

4. Aktyviosios galios atkūrimo po trikties modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodoma, kad galima atkurti elektros energijos gamybos modulio aktyviąją galią po trikties 17 straipsnio 3 dalyje išdėstytomis sąlygomis;
 - b) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei įrodoma, kad laikomasi 17 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo.

52 straipsnis

C tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties modeliavimas

1. Be 51 straipsnyje apibūdinto B tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties modeliavimo, atliekamas C tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties modeliavimas, išsamiai apibūdintas 2–5 dalyse. Užtuot atlikęs visą modeliavimą ar jo dalį, elektros energijos gamybos objekto savininkas gali naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus, kurie turi būti pateikiami atitinkamam sistemos operatoriui.
2. Atsako RJND režimu modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodoma, kad galima moduluoti elektros energijos gamybos modulio aktyviąją galią žemais dažniais pagal 15 straipsnio 2 dalies c punktą;
 - b) modeliuojama naudojant pakankamai didelius ir staigius žemo dažnio pokyčius, kad būtų pasiektas didžiausias pajėgumas, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir nejautrumo sritį;
 - c) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jeigu:
 - i) elektros energijos gamybos modulio imitacinis modelis patvirtinamas pagal atsako RJND režimu atitikties bandymą, apibūdinantį 45 straipsnio 2 dalyje, ir
 - ii) įrodoma atitiktis 15 straipsnio 2 dalies c punkto reikalavimui.
3. Atsako JD režimu modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodoma, kad galima moduluoti elektros energijos gamybos modulio aktyviąją galią visame dažnių diapazone pagal 15 straipsnio 2 dalies d punktą;
 - b) modeliuojama imituojant pakankamai didelius ir staigius dažnio pokyčius, kad būtų aktyvinamas visą intervalą apimantis aktyviosios galios atsakas į dažnio pokytį, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir nejautrumo sritį;
 - c) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jeigu:
 - i) elektros energijos gamybos modulio imitacinis modelis patvirtinamas pagal atsako JD režimu atitikties bandymą, apibūdinantį 45 straipsnio 3 dalyje, ir
 - ii) įrodoma atitiktis 15 straipsnio 2 dalies d punkto reikalavimui.
4. Izoliuotojo veikimo modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodomos elektros energijos gamybos modulio veikimo charakteristikos izoliuotojo veikimo metu 15 straipsnio 5 dalies b punkte išdėstytomis sąlygomis;
 - b) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei elektros energijos gamybos modulis, neatsijungdamas nuo izoliuoto rajono dėl perteklinio arba nepakankamo dažnio, atiduodamąją aktyviąją galią padidina arba sumažina nuo ankstesnio veikimo taško iki naujo veikimo taško aktyviosios ir reaktyvios galių diagramoje, išlaikant 15 straipsnio 5 dalies b punkte nustatytas ribas.

5. Gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
- įrodoma, kad galima užtikrinti elektros energijos gamybos modulio aplenkiančiosios srovės ir vėluojančiosios srovės reaktyviąją galią, laikantis 18 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose išdėstytų sąlygų;
 - laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - elektros energijos gamybos modulio imitacinis modelis patvirtinamas pagal gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią atitikties bandymą, apibūdintą 45 straipsnio 7 dalyje, ir
 - įrodoma atitiktis 18 straipsnio 2 dalies b ir c punktų reikalavimams.

53 straipsnis

D tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties modeliavimas

- Be 51 ir 52 straipsniuose apibūdinto B ir C tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties modeliavimo, išskyrus 51 straipsnio 3 dalyje nurodytą B tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atsparumo triktims modeliavimą, atliekamas D tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atitikties modeliavimas, apibūdintas 2 ir 3 dalyse. Užuoat atlikęs visą modeliavimą ar jo dalį, elektros energijos gamybos objekto savininkas gali naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus, kurie turi būti pateikiami atitinkamam sistemos operatoriui.
- Galios svyravimų slopinimo reguliavimo modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - įrodoma, kad elektros energijos gamybos modulio reguliavimo sistema (toliau – EES funkcija) yra pajėgi slopinti aktyviosios galios svyravimus 19 straipsnio 2 punkte nustatytais sąlygomis;
 - reguliuojant turi būti pasiekta, kad AĮR su ESS funkcija užtikrintų geresnį svyravimų slopinimą, esant atitinkamam aktyviosios galios atsakui, nei vien tik AĮR;
 - laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei tenkinamos visos šios sąlygos:
 - ESS funkcija slopina esamus elektros energijos gamybos modulio aktyviosios galios svyravimus atitinkamo PSO nustatytame dažnių diapazone. Tas dažnių diapazonas turi apimti elektros energijos gamybos modulio vietinio režimo dažnius ir numatomus svyravimus tinkle;
 - elektros energijos gamybos modulio apkrovai staigiai sumažėjus nuo 1 iki 0,6 didžiausio pajėgumo (santykiniais vienetais), neatsiranda neslopstančiųjų elektros energijos gamybos modulio aktyviosios arba reaktyviosios galios svyravimų.
- D tipo sinchroninių elektros energijos gamybos modulių atsparumo triktims modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - įrodomas elektros energijos gamybos modulio atsparumas triktims 16 straipsnio 3 dalies a punkte išdėstytomis sąlygomis;
 - laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei įrodoma, kad laikomasi 16 straipsnio 3 dalies a punkte nustatyto reikalavimo.

6 SKYRIUS

Elektros jėgainių parko modulių atitikties modeliavimas

54 straipsnis

B tipo elektros jėgainių parko modulių atitikties modeliavimas

- B tipo elektros jėgainių parko modulių atitikties modeliavimas atliekamas kaip nurodyta 2–5 dalyse. Užuoat atlikęs visą modeliavimą ar jo dalį, elektros energijos gamybos objekto savininkas gali naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus, kurie turi būti pateikiami atitinkamam sistemos operatoriui.

2. Atsako RJPD režimu modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodoma, kad galima moduluoti elektros jėginių parko modulio aktyviąją galią aukštu dažniu pagal 13 straipsnio 2 dalį;
 - b) modeliuojama naudojant pakankamai didelius ir staigius aukšto dažnio pokyčius, kad būtų pasiektas minimalus reguliavimo lygis, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir nejautrumo sritį;
 - c) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jeigu:
 - i) elektros jėginių parko modulio imitacinis modelis patvirtinamas pagal atsako RJPD režimu atitikties bandymą, nustatytą 47 straipsnio 3 dalyje, ir
 - ii) įrodoma atitiktis 13 straipsnio 2 dalyje nustatytam reikalavimui.
3. Greitosios trikties srovės tiekimo modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodoma, kad elektros jėginių parko modulis gali užtikrinti greitosios trikties srovės tiekimą 20 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytais sąlygomis;
 - b) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei įrodoma, kad laikomasi 20 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyto reikalavimo.
4. B tipo elektros jėginių parko modulių atsparumo triktims modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) atliekant modeliavimą įrodoma, kad elektros jėginių parko modulis yra atsparus triktims 14 straipsnio 3 dalies a punkte išdėstytomis sąlygomis;
 - b) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei įrodoma, kad laikomasi 14 straipsnio 3 dalies a punkte nustatyto reikalavimo.
5. Aktyviosios galios atkūrimo po trikties modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodoma, kad galima atkurti elektros jėginių parko modulio aktyviąją galią po trikties 20 straipsnio 3 dalyje nustatytais sąlygomis;
 - b) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei įrodoma, kad laikomasi 20 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo.

55 straipsnis

C tipo elektros jėginių parko modulių atitikties modeliavimas

1. Be 54 straipsnyje apibūdinto B tipo elektros jėginių parko gamybos modulių atitikties modeliavimo, atliekamas C tipo elektros jėginių parko modulių atitikties modeliavimas, nustatytas 2–7 dalyse. Užtuot atlikęs visą modeliavimą ar jo dalį, elektros energijos gamybos objekto savininkas gali naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus, kurie turi būti pateikiami atitinkamam sistemos operatoriui.
2. Atsako RJND režimu modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodoma, kad galima moduluoti elektros jėginių parko modulio aktyviąją galią žemais dažniais pagal 15 straipsnio 2 dalies c punktą;
 - b) modeliuojama imituojant pakankamai didelius ir staigius žemo dažnio pokyčius, kad būtų pasiektas didžiausias pajėgumas, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir nejautrumo sritį;
 - c) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jeigu:
 - i) elektros jėginių parko modulio imitacinis modelis patvirtinamas pagal atsako RJND režimu atitikties bandymą, nustatytą 48 straipsnio 3 dalyje, ir
 - ii) įrodoma atitiktis 15 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytam reikalavimui.

3. Atsako JD režimu modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodoma, kad galima modeliuoti elektros jėgainių parko modulio aktyviosios galios moduliavimą visame dažnių diapazone, kaip nurodyta 15 straipsnio 2 dalies d punkte;
 - b) modeliuojama imituojant pakankamai didelius ir staigius dažnio pokyčius, kad būtų aktyvinamas visą intervalą apimantis aktyviosios galios atsakas į dažnio pokytį, atsižvelgiant į statizmo nuostačius ir nejautrumo sritį;
 - c) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jeigu:
 - i) elektros jėgainių parko modulio imitacinis modelis patvirtinamas pagal atsako JD režimu atitikties bandymą, nustatytą 48 straipsnio 4 dalyje, ir
 - ii) įrodoma atitiktis 15 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytam reikalavimui.
4. Izoliuotojo veikimo modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodomos elektros jėgainių parko modulio veikimo charakteristikos izoliuotojo veikimo metu 15 straipsnio 5 dalies b punkte išdėstytomis sąlygomis;
 - b) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei elektros jėgainių parko modulis, neatsijungdamas nuo izoliuoto rajono dėl perteklinio arba nepakankamo dažnio, atiduodamąją aktyviąją galią padidina arba sumažina nuo ankstesnio veikimo taško iki naujo veikimo taško aktyviosios ir reaktyvios galių diagramoje, išlaikant 15 straipsnio 5 dalies b punkte nustatytas ribas.
5. Gebėjimo užtikrinti dirbtinę inerciją modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) elektros jėgainių parko modulio modeliu įrodoma, kad modulis gali užtikrinti dirbtinę inerciją žemo dažnio atveju, kaip nustatyta 21 straipsnio 2 dalies a punkte;
 - b) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei įrodoma, kad modelis atitinka 21 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas.
6. Gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) įrodoma, kad galima užtikrinti elektros jėgainių parko modulio aplenkiančiosios srovės ir vėluojančiosios srovės reaktyviąją galią, kaip nustatyta 21 straipsnio 3 dalies b ir c punktuose;
 - b) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei tenkinamos visos šios sąlygos:
 - i) elektros jėgainių parko modulio imitacinis modelis patvirtinamas pagal gebėjimo užtikrinti reaktyviąją galią atitikties bandymą, nustatytą 48 straipsnio 6 dalyje, ir
 - ii) įrodoma atitiktis 21 straipsnio 3 dalies b ir c punktuose nustatytiems reikalavimams.
7. Galios svyravimų slopinimo reguliavimo modeliavimui taikomi šie reikalavimai:
 - a) elektros jėgainių parko modulio modeliu įrodoma, kad modulis geba slopinti aktyviosios galios svyravimus pagal 21 straipsnio 3 dalies f punktą;
 - b) laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei įrodoma, kad modelis atitinka 21 straipsnio 3 dalies f punkte apibūdintas sąlygas.

56 straipsnis

D tipo elektros jėgainių parko modulių atitikties modeliavimas

1. Be 54 ir 55 straipsniuose nustatyto B ir C tipo elektros jėgainių parko modulių atitikties modeliavimo, išskyrus 54 straipsnio 4 dalyje nurodytą B tipo elektros jėgainių parko modulių atsparumo triktims modeliavimą, atliekamas D tipo elektros jėgainių parko modulių atsparumo triktims atitikties modeliavimas.
2. Užtuot atlikę visą 1 dalyje nurodytą modeliavimą ar jo dalį, elektros energijos gamybos objekto savininkas gali naudoti įgaliotojo sertifikuotojo išduotus įrangos sertifikatus, kurie turi būti pateikiami atitinkamam sistemos operatoriui.
3. Įrodoma, kad elektros jėgainių parko modulio modeliu galima modeliuoti atsparumą triktims pagal 16 straipsnio 3 dalies a punktą.
4. Laikoma, kad modeliavimas sėkmingas, jei įrodoma, kad modelis atitinka 16 straipsnio 3 dalies a punkte nustatytas sąlygas.

7 SKYRIUS

Jūrinio elektros jėgainių parko modulių atitikties modeliavimas

57 straipsnis

Jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomas atitikties modeliavimas

Visiems jūrinio elektros jėgainių parko moduliams taikomas atitikties modeliavimas, nustatytas 54 straipsnio 3 ir 5 dalyse ir 55 straipsnio 4, 5 ir 7 dalyse.

8 SKYRIUS

Neprivalomos gairės ir įgyvendinimo stebėseną

58 straipsnis

Neprivalomos įgyvendinimo gairės

1. Ne vėliau kaip per šešis mėnesius po šio reglamento įsigaliojimo ENTSO-E parengia ir vėliau kas dvejuis metus teikia neprivalomas rašytines gaires savo nariams ir kitiems sistemos operatoriams, susijusias su šio reglamento aspektais, dėl kurių turi būti priimami nacionaliniai sprendimai. ENTSO-E šias gaires skelbia savo interneto svetainėje.
2. ENTSO-E, pateikdamas neprivalomas gaires, konsultuojasi su suinteresuotaisiais subjektais.
3. Neprivalomose gairėse aiškinami techniniai klausimai, sąlygos ir tarpusavio sąsajos, į kuriuos reikia atsižvelgti laikantis šio reglamento reikalavimų nacionaliniu lygmeniu.

59 straipsnis

Stebėseną

1. Vadovaudamasis Reglamento (EB) Nr. 714/2009 8 straipsnio 8 dalimi, ENTSO-E stebi, kaip įgyvendinamas šis reglamentas. Stebėseną visų pirma apima šiuos klausimus:
 - a) šio reglamento įgyvendinimo nacionalinių skirtumų nustatymą;
 - b) įvertinimą, ar šiame reglamente nustatytuose elektros energijos gamybos moduliams taikomuose reikalavimuose pasirinktos vertės ir intervalai tebėra veiksmingi.
2. Agentūra, bendradarbiaudama su ENTSO-E, per 12 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo parengia aktualios informacijos, kurią ENTSO-E turi pateikti agentūrai pagal Reglamento (EB) Nr. 714/2009 8 straipsnio 9 dalį ir 9 straipsnio 1 dalį, sąrašą. Aktualios informacijos sąrašas gali būti atnaujinamas. ENTSO-E sukuria išsamų standartizuotos formos skaitmeninių duomenų archyvą, kuriame saugoma agentūros reikalaujama informacija.

3. Atitinkami PSO ENTSO-E pateikia informaciją, būtiną atliekant 1 ir 2 dalyse nurodytas užduotis.

Remdamiesi reguliavimo institucijos prašymu, skirstomųjų tinklų operatoriai perdavimo sistemos operatoriams pateikia informaciją pagal 2 dalį, tačiau siekiant išvengti informacijos dubliavimo tai netaikoma tais atvejais, kai šią informaciją reguliavimo institucijos, agentūra arba ENTSO-E jau yra gavę vykdydami atitinkamas įgyvendinimo stebėsenos užduotis.

4. Jei ENTSO-E arba agentūra nustato, kad srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, atsižvelgiant į rinkos pokyčius ir patirtį, sukauptą taikant šį reglamentą, tikslinga toliau derinti šio reglamento reikalavimus ir taip skatinti rinkos integraciją, jie pasiūlo šio reglamento pakeitimų projektą pagal Reglamento (EB) Nr. 714/2009 7 straipsnio 1 dalį.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

LEIDŽIANČIOS NUKRYPTI NUOSTATOS

60 straipsnis

Igaliojimai leisti taikyti leidžiančias nukrypti nuostatas

1. Vadovaudamasi 61–63 straipsniais, reguliavimo institucijos elektros energijos gamybos objekto savininko arba būsimo savininko, atitinkamo sistemos operatoriaus arba atitinkamo PSO prašymu gali leisti elektros energijos gamybos objektų savininkams arba būsimiems savininkams, atitinkamiems sistemos operatoriams arba atitinkamiems PSO taikyti nuostatas, leidžiančias nukrypti nuo vieno ar kelių šio reglamento reikalavimų, naujiems ir esamiems elektros energijos gamybos moduliams.
2. Pagal 61–63 straipsnius leisti taikyti leidžiančias nukrypti nuostatas ir jas atšaukti gali kitos institucijos, o ne reguliavimo institucija, jei tai taikoma valstybėje narėje.

61 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Kiekviena reguliavimo institucija, pasitarusi su atitinkamais sistemos operatoriais ir elektros energijos gamybos objektų savininkais, taip pat su kitais suinteresuotaisiais subjektais, kuriems, jos nuomone, šis reglamentas daro poveikį, nustato leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo pagal 62 ir 63 straipsnius kriterijus. Tuos kriterijus ji paskelbia savo interneto svetainėje ir apie juos praneša Komisijai per devynis mėnesius po šio reglamento įsigaliojimo. Jei Komisija mano, kad kriterijai neatitinka šio reglamento, ji gali reikalauti, kad reguliavimo institucija juos iš dalies pakeistų. Ši galimybė persvarstyti ir iš dalies pakeisti leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo kriterijus nedaro poveikio jau taikomoms leidžiančioms nukrypti nuostatomis, kurios ir toliau taikomos iki sprendime suteikti išimtį nustatytos datos.
2. Jei reguliavimo institucija mano, kad dėl pasikeitusių aplinkybių, susijusių su sistemos reikalavimų kaita, būtina pakeisti leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo kriterijus, vadovaudamasi 1 dalimi, ji gali juos persvarstyti ir iš dalies pakeisti ne dažniau kaip kartą per metus. Kriterijų pakeitimai netaikomi leidžiančioms nukrypti nuostatomis, dėl kurių jau buvo pateiktas prašymas.
3. Reguliavimo institucija gali nuspręsti, kad elektros energijos gamybos moduliai, kuriems prašoma taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą pagal 62 arba 63 straipsnį, šio reglamento reikalavimų, nuo kurių prašoma leisti nukrypti, gali neatitikti nuo prašymo pateikimo dienos iki tol, kol reguliavimo institucija priims sprendimą.

62 straipsnis

Elektros energijos gamybos objekto savininko prašymas taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą

1. Elektros energijos gamybos įrenginių savininkai arba būsimo savininkai gali prašyti taikyti nuostatas, leidžiančias nukrypti nuo vieno ar kelių šio reglamento reikalavimų, jų objektuose esantiems elektros energijos gamybos moduliams.
2. Prašymas taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą pateikiamas atitinkamam sistemos operatoriui; jame nurodoma ši informacija:
 - a) elektros energijos gamybos objekto savininko arba būsimo savininko ir kontaktinio asmens ryšiams identifikaciniai duomenys;
 - b) elektros energijos gamybos modulio ar modulių, kuriems prašoma taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, aprašymas;

- c) nuoroda į šio reglamento nuostatas, nuo kurių prašoma leisti nukrypti, ir išsamus prašomos taikyti leidžiančios nukrypti nuostatos aprašymas;
- d) nuodugnus pagrindimas ir atitinkami patvirtinamieji dokumentai bei sąnaudų ir naudos analizė pagal 39 straipsnio reikalavimus;
- e) įrodymas, kad prašoma taikyti leidžianti nukrypti nuostata nedarys neigiamo poveikio tarpvalstybinei prekybai.

3. Per dvi savaites nuo prašymo taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą gavimo dienos atitinkamas sistemos operatorius patvirtina, ar elektros energijos gamybos objekto savininko prašymas yra išsamus. Jei atitinkamas sistemos operatorius mano, kad prašymas nėra išsamus, elektros energijos gamybos objekto savininkas arba būsimas savininkas per vieną mėnesį nuo prašymo pateikti papildomos informacijos gavimo dienos pateikia reikalaujamą papildomą informaciją. Jei per šį terminą elektros energijos gamybos objekto savininkas arba būsimas savininkas prašomos informacijos nepateikia, laikoma, kad prašymas taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą atsiimtas.

4. Atitinkamas sistemos operatorius, derindamas su atitinkamu PSO ir susijusiu (-iais) gretimo (-ų) skirstomojo (-ųjų) tinklo (-ų) operatoriumi (-iais), prašymą taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą ir pateiktą sąnaudų ir naudos analizę įvertina atsižvelgdamas į reguliavimo institucijos pagal 61 straipsnį nustatytus kriterijus.

5. Jei leidžiančią nukrypti nuostatą prašoma taikyti prie skirstomojo tinklo, įskaitant uždaruosius skirstomuosius tinklus, prijungtam C arba D tipo elektros energijos gamybos moduliui, atitinkamo sistemos operatoriaus vertinimas papildomas prašymo taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą vertinimu, kurį atlieka atitinkamas PSO. Gavęs atitinkamo sistemos operatoriaus prašymą pateikti vertinimą, atitinkamas PSO jį pateikia per du mėnesius.

6. Per šešis mėnesius nuo prašymo taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą gavimo dienos atitinkamas sistemos operatorius perduoda prašymą reguliavimo institucijai ir pateikia pagal 4 ir 5 dalis parengtą vertinimą. Šis laikotarpis gali būti pratęstas vienam mėnesiui, jei atitinkamas sistemos operatorius siekia gauti daugiau informacijos iš elektros energijos gamybos objekto savininko arba būsimos savininko, ir dviem mėnesiams, jei atitinkamas sistemos operatoriaus atitinkamo PSO paprašo pateikti prašymo taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą vertinimą.

7. Reguliavimo institucija sprendimą dėl prašymo taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą priima per šešis mėnesius nuo prašymo gavimo dienos. Šis terminas, prieš jam baigiantis, gali būti pratęstas dar trims mėnesiams, jei reguliavimo institucija pareikalauja daugiau informacijos iš elektros energijos gamybos objekto savininko arba būsimos savininko ar iš bet kurios kitos suinteresuotosios šalies. Papildomas laikotarpis prasideda tada, kai gaunama visa informacija.

8. Elektros energijos gamybos objekto savininkas arba būsimas savininkas papildomą informaciją, kurios prašo reguliavimo institucija, pateikia per du mėnesius nuo tokio prašymo gavimo dienos. Jei per šį terminą elektros energijos gamybos objekto savininkas arba būsimas savininkas prašomos informacijos nepateikia, laikoma, kad prašymas taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą atsiimtas, nebent nepasibaigus terminui:

- a) reguliavimo institucija nusprendžia terminą pratęsti arba
- b) elektros energijos gamybos objekto savininkas arba būsimas savininkas praneša reguliavimo institucijai, pateikdamas argumentuotą pareiškimą, kad prašymas taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą yra išsamus.

9. Reguliavimo institucija priima pagrįstą sprendimą dėl prašymo taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą. Jei reguliavimo institucija leidžia taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, ji nustato jos taikymo trukmę.

10. Reguliavimo institucija apie savo sprendimą praneša atitinkamam elektros energijos gamybos objekto savininkui arba būsimam savininkui, atitinkamam sistemos operatoriumi ir atitinkamam PSO.

11. Reguliavimo institucija gali atšaukti sprendimą leisti taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, jei pasikeitė aplinkybės ir jos taikymą pagrindžiančios priežastys arba jei Komisija ar agentūra pateikia pagrįstą rekomendaciją pagal 65 straipsnio 2 dalį.

12. Prašymą pagal šį straipsnį taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą A tipo elektros energijos gamybos moduliams elektros energijos gamybos objekto savininko arba būsimos savininko vardu gali pateikti trečioji šalis. Toks prašymas gali būti susijęs su pavieniu elektros energijos gamybos moduliu ar keliais identiškais elektros energijos gamybos moduliais. Pastaruoju atveju, jeigu nurodytas bendras didžiausias pajėgumas, trečioji šalis vietoj duomenų, kuriuos reikia pateikti pagal 2 dalies a punktą, gali pateikti savo duomenis.

63 straipsnis

Atitinkamo sistemos operatoriaus arba atitinkamo PSO prašymas taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą

1. Atitinkami sistemos operatoriai arba atitinkami PSO gali prašyti taikyti leidžiančias nukrypti nuostatas prie jų tinklo prijungtų ar numatomų prijungti elektros energijos gamybos modulių kategorijoms.
 2. Atitinkami sistemos operatoriai arba atitinkami PSO savo prašymus taikyti leidžiančias nukrypti nuostatas pateikia reguliavimo institucijai. Prašyme taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą pateikiami:
 - a) atitinkamo sistemos operatoriaus arba atitinkamo PSO ir kontaktinio asmens ryšiams identifikaciniai duomenys;
 - b) elektros energijos gamybos modulių, kuriems prašoma taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, aprašymas ir elektros energijos gamybos modulių bendra įrengtoji galia ir skaičius;
 - c) šio reglamento reikalavimas arba reikalavimai, nuo kurių prašoma leisti nukrypti, ir išsamus prašomos taikyti leidžiančios nukrypti nuostatos aprašymas;
 - d) nuodugnus pagrindimas ir visi atitinkami patvirtinamieji dokumentai;
 - e) įrodymas, kad prašoma taikyti leidžianti nukrypti nuostata nedarys neigiamo poveikio tarpvalstybinei prekybai;
 - f) sąnaudų ir naudos analizė, atitinkanti 39 straipsnio reikalavimus. Jei taikoma, sąnaudų ir naudos analizė atliekama derinant su atitinkamu PSO ir gretimo skirstomojo tinklo operatoriumi (-iais).
 3. Jeigu prašymą taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą pateikia atitinkamas STO arba USTO, per dvi savaites nuo prašymo gavimo dienos reguliavimo institucija paprašo atitinkamo PSO įvertinti prašymą taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą atsižvelgiant į reguliavimo institucijos pagal 61 straipsnį nustatytus kriterijus.
 4. Per dvi savaites nuo tokio prašymo įvertinti gavimo dienos atitinkamas PSO patvirtina, ar atitinkamo STO arba USTO prašymas taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą yra išsamus. Jei atitinkamas PSO mano, kad prašymas nėra išsamus, atitinkamas skirstomojo tinklo operatorius arba uždarą skirstomojo tinklo operatorius prašomą papildomą informaciją pateikia per vieną mėnesį nuo prašymo ją pateikti gavimo dienos.
 5. Per šešis mėnesius nuo prašymo taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą gavimo dienos atitinkamas PSO reguliavimo institucijai pateikia savo vertinimą, įskaitant susijusius dokumentus. Šešių mėnesių terminas gali būti pratęstas vienam mėnesiui, jei atitinkamas PSO siekia gauti daugiau informacijos iš atitinkamo skirstomojo tinklo operatoriaus arba atitinkamo uždarą skirstomojo tinklo operatoriaus.
 6. Reguliavimo institucija sprendimą dėl prašymo taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą priima per šešis mėnesius nuo prašymo gavimo dienos. Jeigu prašymą taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą pateikia atitinkamas STO arba USTO, šešių mėnesių terminas pradedamas skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai gaunamas atitinkamo PSO vertinimas pagal 5 dalį.
 7. 6 dalyje nurodytas šešių mėnesių terminas, jam nepasibaigus, gali būti pratęstas dar trims mėnesiams, jei reguliavimo institucija paprašo atitinkamo sistemos operatoriaus, pateikusio prašymą taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, ar kitų suinteresuotųjų šalių pateikti daugiau informacijos. Tas papildomas laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai gaunama visa informacija.
- Atitinkamas sistemos operatorius papildomą informaciją, kurios prašo reguliavimo institucija, pateikia per du mėnesius nuo prašymo gavimo. Jei per šį terminą atitinkamas sistemos operatorius prašomos papildomos informacijos nepateikia, laikoma, kad prašymas taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą atsiimtas, nebent nepasibaigus terminui:
- a) reguliavimo institucija nusprendžia terminą pratęsti arba
 - b) atitinkamas sistemos operatorius praneša reguliavimo institucijai, pateikdamas argumentuotą pareiškimą, kad prašymas taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą yra išsamus.
8. Reguliavimo institucija priima pagrįstą sprendimą dėl prašymo taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą. Jei reguliavimo institucija leidžia taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, ji nustato jos taikymo trukmę.

9. Reguliavimo institucija apie savo sprendimą praneša atitinkamam sistemos operatoriui, pateikusiam prašymą taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, atitinkamam PSO ir agentūrai.

10. Reguliavimo institucijos gali nustatyti papildomų reikalavimų, susijusių su atitinkamų sistemos operatorių prašymų taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą rengimu. Šiuo tikslu reguliavimo institucijos atsižvelgia į perdavimo sistemos ir skirstomojo tinklo atskyrimą nacionaliniu lygmeniu ir konsultuojasi su sistemos operatoriais, elektros energijos gamybos objektų savininkais ir suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant gamintojus.

11. Reguliavimo institucija gali atšaukti sprendimą leisti taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, jei pasikeitė aplinkybės ir pagrindinės priežastys arba jei Komisija ar agentūra pateikia pagrįstą rekomendaciją pagal 65 straipsnio 2 dalį.

64 straipsnis

Nuostatų, leidžiančių nukrypti nuo šio reglamento reikalavimų, registras

1. Reguliavimo institucijos tvarko visų leidžiančių nukrypti nuostatų, kurias jos leido arba neleido taikyti, registrą ir bent kartą per šešis mėnesius pateikia atnaujintą ir konsoliduotą registrą agentūrai, o jo kopija perduodama ENTSO-E.
2. Registre visų pirma pateikiama:
 - a) reikalavimas ar reikalavimai, nuo kurių nukrypti leidžiančią nuostatą leista arba neleista taikyti;
 - b) leidžiančios nukrypti nuostatos turinys;
 - c) priežastys, dėl kurių leista taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą arba jos taikyti neleista;
 - d) leidžiančios nukrypti nuostatos taikymo padariniai.

65 straipsnis

Leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo stebėseną

1. Agentūra, bendradarbiaudama su reguliavimo institucijomis arba atitinkamomis valstybės narės valdžios institucijomis, stebi leidimo taikyti leidžiančias nukrypti nuostatas procedūrą. Tos reguliavimo institucijos arba atitinkamos valstybės narės valdžios institucijos pateikia agentūrai visą tuo tikslu reikalingą informaciją.
2. Agentūra gali reguliavimo institucijai pateikti pagrįstą rekomendaciją atšaukti leidimą taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, jei ji taikoma nepagrįstai. Komisija gali reguliavimo institucijai arba atitinkamai valstybės narės valdžios institucijai pateikti pagrįstą rekomendaciją atšaukti leidimą taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą, jei ji taikoma nepagrįstai.
3. Komisija gali prašyti agentūros pateikti 1 ir 2 dalių taikymo ataskaitą ir nurodyti priežastis, dėl kurių ji prašė arba neprašė atšaukti leidimus taikyti leidžiančias nukrypti nuostatas.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

BESIFORMUOJANČIOMS TECHNOLOGIJOMS TAIKOMA PEREINAMOJO LAIKOTARPIO TVARKA

66 straipsnis

Besiformuojančios technologijos

1. Šio reglamento reikalavimai, išskyrus 30 straipsnį, netaikomi elektros energijos gamybos moduliams, kurie šioje antraštinėje dalyje nustatyta tvarka priskiriami prie besiformuojančių technologijų.

2. Elektros energijos gamybos modulis gali būti priskiriamas prie besiformuojančių technologijų pagal 69 straipsnį, jeigu:
 - a) jis yra A tipo;
 - b) jis yra rinkoje siūloma išgyti elektros energijos gamybos modulių technologija ir
 - c) tuo metu, kai pateikiama paraiška dėl priskyrimo prie besiformuojančių technologijų, sinchroninėje zonoje parduotas elektros energijos gamybos modulio technologijos kiekis neviršija 25 % didžiausio bendro pajėgumo didžiausios leidžiamosios dalies, nustatytos pagal 67 straipsnio 1 dalį.

67 straipsnis

Priskyrimo prie besiformuojančių technologijų slenkstinių verčių nustatymas

1. Sinchroninei zonai priklausančių elektros energijos gamybos modulių, priskiriamų prie besiformuojančių technologijų, bendro didžiausio pajėgumo didžiausia leidžiamoji dalis yra 0,1 % 2014 m. metinės didžiausios tos sinchroninės zonos apkrovos.
2. Valstybės narės užtikrina, kad jų elektros energijos gamybos modulių, priskiriamų prie besiformuojančių technologijų, bendro didžiausio pajėgumo didžiausia leidžiamoji dalis būtų apskaičiuojama padauginant sinchroninei zonai priklausančių elektros energijos gamybos modulių, priskiriamų prie besiformuojančių technologijų, bendro didžiausio pajėgumo didžiausią leidžiamąją dalį iš valstybėje narėje 2014 m. pagaminto metinio elektros energijos kiekio ir viso metinio elektros energijos, 2014 m. pagamintos atitinkamoje sinchroninėje zonoje, kuriai priklauso valstybė narė, kiekio santykio.

Valstybių narių, priklausančių skirtingų sinchroninių zonų dalims, atveju skaičiavimai atliekami proporcingai kiekvienai iš tų dalių ir sudedami, kad būtų apskaičiuota bendra tai valstybei narei tenkanti dalis.

3. Šiam straipsniui taikyti naudojamų duomenų šaltinis yra ENTSO-E statistikos duomenų suvestinė, paskelbta 2015 m.

68 straipsnis

Paraiška dėl priskyrimo prie besiformuojančių technologijų

1. Per šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo A tipo elektros energijos gamybos modulių gamintojai gali atitinkamai reguliavimo institucijai pateikti prašymą jų elektros energijos gamybos modulių technologiją priskirti prie besiformuojančių technologijų.
2. Pateikdamas prašymą pagal 1 dalį, gamintojas informuoja atitinkamą reguliavimo instituciją apie bendrą atitinkamos elektros energijos gamybos modulių technologijos pardavimo apimtį kiekvienoje sinchroninėje zonoje tuo metu, kai prašoma ją priskirti prie besiformuojančių technologijų.
3. Gamintojas pateikia įrodymą, kad pagal 1 dalį pateiktas prašymas atitinka 66 ir 67 straipsniuose nustatytus tinkamumo kriterijus.
4. Vertinti paraiškas dėl priskyrimo prie besiformuojančių technologijų, tvirtinti ir atšaukti priskyrimą prie besiformuojančių technologijų gali kitos institucijos, o ne reguliavimo institucija, jei tai taikoma valstybėje narėje.

69 straipsnis

Paraiškų dėl priskyrimo prie besiformuojančių technologijų vertinimas ir tvirtinimas

1. Per 12 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo atitinkama reguliavimo institucija, derindama su visomis kitomis sinchroninės zonos reguliavimo institucijomis, nusprendžia, kurie elektros energijos gamybos moduliai turėtų būti priskiriami prie besiformuojančių technologijų, jei tokių yra. Bet kuri atitinkamos sinchroninės zonos reguliavimo institucija gali prašyti agentūros pateikti išankstinę nuomonę; ji pateikiama per tris mėnesius nuo prašymo gavimo dienos. Atitinkamos reguliavimo institucijos sprendime atsižvelgiama į agentūros nuomonę.

2. Kiekviena sinchroninės zonos reguliavimo institucija skelbia elektros energijos gamybos modulių, patvirtintų kaip besiformuojančios technologijos, sąrašą.

70 straipsnis

Priskyrimo prie besiformuojančių technologijų atšaukimas

1. Nuo reguliavimo institucijos sprendimo pagal 69 straipsnio 1 dalį priėmimo dienos visų elektros energijos gamybos modulių, priskirtų prie besiformuojančių technologijų, gamintojai kas du mėnesius reguliavimo institucijai pateikia atnaujintus modulio pardavimo per paskutinius du mėnesius duomenis, suskirstytus pagal valstybes nares. Reguliavimo institucija viešai skelbia elektros energijos gamybos modulių, priskirtų prie besiformuojančių technologijų, bendro didžiausio pajėgumo duomenis.

2. Jei prie tinklo prijungtų elektros energijos gamybos modulių, priskirtų prie besiformuojančių technologijų, bendras didžiausias pajėgumas viršija 67 straipsnyje nustatytą slenkstinę vertę, atitinkama reguliavimo institucija priskyrimą prie besiformuojančių technologijų atšaukia. Sprendimas dėl atšaukimo skelbiamas viešai.

3. Nedarant poveikio 1 ir 2 dalių nuostatų taikymui, visos sinchroninės zonos reguliavimo institucijos koordinuotai gali nuspręsti atšaukti priskyrimą prie besiformuojančių technologijų. Atitinkamos sinchroninės zonos reguliavimo institucijos gali prašyti agentūros pateikti išankstinę nuomonę; ji pateikiama per tris mėnesius nuo prašymo gavimo dienos. Jei taikytina, suderintame reguliavimo institucijų sprendime atsižvelgiama į agentūros nuomonę. Sprendimą dėl atšaukimo paskelbia kiekviena sinchroninės zonos reguliavimo institucija.

Elektros energijos gamybos moduliai, priskirti prie besiformuojančių technologijų ir prijungti prie tinklo prieš atšaukiant jų priskyrimą prie besiformuojančių technologijų, laikomi esamais elektros energijos gamybos moduliais, todėl šio reglamento reikalavimai jiems taikomi tik pagal 4 straipsnio 2 dalį ir 38 bei 39 straipsnius.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

71 straipsnis

Sutarčių ir bendrųjų sąlygų pakeitimai

1. Reguliavimo institucijos užtikrina, kad visos atitinkamos sutarčių nuostatos ir bendrosios sąlygos, susijusios su naujų elektros energijos gamybos modulių prijungimu prie tinklo, būtų suderintos su šio reglamento reikalavimais.

2. Visos atitinkamos sutarčių nuostatos ir atitinkamos bendrųjų sąlygų nuostatos, susijusios su esamų elektros energijos gamybos modulių, kuriems taikomi visi arba kai kurie šio reglamento reikalavimai pagal 4 straipsnio 1 dalį, prijungimu prie tinklo, turi būti iš dalies pakeistos, kad atitiktų šio reglamento reikalavimus. Atitinkamos nuostatos turi būti iš dalies pakeistos per trejus metus nuo reguliavimo institucijos arba valstybės narės sprendimo, nurodyto 4 straipsnio 1 dalyje, priėmimo.

3. Reguliavimo institucijos užtikrina, kad sistemos operatorių ir naujų arba esamų elektros energijos gamybos objektų, kuriems taikomas šis reglamentas, savininkų nacionaliniuose susitarimuose, kurie yra susiję su elektros energijos gamybos objektų prijungimu prie tinklo reikalavimais, visų pirma nustatytais nacionaliniuose tinklo kodeksuose, būtų atsižvelgiama į šiame reglamente nustatytus reikalavimus.

72 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Nedarant poveikio 4 straipsnio 2 dalies b punkto, 7, 58, 59 ir 61 straipsnių ir VI antraštinės dalies taikymui, šis reglamentas taikomas praėjus trejiems metams po paskelbimo.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2016 m. balandžio 14 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER
